

Hariciye vekilimiz dün Milânodan hareket etti İtalya hariciye nazırı kont Ciano da dün Milânodan Romaya vardı

İtalyan gazeteleri Tefvik Rüştü Aras - Kont Ciano
mülâkatından hararetle bahsediyorlar

Milâno 4 (Akşam) — Türkiye hariciye vekili B. Tefvik Rüştü Aras Milânodan hareket etmiştir. B. Tefvik Rüştü Aras Belgrada uğrayarak M. Stoyadinoviçle görüşecektir.

Roma 4 (A.A.) — Havas muhabiri bildiriyor: Rüştü Aras - Ciano konuşmalarından sonra, M. Ciano bu sabah Romaya dönmüştür.

Siyasi mahafil, Türk - İtalyan dostluğunu takviye eden ve Akdeniz hakkındaki noktai nazar birliğini teyid eyleyen bu konuşmalardan memnundurlar.

Roma 4 (A.A.) — Dış işleri bakanı kont Ciano, Milânodan buraya dönmüştür.

CERRIERA DELLA SERANIN MAKALESİ

Roma 4 (A.A.) — Milâno mülakatını tefsir eden Cerriera Della Sera gazetesi ezcâmle diyor ki:

Bu konuşmaların hedefi, İtalya ve Türkiye'nin hakiki siyasi temayülleri aydınlatmak ve tam bir emniyetten mülahem yapıcı münasebetlerin yeniden başlaması için bir esas bulmak idi. Türkiye'nin, İtalyaya karşı olan suizannının tamamen haksız olduğunu, tanımış çok mühimdir. Türkiye'nin Çanakkaledeki müdafaa tertibatı meselesinin tavazzuhundan sonra, Roma ve Ankara, iki memleketin menfaatlerine karşı vaziyetlerinin tesbiti lâzım gelen meseleleri, normal

Milânoda Piazza Vittorina meydanı

dilomatik yolla, daha kolayca tedkik edebileceklerdir.

GÖRÜŞMELERİN NETİCESİ

Milâno 4 (A.A.) — Popolo Ditalya gazetesi, kont Ciano ile B. Rüştü Aras arasındaki görüşmelerin neticesini hülâsa ederek bu görüşmelerin, İtalyanın Ege denizindeki deniz üslerinden Türkiye'nin zararına olarak istifade etmekte olduğu yolundaki endişelere tamamen nihayet verdiği-

ni müşahade ve tespit etmektedir.

Korriere Della Sera gazetesine göre, Milâno Mülakatı Ahkara hükümetinin İtalyaya karşı bütün fikri sa-bitlerini terketmiş olduğunu göstermiştir.

Gazete diyor ki:

«Boğazlar meselesi henüz bir tarzi halle bağlanmamıştır, fakat bu noktai nazar teatilerinde geniş bir karışıklık anlayış kaydedilmiştir.»

Suriye heyeti

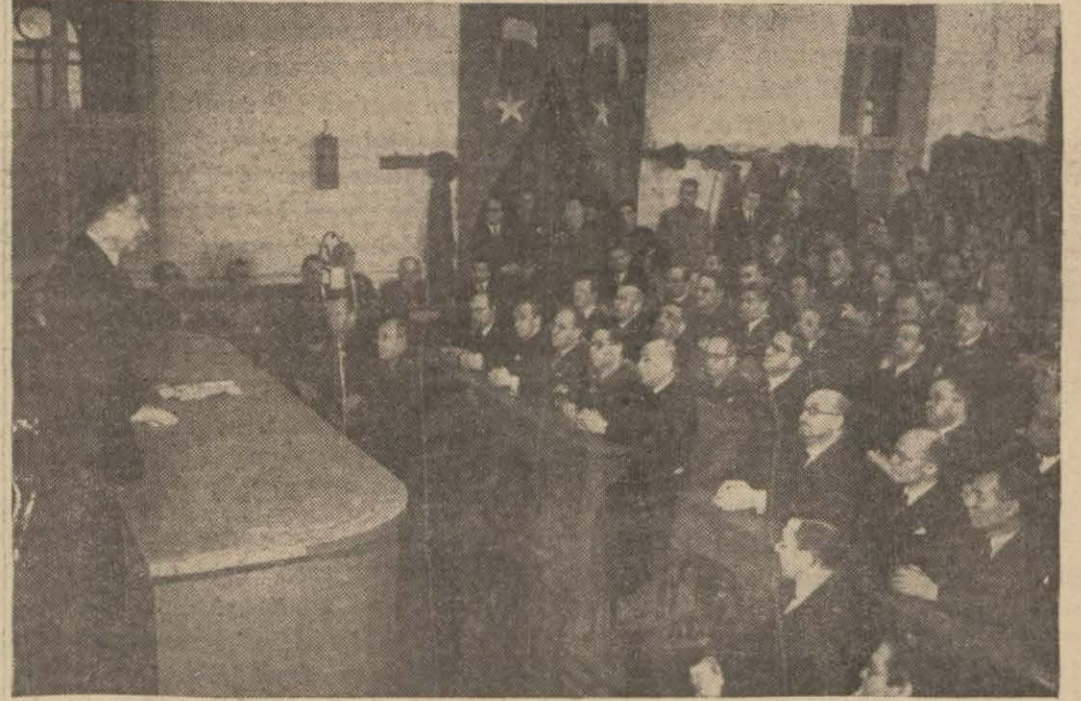
Bu akşam Cenevreye
müteveccihen hareketleri
muhtemeldir

Cenevrede Hatay anlaşmasına bağlı müzakerelerde Suriye hükümeti namına bulunmak üzere Suriye Vatanîler partisi erkânından B. Cemil Murdim, Sadullah Cabiir ve Necipten mürekkep bir heyet dün akşam Toros ekspresle şehrimize gelmiştir. Suriye heyeti istasyonda vali muavini Hüdaî tarafından karşılanmıştır.

Heyet Perapalas otiline inmiştir. Ağlebi ihtimal bu akşamki ekspresle Cenevreye müteveccihen hareket edeceklerdir.

Yeni iktisad fakültesi dün merasimle açıldı

Üniversite rektörü ve fakülte dekanı
bu ilim müessesesinin hangi
maksatlarla kurulduğunu anlattılar

İktisad fakültesinin açılma resminde

İstanbul üniversitesinin yeni iktisad fakültesi dün büyük merasimle açıldı. Üniversitenin Türk ve ecnebi profesörlerle, memleketimizin ilim hayatına mensup bütün tanınmış şahsiyetleri yeni fakültenin açılış merasiminde bulunmak üzere üniversiteye davet edilmişlerdi.

Merasime üniversite rektörü Cemil'in bir nutukla başlandı. Rektör, büyük şef Atatürk'ün ve başvekil İsmet İnönü'nün muhtelif münasebetlerle irad

Üniversite rektörü nutuk söylüyor

ettikleri nutuklarda iktisad ilmine verdikleri büyük ehemmiyeti işaret eden cümlelerini sırasıyla tekrarladıktan sonra memlekette bir iktisad fakültesi kurmak fikrinin ilk defa, bundan altı sene evvel Ankara'da ortaya atıldığını, son zamanlarda iktisadın bütün dünyada kesbettiği ehemmiyet dolayısıyla bir iktisad fakültesi tesisinin nihayet memleketimizde de bir zaruret haline geldiğini kaydetti.

(Devamı 13 üncü sayıfede)

Teşkilâtı esasiye kanununun değiştirilen maddeleri

Değişen maddeler bugün Büyük
Millet Meclisinde müzakere edilecek

Ankara 4 (Telefon) — Başvekil İsmet İnönü ve 153 mebusun, teşkilâtı esasiye kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki teklifi teşkilâtı esasiye encümeninde görüşmüştür.

Değiştirilmesi istenen kanun maddeleri 2, 44, 47, 48, 49, 50, 61, 74 ve 75 inci maddeler idi. Teşkilâtı esasiye encümeni bu maddeleri değiştirmiş ve bu hususta hazırladığı esbabı mucibe mazbatasını Meclise tevdi etmiştir. Kanun teklifi Meclisin yarınki ruznamesine alınmıştır. Yarın (bugün) heyeti umumiyece müzakere edilecektir.

Teşkilâtı esasiye encümenince değiştirildikten sonra maddeler şu şekli almıştır:

İkinci madde — Türkiye devleti,

cumhuriyetçi, milliyetçi, halkçı, lâiyk ve inkılâpçıdır. Resmî dili Türkçedir. Makarri Ankara'dır.

Kırk dördüncü madde — Başvekil, Reiscumhur canibinden ve Meclis azası meyanından tayin olunur. Sair vekiller başvekil tarafından Meclis azası arasından intihab olunarak heyeti umumiyesi Reiscumhurun tasdik ile Meclise arz olunur. Meclis mütemi değilse arz keyfiyeti Meclisin içtimaasına talik olunur. Hükümet hattı hareket ve siyasi noktai nazarı azamî bir hafta zarfında bildirir ve itimad taleb eder. Siyasi müsteşarları başvekil, Meclis azası arasından seçerek Reiscumhurun tasdikine arz eder.

(Devamı 13 üncü sayıfede)

Milâno görüşmesi ve ecnebi gazeteleri

Temps, bu mülâkatın Türk-İtalyan
münasebatını aydınlatacağını söylüyor

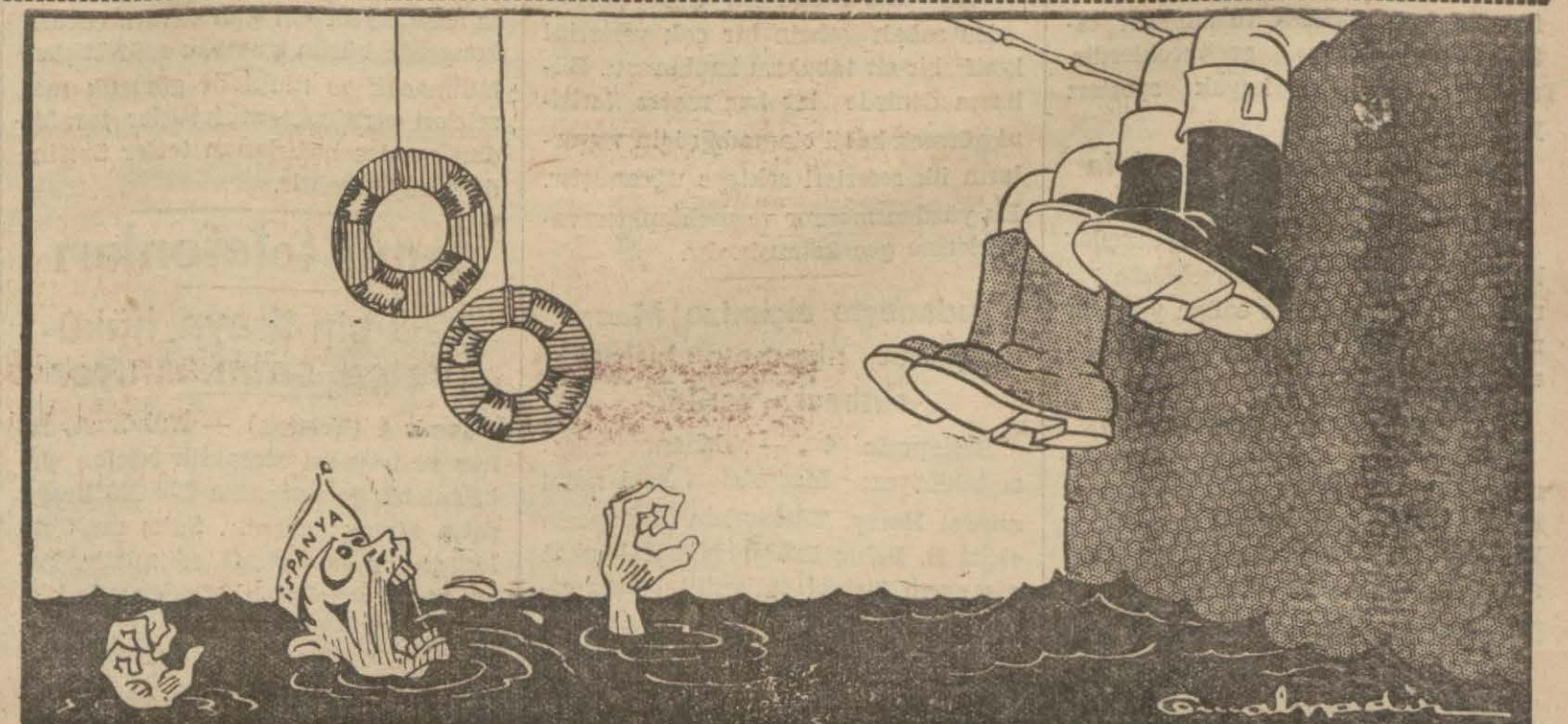
Rüştü Arasın şerefine bir müsamere verilen Milânunun meşhur Scala operası

Temps gazetesinin Roma muhabiri bildiriyor:

Türkiye hariciye vekili Milânoda kont Ciano ile görüşüyor. Bu hadisenin ehemmiyeti nedir? Evvelâ şunu kaydedelim ki, Türkiye'nin İtalya ile 1928 de akdetmiş ve 1932 de yenilemiş olduğu dostluk paktına rağmen Türk - İtalyan münasebatı tavzihe muhtaçtır. Türk Cumhuriyeti sene-

lerce, bir İtalyan tehdidinden şüphe etmiştir. Bu şüphe, Ankara hükümet adamlarının Anadolu'daki Yunan istilâsının ferdasında herkese karşı memleketlerinin istiklâlini korumak hususundaki haklı kaygularından ileri geliyordu. Bir çok defalar, İtalya hükümeti resmî ağızlarından şarkta faşizme atfedilen projelerden Türk

(Devamı 13 üncü sayıfede)

— Kurtaralım mı?...
— Acele etme, daha ölmedil...

İsmet İnönü'nün mühim bir makalesi Türkiye Cumhuriyetini yaratana büyük Atatürk

Atatürk yüksek bir ilham kaynağıdır, huzurunda bedbinlik kalmaz, büyük bir tabiiyedir beynelmilel dostluklara sadıktır

Başvekil İsmet İnönü The Financial Timesin Türkiye Cumhuriyeti için neşrettiği fevkalâde nüshası için yazdığı bir makalede Atatürkten bahsederken diyor ki:

Atatürk, gerek Büyük Millet meclisi, gerekse Vekiller için derin bir ilham kaynağıdır. Dikenli meselelerin münakaşasında Atatürkün mevcudiyeti büyük bir saadettir. O, hiç bir vakit nevmid olmaz ve her zaman için taze enerji yaratır.

Atatürkün meclisinde, kendine güvenirlilik başlıca bir vasıftır.

Bütün meclis, yekpare bir kütle halinde, daha medenî ve daha yüksek düşünceli bir cemiyet yaratmak gayesi etrafında birleşmiştir. Atatürk meclisindekilere kendilerini daha yüksek görmelerini ve nefislerine itimad etmelerini telkin eder.

İnsan, Atatürkün bulunduğu bir meclisi terkederken bütün bedbinliklerinden ve tasalarından kurtulur. Herkes, bu Büyük Liderin büyüklüğünü tekrar bir kere daha takdir eder. Ona inanmanın memleketin terakki ve halâsına inanmak demek olduğunu bir kere daha hisseder.

Atatürk aynı zamanda büyük bir tabiiyedir. O hiçbir harb kaybetmemiş, daima muzaffer olmuştur.

Müteakiben İsmet İnönü Atatürkün ortaya atıldığı zaman Osmanlı devletinin ne feci bir vaziyette bulunduğunu gayet veciz bir surette tasvir ettikten sonra devamla diyor ki:

«İşte, bu zamanda yalnız başına Türk millet ve memleketinin davasını eline alan Atatürk, yepyeni bir mefhumun müdafii olarak ortaya atıldı. Bu hiç te kolay bir iş değildi. Çünkü Türk vahdetini müdafaa edip

kazanmak sırf silâh kuvvetile ve kan dökmekle kabildi. Zaferden sonra da evvelki millî mefkûreye sadık kalmak ve millî hududlara rıza göstermek siyasetinde ısrar, ancak Atatürk kadar büyük bir adamın kudreti dahilinde bir işti. İşte bu mefhumdur ki bizi birçok hatalar işlemekten alıkoymuş ve bize, doğru yolu göstermiştir.

Biz Panislâmizm ve Panturanizm siyasetini tamamen reddettik. Düşmanımız olmıyan memleketlerle kuvvetli ve samimî bir dostluk tesisi, bizim için, tabii bir siyaset şekli idi. Millî müdafaaamıza gelince, millî siyasetimize yeni bir nazariye hâkim oldu: Haksız olmamak hususunda son derece dikkatli olmak. Fakat buna rağmen maddî veya manevî bir tecavüze maruz kalınca da - tecavüzün hangisi olursa olsun - bize müsaavidir - bütün memleketin kaynaklarını harekete getirmek kudretinde bulunuyoruz.

Atatürk, şahıslar arasında olduğu gibi milletler arasındaki münasebatda da itimad uyandırma meselesine ve şayanı itimad sözlerle büyük bir ehemmiyet atfetmektedir. Onun fikrinde, bir ferd veya bir millet, gerek dahiye gerekse haride itimada lâyık olmalıdır. Atatürk bu gibi ferdler ve bu gibi milletlerle çalışmayı sever.

Temas etmiş olduğu devlet adamları hakkında daima aziz hatıralarla meşbu olan Atatürk, tesis ettiği dostluklara değişmez bir sadakatle merbuttur.

İsmet İnönü, kültür sahasında yaptığımız ileri hamlelerden, içtimai inkılâblardan, harf ve dil inkılâbından bahsederek makalesini bitiriyor.

Malagaya taarruz başladı

Hükûmet hücumların tardedildiğini bildiriyor

Cebelüttarik 4 — İspanyol asileri bu sabah Malagaya karşı taarruza başlamışlardır. Bütün otomobiller, nakliye vasıtaları asker taşıyor. Bütün doktorlar cepheye gönderilmiştir. Llenada gripten hasta olanlar doktorsuz kalmıştır.

Malagadan gelen haberlerde asilerin taarruzlarının püskürtüldüğü bildiriliyor.

Fransa 20 milyar istikraz edecek

Paris 4 — Fransız maliye nazırı devletin hazineye karşı borcu yekûnunun 20 milyar 485 milyona baliğ olduğunu söylemiştir. Bu sebeple hükûmet 20 milyarlık bir istikraz akdi mecburiyetindedir.

Ziraat enstitüsü talebeleri Uludağa gidecekler

Ankara 4 (Telefon) — Ziraat enstitüsü talebelerinden 30 kişilik bir kafile Uludağa gidecek ve sümestratillerini Uludağa geçireceklerdir. Talebeler Uludağa kayak sporları yapacaklardır.

Askerlere haftada bir defa balık yedirilecek

Ankara 4 (Telefon) — Bahkçılar kanun projesi bugün başvekilâte verilmiştir. Projeye ilâve edilen yeni bir maddeye göre, askere haftada bir gün et yerine balık yedirilecektir.

İçel emniyet müdürlüğü

Ankara 4 (Telefon) — İçel emniyet müdürü B. Tahir görülen lüzum üzerine vekâlet emrine alınmıştır. Bozkır kaymakamı B. Rahmi İçel emniyet müdürlüğüne tayin edilmiştir.

İki Fransız tayyaresi gece'eyin çatıştı, 6 kişi öldü

Dakar 4 (A.A.) — Bearn tayyare gemisine mensup iki tayyare, bir gece uçuşu esnasında müsademe etmişlerdir. Tayyarelerde bulunan altı kişi kö-

Tunusta mühim hadiseler

Halk ile polis arasında çarpışmalar oldu

Paris 4 (A.A.) — Tunusta yerli fakir ahalie erzak dağıtıldığı esnada şiddetli arbedeler olmuştur. Kendilerini dağıtılan erzaki kemiyet ve keyfiyet itibariyle beğenmeyen ahalî, evlerin damına çıkarak polise karşı taş atmaya başlamışlardır.

Yerliler daha sonra dükkânları yağma etmeye teşebbüs etmişlerdir. Polis kuvvetleri harekete geçerek sükûnu tesis etmişlerdir.

Tunis 4 (A.A.) — Tunusun varoşlarından Melassine'de bir takım arbedeler olmuştur. Bazı göçebeler, nümayişler yaparak iş istemileri, şoförleri döğmüşler, tramvayları taşla tutmuşlardır. Bir kişi yaralanmış, birçok kişi de berelenmiştir.

Zabıta, asayişî süratle temin etmiştir.

Bu sabahki sis

Bu sabah şehrin bir çok yerlerini kesif bir sis tabakası kaplamıştı. Bilhassa denizde bir kaç metre ilerisini görmek kabîl olamadığı için vapurların ilk seferleri sekteye uğramıştır. Bu yüzden memur ve mektepliler vazifelerine geç kalmışlardır.

Budapeşte elçimize Macar liyakat nişanının birinci rütbesi verildi

Budapeşte 4 — Macar ajan-sı bildiriyor: Macaristan kral naibi amiral Horty, Türkiye'nin Budapeşte elçisi B. Behiç Erkine Macar liyakat nişanının birinci rütbesini tevcih etmiş ve bu nişanı hususî bir kabul esnasında bizzat elçinin göğsüne takmıştır.

Bu yüksek tevcih, Macar efkârı umumiyesinde büyük bir memnuniyetle karşılanmıştır.

Bu Sabahki Telgraflar İspanya işi karışıyor

İtalya yeniden asker göndermiş, Alman gemileri asilere yardım ediyormuş

Londra 4 (A.A.) — Gazetelerin bir çoğu, İtalyanlarla Almanların İspanyadaki yeni faaliyetleri hakkında uzun uzdaya tafsilât vermektedirler.

Times gazetesinin Cebelüttarik muhabiri diyor ki:

«General Quiep de Lano'nun Graf von Spee adındaki Alman kruvazöründe bulunmakta olduğunu bana söylediler. Cebelüttarik'da bazı kimseler, Graf von Spee ve Köln adındaki Alman harp gemilerinin asi filonun Malagaya karşı taarruzda bu filoya refakat etmiş olduğunu beyan etmektedirler.»

News Chronicle gaztesi, resmî İngiliz mahafilinin İtalyanların yeniden İspanyaya asker çıkarmış olduklarını

haber aldıklarını yazmaktadır. İtalyanın teklif edilen kontrol plânı meriyet mevkiine konulmadan evvel general Frankoya takviye kuvvetleri göndermek arzusunda bulunduğu zannolunmaktadır.

Bu gazete, İsviçrelilerin sık sık Alman tayyarelerinin garba doğru gitmekte olduğunu müşahade eylemekte olduklarını ilâve etmektedir.

TİMESİN HABERİ TEYİD EDİLİYOR

Londra 4 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden: Diplomasi mahafilî, geçen cuma günü Cadix'e yeniden bir takım İtalyan askerleri çıkarılmış olduğuna dair Times gaztesi tarafından verilen haberi teyid etmektedir.

Bu kuvvetlerin miktarı malûm de-

ğildir.

İSVİÇREDE GEÇEN TAYYARELER

Valencia 4 (A.A.) — Hava işleri nezareti, 31 kânunusani gecesinde Ynnkers tipinde on tayyarenin Bern üzerinde uçarak ihtimal Burgos'a doğru gitmiş olduklarına dair bir haber neşretmektedir. Bir İsviçreli tayyare zabitanın beyanatına göre bu tayyareler, takriben 3.000 metre yüksekten ve 300 kilometre süratle uçmakta idi.

Berne 4 (A.A.) — Resmî mahafil, İspanyaya giden bir takım Alman tayyarelerinin İsviçre arazisi üzerinden uçmuş olduğu haberini tektip etmektedirler. Hava kontrolü servisi, bu kabilden hiç bir hâdisa tesbit etmemişlerdir.

Merkez bankası nizamnamesi

Dün yapılan fevkalâde ictimada bazı maddeler değiştirildi

Ankara 4 — Cumhuriyet Merkez bankası umumî heyeti bugün fevkalâde bir toplantı yaparak nizamnamenin 19 ve 20 nci maddelerini değiştirmiştir.

Yeni tadilâta göre bir hisse senedinin yüzde 70 i tahsil edilmedikçe ferağ olunmayacaktır. Ödendikten sonra da ferağ muamelesi ancak bankanın muvafakatile yapılabilecektir.

Lâyihaya göre, Cumhuriyet Merkez bankası altına kabîli tahvil ecnebi dövizleri alıp satmağa mezundur.

Bu alıp satmadan hasıl olacak zararları karşılamak üzere bir hususî ihtiyat akçesi hesabı açılacaktır. Bu hesap, ecnebi dövizler üzerine yapılan muameleden normalin fevkinde temin edilecek fevkalâde kârdan meydana gelecektir.

Çelik işi İngilizler yeniden 5 milyon liralık siparişimizi alacaklar

Londra 4 (A.A.) — Röyter ajansı bildiriyor: Türk hükûmeti ile İngiliz çelik firmaları arasında neticelenen müzakereler sonunda sekiz firma için imzalanan takriben üç milyon İngiliz liralık mukaveleler, Türkiye'nin ikinci beş yıllık plânına dahil bulunmaktadır. Eğer halen icra edilmekte olan müzakerelerde neticelenirse, beş milyon İngiliz liralık yenibaştan sipariş daha alınacaktır.

Gümrük müfettişleri kongresi pazartesi günü toplanıyor

Ankara 4 (Telefon) — Gümrük müfettişleri kongresi pazartesi günü toplanacaktır. On gün devam edecek kongrede bütün gümrük müfettişleri bulunacak ve muhtelif gümrük meseleleri etrafında müfettişler tarafından evvelce hazırlanan tezler üzerinde görüşülecektir.

İzmir telefonları 220 bin liraya hükûmetçe satın alınıyor

İzmir 4 (Telefon) — Hükûmet, İzmir ve havalisi otomatik telefon şirketini bütün tesisatı ile 220.000 liraya satın almak üzeredir. Satış mukavelesinin esasları tesbit edilmiştir. Para, yirmi senede şirketin en çok hissesine sahip olan belediyyeye ödenecektir.

Şirket murahhası vaki davet üzerine satış mukavclesini imzalamak için bir iki güne kadar Ankara'ya gidecektir.

Aldatılan kız Kendisinin keskin bir içki ile sarhoş edildiğini söylüyor

Sinemaya gitmek üzere evinden çıkan Melâhat adında 14 yaşında bir kızın komşuları olan bir kadın tarafından kandırılarak bir eve götürüldüğünü ve üç gün bu evde kaldığını yazmıştı.

Melâhat

Melâhat kendinin bu evde keskin bir içki ile sarhoş edildiğini, ondan sonra ceyran eden vakalardan haberi olmadığını, ertesi günü kendisine gelince evden çıkmak istediği halde bırakıldıklarını söylemiştir. Melâhatın ifadesine göre evde bir çok genç kızlar varmış.

Kızın annesi adliyyeye müracaat etmiştir. Tahkikat devam ediyor.

Noter teavün sandığı

Noterler kanun lâyihasına yeni hükümler ilâve edildi

Ankara 4 (Telefon) — Noterler kanunu lâyihası son şeklini almıştır. Bugünlerde vekiller heyetine verilecektir. Lâyihaya bazı hükümler konmuştur. Bunlar arasında iş göremeyecek bir hale gelen noterlerle ölenlerin ailelerine yardım için bir noter teavün sandığı vücuda getirilmesi de vardır.

Bundan başka projeye inzibatî bakımdan hâkimler kanununa mütenazır ve avukatlar kanunu lâyihasında ki hükümlere benzer müeyyideler de ilâve edilmiştir.

Evlenme işleri

Bütün evrak damga resminden ve harp pulundan muaf tutulacak

Ankara 4 — Evlenme işlerinde kulanılan evrak hakkında yeni bir lâyiha hazırlanmaktadır. Bu lâyiha göre evlenme işlerine ait olan beyan, ilân, izin, muvafakat, kayıt, ihbarname kâğıtları, bülten, ikametgâh ilmihaberî, sıhhat raporu, ilân tezkere, evlenme zarfı ve üçüncü sınıf evlenme cüzdanı dahiliye vekâletince hazırlanarak alâkadarlara parasız olarak verilecek, bu evrak damga resminden ve harp pulundan muaf tutulacaktır.

Türk toprakları Türkiyenindir

Popolo d'Italia gazetesinin bir makalesi

Roma 5 (Akşam) — Popolo d'Italia gazetesî, Teflik Rüşti - Çiano mülâkatından bahsederken şu satırları yazıyor:

«Roma Akdenizde statükonun muhafazasını istiyor. Türkiye'ye ait olan şeyler, Türkiyenindir. On iki adadaki İtalyan üsleri yalnız adaların müdafaasına mahsustur ve Anaçöluya karşı bir üssülhareke teşkil etmezler. Üsler bahri münakalâtımızın emniyeti için müdafa sistemimize dâbidirler. On iki adadaki İtalyan üslerinin Türkiye aleyhine müteveccih olduğu bedhahane bir tezvîr fikri ile iddia edilmiştir. Şimdi bu tezvîrler suya düşüyor. Başka devletlerin şarka kara tısları bulunduğu halde İtalyanın yalnız bahri üsleri vardır.

Ankara hükûmeti iki memleket arasında karşılıklı emniyet ve itimadın sarılması için hiç bir sebep mevcut olmadığı hakkında Roma hükûmeti ile hemfikirdir.»

Kont Ciano Yugoslav, Yunanistan hariciye nazırlarile görüşecek

Belgrad 4 (A.A.) — Havas muhabiri bildiriyor:

Öğrenildiğine göre, Balkan antantı konferansının toplantısı arifesinde vukua gelen ve gittikçe daha sıklaşan İtalyan - Yugoslavya yaklaşması ile aynı zamanda tesadüf eden Aras-Ciano konuşmalarından sonra, bir İtalyan - Yugoslavya dostluk muahedesi'nin akdi düşünülmektedir.

Roma 4 (A.A.) — İyi haber alan İtalyan mahafilî, kont Ciano ile Yugoslavya ve Yunanistan hariciye nazırları arasında yakında konuşmalar da bulunulacağı hakkındaki haberleri yalanlamamaktadır. Yalnız bu mülâkatlar için bu ana kadar hiç bir tarih tesbit edilmiş olmadığı tebarüz ettirilmektedir.

Ödemişte yangın

Beş ev, yedi dükkân tamamilen yandı

İzmir 4 (Telefon) — Buraya gelen haberlere göre Ödemişin Bademiye köyünde bir fırında yangın çıkmış ve etrafa sırayet ederek büyümüştür. İtfaiyenin bütün gayretine rağmen beş ev, yedi dükkân tamamilen yanmıştır. Zarar 10 bin liradan fazladır. Tahkikata devam ediliyor.

Avukatlar kanunu

Ankara 4 (Telefon) — Avukatlar kanunu lâyihası bugünlerde başvekilâte verilecektir.

Medenî bir İbadet

— Orman kanunu vesilesile —
Bir milletin fevkalâde saatlerinde ekseriya büyük bir dava umumî alâkayı tamamiye kendi üzerinde toplar. O zamanlarda çok ehemmiyetli, fakat birinci iş kadar acele görünmeyen bir takım meselelerin dikkat gözünden kaçtığına rasyabiliriz.

Son günlerde bu nevi bir tehlikeden biraz korkuyordum. Fakat endişemin beyhude olduğunu görmekle şimdi mesudum. Maksadım orman kanunundan bahsetmektir... Biliyorsunuz ki bu kanunun meclise verildiği zaman bütün memleket bir çağlayan halinde idi. Gazete sahifeleri pek haklı olarak millî sevincin sellerine bir yatak olmuştu denilebilir.. ancak dikkat ettim; matbuatımızın sezginiği, bu çok mühim işin etrafında gerçek bir uyanıklık gösterdi:

Ormanlarımız ve onların bugünkü ile yarını!

İşte geniş bir ağaç diyarı kadar içinde bin türlü mülâhazanın kol atıp budak saldırdığı bir mevzu...

Lâzımgelir ki bu mevzu içinde Türk gayreti, Türk irfanı ve edebiyatı tipik nefis bir park ortasında dolayış gibi gezinsin dursun!

Şu sebeplerdir ki Akşamın daha ıptidamdanberi alâka gösterdiği bu meseleye tekrar dönüyoruz.

Orman kadar güzel şey, koca tablâtin bağrında bile pek azdır.

Zaten bu büyük konu hangi bakımdan müteale edilemez ki?

Bir memleketin iklimi, sıhhati, serveti, ticareti, güzelliği gibi zaviyelerden orman mevzuu, en verimli bir tetkik alanı teşkil ediyor. Pek iyi hatırlarım; vaktile Fransadaki orman kanununun (esbabı mucibe) lâyihasında şu mealde bir cümle okunmuştu:

«Ormansız bir memleket, içtimâî tekâmülünde muayyen bir merhalede sonra asla ilerileyemez!»

Bu hüküm, ilmi bir hakikat olarak söylenen nazır, delillerini uzun uzadıya serhetmişti. Ziraat Vekilimiz Muhlis Erkmenin mecliste aynı mevzu etrafında muhtelif vesilelerle verdiği değerli ve belâğî tefsilatı her dinleyişimde ben Fransız nazırının sözlerini hatırlardım. Ve Türkiye ormanları için halisiyetle çırpınan; söylemeden, anlatmadan asla usanmayan vekilimizi büyük bir sevgi ile alkışlardım.

İşte bugün ciddi bir kanuna biz de malik olduk. İleri anlayışta, yeni görüşler kadrosunda bir kanun.

Büyük Millet Meclisinin şu önemli işi başarılar bir çok maddeler üzerinde gösterdiği asabîliği tebrik edelim. Hükümetin de hak bildiği noktaları müdafaa için vakti olan ısrarları, düşünen, terekkiyi seven büyük milletlere hâs bir manzara idi.

Fakat mesele burada bitti mi ve yahut bitmeli mi? Hemen cevap verelim ki hayır!

Malûmdur ki her müessese gibi her kanunun da ameli değeri, onu tatbikte gösterilen muvaffakiyetle ölçülür. Ve bunun haricinde olarak hiç bir kanunun tılsımlı bir kudreti yoktur. İptida muharrir, müellif, şair, ressam, öğretmen ve saire gibi bütün vatandaşlar bir hakikati iyi bilsin:

Her ağaç, tabiatte nebatî bir âbidedir. Kimseye zarar vermez. Uslu ve babacan birer şehvend gibi göklere doğru boy atan o mahlûkatın teşkil ettiği cemaata orman diyoruz. Onu

(Devamı 4 üncü sahifede)

Fazıl Ahmed Aykaç

ŞEHİR HABERLERİ

Şehir meclisinde Evlerin lâğımlarını belediye şebekeye bağlayacak

Şehir meclisi dün birinci rels vekili Necip Serdengeçtinin reisliği altında toplandı. Dahiliye vekâletinden gelen tezkere üzerine vilâyet idare heyetinin bir mazbatası okundu. Bu mazbatada Eyüp kazasına bağlı olan Ramî köyünün on bine yakın nüfusu olduğu, burası şehrin en havadar bir yerinde bulunduğu için gerek iktisad bakımından burada bir nahiye teşkil edilerek Eyübe tâbi iki köyün de yeni nahiye rabtî lüzumu bildiriliyordu. Mazbata mülkiye encümenine havale edildi.

Bundan sonra umumî meclisler aîd hazırlanan bir talimatname mülkiye ve sıhhiye encümenlerine gönderildi. Bu talimatnameye göre kanalizasyon şebekesinin geçtiği yerlerde evlerin lâğımları alelâde surette şebekeye bağlandığı için iyi neticeler alınmamış ve kanalizasyondan beklenen faide temin edilememiştir.

Yapılan talimatnameye göre belediye evlerdeki lâğımları, kendi vesaitile kanalizasyona bağlamak için yeni bir teşkilât yapmağa karar vermiş ve bunun için de bir ücret tarifesi hazırlamıştır. Talimatname ile tarife encümenlerde tedkik edilecektir.

Hukuk işleri müdürlüğü tarafından Sürp Agop mezarlığı ihtilâfına dair bir tezkere okundu. Okunan bu tezkereye göre belediye, Ermeni patrikhanesi ile mütevelliler aleyhine bir tazminat davası açmıştı. Bu esnada Dahiliye vekâletinden gelen tezkere üzerine bu ihtilâfın sulh ile bitirilmesi için belediye ile patrikhane ve mütevelliler arasında sulhname hazırlanmıştır. Fakat bu müzakere neticeleneceği sırada mahkeme de hükmünü vermiş ve patrikhane ile mütevelliler 152 bin lira tazminat vermeğe mahkûm etmiştir. Şimdi yapılan sulhname ile bu mahkeme hükmünün telifi meclisten istenmektedir. Hukuk işlerinin bu kâğıdı kavanin encümenine havale edildi.

Ayaspaşadaki Masrafnazırı sokağının kapanması işinin bir kere de hukuk bakımından tedkiki muvafık görülmüş ve mesele kavanin encümenine havale edilmiştir. Meclis pazartesi günü toplanacaktır.

Ücret meselesi

Bir arabacı ana ile kızı dövdü

Unkapanında oturan Hasibe adında bir kadın dün Hamdi adında bir arabacıya odun taşıtmıştır. İş bittikten sonra ücret meselesinden aralarında kavgı çıkmıştır. Kavgada fena halde hiddetlenen arabacı Hamdi eve girerek Hasibeyi yakalayıp dövmeye başlamıştır.

O sırada Hasibenin kızı Saima gelecekle annesini kurtarmak istemiş, Hamdi bu defa da Saimeyi yakalamış ve ana ile kızı fena halde dövdükten sonra başlarından yaralamıştır. Vakaya polis el koymuş, yaralı kadınlar hastaneye kaldırılmışlardır. Arabacı Hamdi yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Muskayı takmış, fakat koca bulamamış!

Üçüncü ceza mahkemesinde bir büyücülük muhakemesi

Büyücülük ve üfürükçülükten suçlu Ayşe adında bir kadın dün üçüncü ceza mahkemesinde muhakeme edilmiştir.

Tahkikat evrakına ve şahidlerin ifadelerine nazaran Tophane civarında oturan Ahmed adında biri işsiz kalmıştır. Ahmedin işe girmesi için aynı evde oturan Ayşe bir muska yazarak Ahmedin karısı Emineye vermiş ve ayrıca Emineye de çocuk yapmaması için ilâç yapacağını söyleyerek bir lira almıştır.

Bundan başka suçlu kadın o civarda oturan Bedriyeye:

— Senin artık evlenme zamanın gelmiş. Fakat kimseye varamıyorsun. Ben sana bir muska yazayım. Evvelâ anne-ne söyle üç tane şeker parçası alıp kuyuya atsin. Sonra benim vereceğim muskayı da boynuna as. Sokakta dolaş. Seni kim görse derhat âşık olur ve kocaya varırsın.

Demiştir. Bedriyenin muvafakati üzerine 230 kuruş mukabilinde Ayşe bu muskayı da yazmıştır. Fakat Bedriye hâlâ kocaya varamamıştır. Nihayet iş polise aksetmiş ve zabıta Ayşeyi yakalamıştır. Ahmed ve Bedriyeye yazdığı muskalar da meydana çıkarılarak kendisiyle beraber adliye verilmiştir.

Dün üçüncü ceza mahkemesinde mevkufen muhakemesine başlanan Ayşe suçunu inkâr ederek:

— Ben büyücülük bilmem. Ahmed ve Bedriyenin annesi Şemsiye evde temizlik yüzünden benimle kavgı ederler. Bunun için bana iftira ediyorlar. Benim haberi yoktur.

Demiştir. Şahid olarak dinlenen Ahmed ve karısı Emine ifadelerinde Ayşenin yukarıda yazdığımız şekilde kendilerine iş ve çocuk için büyü yaptığını söylemişlerdir. Diğer şahid ev sahibi Fethiye ise bunlardan haberi olmadığını, bu iddianın bir iftira olabileceğini söylemiştir. Diğer şahidlerin çağırılması için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Tramvay ücretlerinde yapılacak tenzilat

Tramvay ücretlerinin tarife komisyonu tarafından tenziline karar verildiğini dün yazmıştık. Muhtelif kılârlarda yapılan tenzilatı kaydederken küçük bir yanlışlık olmuştur. Birinci ve ikinci mevki arabalarda şimdiye kadar alınan 6 kuruş 10 para yerine—dünkü yazdığımız gibi 5 kuruş 30 para değil, beş buçuk kuruş alınacaktır.

İplikler geliyor

Uyuturucu maddeler inhisarının İtalya, Hindistan ve Mısır sipariş ettiği ipliklerin bu haftadan itibaren getirilmesine başlanacağı haber alınmıştır.

İyi kalite çorap çıkarılacak

Çorap fabrikatörleri dün ticaret odasında toplanarak daha iyi kaliteden çorap çıkarmak tedbirleri almağa karar vermişlerdir.

Otobüsler Belediye otobüs işletmek için hazırlık yapıyor

Otobüs sahipleri hakkında belediye nin verdiği son kararı dün yazmıştık.

Dün akşamdan itibaren otobüsçüler emniyet müdürlüğü altıncı şubeye davet edilerek taahhüdnameleri imzalamaları teklif edilmiştir. Şehrimizde faal bulunan 75 otobüs sahibinden beş belediye nin teklifine muvafakat ederek taahhüdnameyi imzalamış, diğer 70 otobüs sahibi muvafakat etmemişlerdir.

Otobüsçüler bugün de bu taahhüdnameyi imza etmezlerse ellerindeki ruhsatiye alınacak ve plâkları söktülmek suretile seyrüseferden menedilecektir.

Belediye, otobüs işleten şebekelerde seyrüseferin kesilmemesi için evvelce müracaat ederek henüz ruhsatiye almayanlara müracaat tarihleri sırasına göre işletme ruhsatiyesi verecektir.

Otobüs sahiplerinin, bütün masrafları çıktığı halde ellerine ayda 50-60 lira kadar bir para geçtiğinden bahsettiklerini yazmıştık.

Otobüs sahiplerinden biri, bundan bir müddet evvel belediyeye bir istida vermiş, bilet ücretlerinin yüksekliğinden dolayı halkın şikâyet ettiğini ve ücretlerin indirilmesi lâzım geldiğini bildirmişti. Belediye, bu istidaya istinad ederek otobüsçülerin iddialarından fazla kazandıklarından bahseriyor.

Belediye, otobüs işletmek işini yakında bilfiil idare etmek için son hazırlıklarını yapmaktadır. Avrupadan uzun vadeli kredi ile yüz otobüs getirtmek üzere şimdiye kadar birçok teklifler almıştır. Ancak belediye gelecek otobüslerin gümrükten istisnası için Nafia vekâletine yazmıştır. Vekâlet, otobüslerin belediyece sipariş edilmesini ve arabalar geldikten sonra gümrük istisnasının temin edileceğini bildirmiştir. Fakat belediye, arabaları kredi ile alacağından gümrük istisnaiyeti temin edilmeden arabaları getirtmenin imkânsızlığını ileri sürerek tekrar vekâlete yazmıştır.

Yol parası Vaktinde tahsil için tedbir alınıyor

Belediye muhasbesi, yol paralarının vaktinde tahsil için yeni tedbirler almıştır. Yapılan hesaplara göre İstanbul vilâyetinde 117 bin kişi yol vergisi vermekle mükelleflerdir. Bunlardan başka 8 bin mükellef te yol inşaatında çalışmak suretile beden mükellefiyetlerini yapıyor.

İstanbulda bir sene içinde mevcut mükelleflerin adedine göre 740 bin lira yol vergisi tahsilî lazımdır. Bu paranın 112,500 lirası nafia vekâleti hissesidir.

Geçen sene bu paradan büyük bir kısmı tahsil edilmiştir. Yalnız bazı tahsilatlar, ikametgâhını değiştirenlerden ve yahut yabancı memlekete gidenlerden yol vergisi tahsiline muvaffak olamamışlardır. Bu sene alınan tedbirler ile bunun da önd alınacak ve tahsilâta noksan görülmemesine çalışılacaktır.

Bir çırpıda

İhtiyarlık

Medeniyet insanı ihtiyarlatıyor... Şöyle yirmi sene sonrasını gözünüzün önüne getiriniz.

O zaman gelecek olan yeni nesil bizi ne kadar ihtiyar, ne kadar tarihî tipler halinde görecektir...

Mesail 1957 de yirmi yaşında bulunan bir genç soracak:

— Hakikaten siz atlı tramvay zamanına yetiştiniz mi? Atlı tramvayı gördünüz mü?

— Siz gayet tabii cevap vereceksiniz:

— Tabii. Atlı tramvayı gayet iyi biliyorum.

O hayretten hayrete düşecek:

— Anıyan demeyiniz... Meğer siz ne kadar yaşlı imişsiniz.. Âdeta canlı bir tarihmişsiniz de haberimiz yokmuş..

İkinci günü 1957 nin 18 yaşındaki genç kıızı soracak:

— Dün bir yerde okudum.. şaşıtm doğrusu... Vaktile ilk insanların sinemaları sessizmiş... Öyle mi?

Siz okuduğunuz gazeteden başınızı kaldıracaksınız:

— Sessizdi ya.. bunda şaşacak ne var? Hem niçin sessiz filme «ilk insanların filmi» diyorsunuz... Ben sessiz filmi gayet iyi hatırlarım.. sinemanın önünde bir piyano, bir keman.. Bir yandan bunlar çalar, bir yandan da sessiz film oynardı..

Sessiz filminden bahsetmeniz şüphesiz ki 1957 deki genç kıza taş devrinden, tunç devrinden bahsediyor gibi gelecek itimadsız bir tavırla:

— Dünyada inanmam.. diyecek...

Siz bu kadar ihtiyar mısınız? Kuzum anlatsanıza.. sessiz film nasıldı? O zaman ki filimler belki mücessem de değildi.

— Değildi ya...

— A.. vallahi şaşıtm kaldım doğrusu..

Bir gün başka bir sual:

— Siz radyo olmadığı zamanı bilmezsiniz değil mi?

Cevap vereceksiniz:

— Neden bilmiyecekmişim... pek âla bilirim..

Onlar hayretler içinde kalacaklar:

— Peki.. radyo olmadığı zaman ne yapardınız?.. Nasıl yaşardınız?.. Uzaklarda çalınan musikiyi, konserleri ve saireyi nasıl dinlerdiniz... Bunların yerine ne yapardınız?

— Hiç.. Uzakta konserleri dinlemezdik.

Hele tes zamanını, eski harfler zamanını bildiğimizi de istince 1957 nin gençlerindeki hayreti tasavvur ediniz.

Herhalde medeniyet ilerledikçe insan ihtiyarladığını daha iyi hissediyor.

H. F.

Seyrüsefer işlerinde çalışanlardan 50 yaşını dolduranlar

Seyrüsefer işlerinde çalışan memurlardan elli yaşını dolduranların vazifelerine emniyet müdürlüğü tarafından nihayet verilmiştir.

Bu memurlar, dün bir istida ile vilâyet müracaat etmişler, kendilerinin mesleklerinde ihtisasları ve tecrübeleri olduğu için haklarında verilen kararın kaldırılmasını ve yeniden tayin edilmelerini rica etmişlerdir.

Şehrimizde bulunan mebuslar Ankaraya gittiler

Teşkilâtî esasîye kanununda yapılacak taddilat müzakerelerinde bulunmak üzere mezunun İstanbulda bulunan mebuslar yapılan davet üzerine Ankaraya gitmişlerdir.

Bay Amcaya göre...

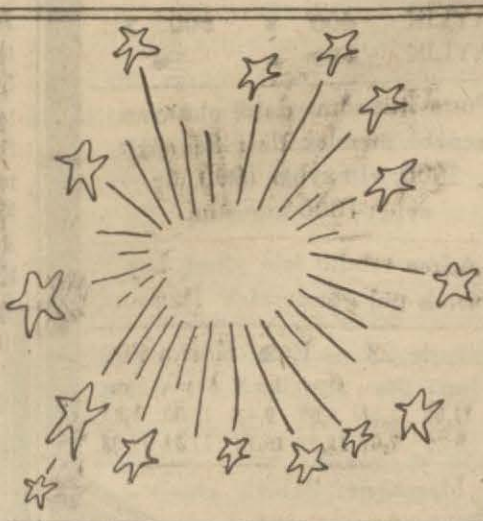
B. T. — Üst kattaki doktorun bugünlerde yüzünden düşen bin parça çıkacak...

... Merak ettim «Doktora ne oldu?» diye telefonla karısından sordum...

... İzahat vermedi, yalnız «Umumi sıhhat bozukmuş!» dedi...

... Ve şırak diye telefonu kapadı!...

B. A. — Memnun oldum, demek ki mahallede bir nezleli bile yok!

Konservatuarda diploma tevzii

Konservatuardan diploma alan bu seneki mezunlar bir arada

Dün akşam konservatuarda bu senenin 11 mezuna diplomaları tevzi edilmiştir. Merasimde parti vîlayet idare heyeti ve umumî meclisî azaları bulunmuşlardır. Töreni belediye reisi bir nutukla açarak diploma tevzi etmiştir.

Viyolonseliden Hadiye, piyanodan Rana, kemandan İskender, şandan Bedriye, Babikyan, Fuarik, klarnet-Hüseyin ve Fuad, altodan Asum, kornadan Muzaffer, trombondan Mahmud mezun olmuşlardır. Merasimden sonra davetliler büfeye davet edilmişlerdir.

Medenî bir ibadet

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)

sevmek, onun güzelliğinden, ve sayısız faydalarından hisse almak ve nihayet onu korumak insanda bir medeniyet şimesidir... Cihanın en güzel caddeleri, âbideleri bile ömürd bir ağacın serceği gölge örtüsünden mahrum kalınca ancak sert ve haşın bir yağın gibi görünür. Bunu hiç unutmamalı. Gene hiç unutmamalı ki bugünün fen âlemi en muazzam bir gemiyi, yüz kat bir binayı nisbeten mahdud bir zamanda kurabiliyor. Halbuki ihtiyaç bir ağacı, bulunduğu hale getirmek için, güneş, hava, toprak, su ve tabiatın bütün unsurları birlikte çalışmak lazımdır. Hem de asırlarca müddet ve bir saniye durmaksızın!

Her zeminde ileriye doğru atılan Türkiye cumhuriyeti çocuklarına yeni bir vazife düşmüştür: Şimdiden sonra ağacı anlamak, ona tiki nehati bir yurddaş gözüle bakmak... Ağaçlar karşısında duyulacak bu sevgi, doğrudan doğruya ana yurdumuzun daha güzelleşmesine, daha zengin ve mamur olmasına yarıyan bir gönül faaliyeti demektir. Ve bu vazife umumdur. En büyüktü en küçüğe kadar herkes şu ince ve güzel duyguyu ile niçin mütehasis olmasın? Ağacı sevmeye ve onu korumağa müvaceh bütün gayretler için biz şu sözü münasip görürüz:

Medenî ibadet!

Fazıl Ahmed Aykaç

Yarım kalan bir kız kaçırma teşebbüsü

Bayındır (Akşam) — Bayındır kazasının Kurudere köyünde bir kız kaçırma vakası olmuştur. Köyün en güzel kızı olan 17 yaşında Naciye, bir gün köy çeşmesinden su alırken Karaburgaz köyünden Hamid oğlu Mehmed ile Mehmed oğlu Hüseyin, Naciye'yi zorla kaçırmağa teşebbüs etmişler ve kızın koluna girip sürüklemişlerdir. Kızın feryadına koşan babası Salih ve diğer köylüler, onu kurtarmışlardır. Mehmedle Hasan, jandarmalar tarafından tutulmuş, adliyeye verilmiştir. Mehmed ifadesinde:

— Kızı çok seviyorum, babasından istedim vermedi, ben de kaçırmağa çalıştım. demıştır.

Azgın bir boğa bir köylüyü yaraladı

Akhisar (Akşam) — Akhisarın Çiflik köyünde bir vaka olmuştur. Azgın bir boğa, Raza oğlu 20 yaşında Ömerin husyelerini parçalamıştır. Ağır yaralı vaziyette İzmir hastanesine getirilen Ömerin ameliyat edilmek suretile hayatı kurtarılmıştır.

Avrupa horoz siklet boks şampiyonluğu

Brüksel 4 (A.A.) — Horoz siklet Avrupa boks şampiyonluğu için yapılan bir maçta Belçikalı boksör Petit-Biquet, Fransız boksörü Maurice Hugaert'n'i sayı hesabıyla döğmüştür.

BU AKŞAM

Sinema dünyasının son 10 sene içinde YEGÂNE İCADI

İPEK
Sinemasında

CANLI FİLM

TÜRKÇE SÖZLÜ NÜSHASI

Büyük nakdî fedakârlıklar mukabilinde HOLLIVUTTA hususi surette Müessesemiz hesabına TÜRKÇE olarak yaptırılmıştır.

Ayrıca programdaki büyük film :

ÖLMEYEN MELODİLER

Musiki, aşk ve zevk filmi, nefis baletler, danslar ve eğlenceler ve ilâveten Paramount dünya haberleri. Fiyatlarda kat'iyen zam yoktur. Tel. 44289 Numaralı biletler evelden alınabilir.

CANLI FİLMİN Fransızca nüshası bugün matinelere başlıyarak **MELEK** sinemasında gösterilmektedir. Ayrıca programda **KADIN İSTEYİNCE**

Canlı film için lâzımgelen gözlükler gişelerde ücretsiz olarak verilmektedir.

LİLİ DAGOVER
WILLY BIRGEL
MARIA TASHADY

Bugün matinelere itibaren :

TURK sinemasında 2 film birden:

Bethoven'in güzel şaheseri ve 250 kişilik Berlin operası orkestrasının iştirakile yapılan

9 uncu SENFONİ

Fransızca filminin gördüğü rağbet ve kazandığı muvaffakiyet hasebile birkaç gün daha gösterilecektir.

İlâveten: **BEKÂR EVLİLER**

MONA GOYA - PİZELLA - GABAROCHE tarafından temsil edilen bir operet - komedi filmi, seyircileri ağılatırcasına güldürecektir.

BORSA

Istanbul 4 Şubat 1937
(AKŞAM KAPANIŞ FİYATLARI)

Esham ve Tahvilât

İst. dahıl	96,50	İş. B. Hamiline	10,—
Kuponsuz 1933	»	Müessis	83,—
İstikrazı	98,25	T.C. Merkez	»
Önitürk I	22,85,—	Bankası	100,50
» II	21,65,—	Anadolu his.	24,35
» III	21,60,—	Telefon	6,75
Müessis I	41,90	Terkos	11,50
» II	39,50	Çimento	14,20
» III	—	İtihat değir.	10,90
İş Bankası	10,—	Şarkı	» 1,10

Para (Çek fiatları)

Paris	17,03,50	Prağ	22,76,93
Londra	616,75	Berlin	1,97,40
New York	79,32,50	Madrid	11,35,38
Milano	15,08,87	Belgrad	34,53,50
Athina	88,61,—	Zloti	4,19,50
Cenevre	3,47,—	Pengo	4,37,75
Brüksel	4,71,—	Bükreş	108,63,50
Amsterdam	1,45,—	Moskova	24,94
Sofya	64,53,50		

Ticaret ve zahire borsası

4 Şubat fiat ve muameleleri

İthalât: Buğday 180 arpa 15 kepek 15 tiftik 8 fasulye 15 yapak 59 susam 55 un 30 1/4 ırmık 12 pamuk yağı 44 3/4 zeytin yağı 17 ton.

İhracat: Kuyemi 10 yapak 99 ton.

2 — Satışlar:

Buğday sert kilosu 6 kuruş 35 paradan. Arpa kilosu 4 kuruş 35 paradan. Çavdar kilosu 6 kuruş. Mısır sarı kilosu 5 kuruş 4 paradan. Fasulye çalı kilosu 9 kuruş. Susam kilosu 16 kuruş 20 paradan 18 kuruş 10 paraya kadar. Yapak Anadolu kırkım kilosu 63 kuruş. Tan 64 kuruş 30 paraya kadar. Pamuk kilosu 42 kuruş. 49 kuruş. Z. yağı 1 ci yemeklik kilosu 57 kuruş. Sansar dersi çifti 3500 kuruş. 4000 kuruş. Zerdeva derisi çifti 4500 kuruş. 5000 kuruş. 4000 kuruş.

3 — Telgrafalar:

Londra mısır Lâplata Şubat tahmini korteri 23 Şi. 1 1/2 Pe. Ki. 3 Kr. 28 Sa. Londra keten tohumu Lâplata Şubat tahmini tonu 11 Ster. 10 Şi. Ki. 6 Kr. 99 Sa. Anvers arpa Lehistan Mart tahmini 100 kilosu 122 B. Frank Ki. 5 Kr. 17 Sa. Liverpool buğday Mart tahmini 100 libresi 8 Şi. 4 3/8 Pe. Ki. 5 Kr. 70 Sa. Şikago buğday Hartvinter Mayıs tahmini Buğeli 131 1/4 sent Ki. 6 Kr. 6 Sa. Vinipek buğday Manitoba Mayıs tahmini Buğeli 124 1/2 sent Ki. 5 Kr. 75 Sa. Hamburg iç fındık Giresun derhal tahmil 100 kilosu 155 R. Mark Ki. 78 Kr. 37 Sa. Hamburg iç fındık Levant derhal tahmil 100 kilosu 154 R. Mark Ki. 77 Kr. 86 Sa.

AKBA

Ankara'da her dilde gazete mecmua ve kitapları bütün mektep kitapları ve kırtasiyeyi ucuz olarak AKBA müesseselerinde tedarik edebilirsiniz. Telefon : 3377

Pek acıklı bir kayıp

Memleketimizin pek değerli ve namuskâr ricalinden esbak Hariciye nazırı Bay Asım Turgut dün akşam vefat etmiştir. Cenazesi bugün saat on buçukta Modada Şimal sokağındaki hanesinden kaldırılarak öğle namazını müteakip Karacaahmette Şerif kuyusundaki aile kabristanına defnedilecektir. Allah rahmet eylesin. (671)

Türk Hava Kurumu İnegöl Şubesinden:

Kurban Bayramında toplanacağı tahmin edilen (2500) koyun (400) keçi (75) sığır derisile (600) barsak 28/1/937 tarihinden itibaren yirmi bir gün müddetle açık arttırmaya konmuştur. 17/Şubat/937 çarşamba günü saat 16 da kati ihalesi yapılacaktır.

İsteklilerin Hava kurumu İnegöl şubesine ve şeraiti anlamak isteyenlerin de İstanbul şubesine müracaatları. (593)

Muvaffakiyetli bir konser

Kıymetli sanatkar Münir Nurettin evvelce ilân edilen konserini evvelki akşam Şehzadebaşında Ferah sineması binasında büyük bir kalabalık huzurunda muvaffakiyetle vermiştir. Güzide artist bir gün evvel rahatsızlanmış ve evvelki sabah 39 derece harareti olduğu halde konserin tehirine razı olmamış ve büyük bir gayret sarfederek programdaki bütün eserleri hazır bulunanların takdirlerini tophacak surette pürüzsüz okumuştur. Klâsikler arasında okuduğu Dedenin yirmi dört muhtelif makamdan mürekkep şaheseri uzun alkışlarla karşılanmıştır.

Kıymetli sanatkarın geçen akşam kazandığı yüksek muvaffakiyet, kendisini İstanbul tarafında daha sık konserler vermeğe teşvik edecek mahiyettedir.

MEVLÜD

İstanbul Ticaret Odası kâtibi umumi merhum Bay Cemalin ölümünün senesi münasebetile şubatin yedinci Pazar günü saat 13,30 da Tevkiye camiiinde ruhuna ittifak olunacak mevlüdda kendisini sevenlerin bulunmaları ailesi tarafından rica edilmektedir.

Gülhane Müsamereleri

Gülhane hastanesinin altıncı tıbbi müsameresi 5/2/937 Cuma günü saat (17,30) da yapılacaktır. Sayın meslekdaşların bu toplantıya teşrifleri rica olunur.

İstanbul 7 inci İcra Memurluğundan: Bir borçtan dolayı mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen oda takımı muhtelif sandalye ve karyola iki komidin iki seccade halı ceviz koryola vesaire ev eşyası 9/2/937 Salı günü saat 9 dan 10 a kadar İstinyede İstinye caddesinde 107 No. lı ev önünde hazır bulunacak memur tarafından açık arttırma suretile satılacağı ilân olunur. (M. 965)

Selâmi İzzet

TİYATRO KONUŞMALARI

Her kitapçıda bulunur. Fiati: 50 kuruştur.

Meşhur Zenci bariton
PAUL ROBESON
tamamen yeni 1936 kopyesi

ŞOVBOT

filminde tath ve doyulmaz sesile
"Al man River," şarkısını söyleyecektir.
Pek yakında:
SÜMER sinemasında

TÜRK İNKILABI

NDA TERAKKİ HAMLELERİ

ZAHARİD ÇEVİRMİŞ FİLM VESİKALADİLE
CUMHURİYET
İSTİKLAL HAKKI
EĞİTİM İZGALİ
BÜYÜK HAYAT
İTTİHAKTAN
İTTİBODD
TÜRKİ-SÖZLÜ-BOYUN-MİLLİ-FİLM

ŞOVBOT

(Tamamen yeni 1936 kopyesi)
Göz kamaştırıcı bir mizansen, unutulmaz nefis bir musiki, ve hakikî bir sinema şaheseri pek yakında
SÜMER SINEMASINDA

Tepebaşı dram kısmı bu akşam saat 20,30 da

İstanbul Belediye Şehir Tiyatrosu

Bahar Temizliği
Fransız tiyatrosu operet kısmı bu Akşam S. 20,30 da
AŞK MEKTEBİ
yazan: Yusuf Ziya
Besteliyen: Muhlis Sabahaddin

İstanbul Belediye Şehir Tiyatrosu

Şehzadebaşı Turanda
ZOZO DALMAS ve
sanatkar Naşit birlikte cumartesi matine 14,30 da, akşamı 20,30 da: PİPİÇA
Pazar matine: Eski Hamam-Eski Tas, akşamı: Enayiler

Konferans

Eminönü Halkevinden:

5/2/937 tarihinde Evmizin Çağal-öğlündeki merkez salonunda bay Mehmed tarafından verilecek olan (İlimlerde İlah) adlı konferansın tehir edilmiş olduğunu bildiririz.

SİYASİ İCMA

Silâhlanma yarışı

Gerek İngiliz gerek Fransız parlâmentolarının son günlerindeki celselerinde hep silâhlanma işleri üzerinde görüşülmüş ve mühim kararlar alınmıştır. Her iki devletin silâhlarını arttırmağa ve bahusus hava kuvvetlerini son derecede kuvvetlendirmeye çalıştıkları anlaşıyor. Ve bütün bu müzakerelerde Almanyanın havadan silâhlanması üzerinde durulmaktadır. Bu münasebetle Almanyada her birinin vasatı müretteb yüz tayyaresi bulunan yüz elli tayyare karargâhı bulunduğuna işaret edilmiştir. Bu mübalâğa olabılır. Fakat herhalde Almanyanın bugün 2000 tayyaresi bulunduğu muhakkaktır. İngiltere ise hava kuvvetini 1750 tayyareye iblâğa karar vermiş ve memleketin bütün sanayitini seferber hale koymuş olduğu halde bunların inşası matlûp derecede ilerlememektedir.

Yalnız Fransa geçen altı ay içinde tayyare inşaatını yüzde 27 nisbetinde arttırmıştır. Maahaza Fransanın birinci hatta mahsus mevcud hava kuvvetleri 1500 tayyareyi geçmektedir. Fransa kendisini dünyanın en iyi hava devletlerinden biri saysa da gene Almanyadan geride bulunduğunu hissediyor. Almanyanın ordu cihetinden

Avrupa devletlerinin listesi başında bulunduğunu Fransa Harbiye nazırı M. Daladier yeni müdafa bütçesinin müdafaası esnasında söylemiştir.

Almanya ile İtalyanın son derecede yakınlaşarak politika sahasında beraberce yürümekte olmaları her iki devletin bülhassa hava kuvvetlerinin bir olarak hesap edilmesini icap etmektedir. Bir taraftan İngiltere ve Fransa Almanyaya teslihat ve bahusus hava kuvvetinde yetişmeğe ve geçmeğe çalışıyorlar ve diğer taraftan iktisadî meselelerde kendisine mühim yardımlar vadinde bulunarak silâhlanmaktaki faaliyetinden geri durmağa icbar etmek istiyorlar.

Dahası var: Almanyayı silâhlanmaktan vaz geçirmek için silâhları bırakma konferansı da İngiltere ile Fransa tarafından canlandırılmıştır. Bu maksatla konferansın bürosu gelecek mayısta toplanmağa davet edilmiştir. Fakat Almanya herhangi şekilde silâhlanmaktan vaz geçmeğe ve muayyen hazırlığını ikmal etmeğe azmetmiş bulunuyor. Şu kadar var ki, bu hazırlığı daha ziyade Sovyetlere karşı olduğundan garbi Avrupanın emniyetini tekefül etmeğe hazır bulunuyor. Fransa ise buna yanaşmamaktadır.

Zeytin ihracatı artıyor

Zeytinciliği ıslah etmek için tedbir almalıdır

Son günlerde zeytin fiyatlarında yükselme istidadı göze çarpmaktadır. Bu hal ihracatçıların mal toplama-larından ileri gelmiştir. İhracat artmaktadır. En çok zeytin gönderdiğimiz memleketler Mısır, Rusya ve Romanyadır.

Bugünkü fiyatlar müsaidir. Gemlik malları 20 - 23, dubleler 31 - 32, Edremit mahsulü birinciler 24 - 28, ikinciler 20 - 25, Edincik malları da 18 - 20 kuruş arasında muamele görüyor.

Zeytin, memleketimizde bol ve güzel yetişen mahsuller arasındadır. Fakat senelerdenberi bu mahsul hiç ıslah edilmediği için istihsalât artmamaktadır. Köylünün, uzun yıllardan arta kalan sopa ile toplama usulünü hâlâ tatbik etmekte olması da zeytin rekoltesinin azalmasına tesir eden sebeplerin başındadır. Çünkü ağaca sopalarla vuruldukça dallar zedelenmektedir.

Memleketimizde zeytin rekoltesinin bir sene az, bir sene çok olması sebeplerini de bu sopa ile toplama usulünde aramak lâzımgeliyor. Zedelenen dallardan bir sene sonra az mahsul alınıyor. Köylüler bu hatayı bile bile yapıyorlar.

Zeytin mahsulünü ıslah ederken evvelâ toplama işini ele almak ve köylüye fennî usulü göstermek icab ediyor. Bir zeytin ağacının 25 sene meyva vermesi lâzımdır. Fakat köylülerin sopaları bu ağaçları 10 - 15 sene öldürmektedir.

İtalya zeytin ve zeytinyağlarının şöhreti ve komşu Yunanistandaki bu cins mahsulün Avrupa piyasalarında adı geçmesi ıslahat işine azami ehemmiyet verilmesinden ileri gelmiştir. Bu memleketlerde muhtelif mahsul için olduğu gibi zeytin için de hususî daireler tesis edilmiştir. Türk zeytinlerinin fazla rağbet görmesi için bu kadar uzun işlere de lüzum olmadığı, sadece umumî ıslahatın kâfi geleceği anlaşılmaktadır.

Ziraat vekâleti bu işi ehemmiyetle ele almıştır. Zeytin kongresinin neticelerinden büyük istifadeler elde edileceği muhakkak görülüyor. Zeytinyağı ihracatımız vasatı olarak sene 18,300 ton, 4,400,000 liradır. Senelik zeytin ihracatımız da 2,500,000 kilo, 160,000 lira kadardır. Ağaçların ıslahile elde edilecek mahsul fazlalığı nisbetinde ihracat kıymetini milyonlara çıkarmak her zaman mümkün olabilecektir.

Sığınaklar

Nümunelik sığınığın nerede yapılacağı henüz kararlaşmadı

Hava tehlikesinden korunmak üzere belediye tarafından nümunelik bir sığınak yaptırılacağını yazmıştık.

Bu sığınak, bazı gazetelerin söylediği gibi memurlar için yapılmıyacaktır. Burası şimdilik otuz, kırk kişiyi alacaktır. Nümunelik sığınak, ileride şehrimizin muhtelif semtlerinde yapılacak büyük sığınakların esasını teşkil edecektir. Belediye, nümunelik sığınığı nerede yaptıracağını henüz kararlaştırmamıştır.

Diğer taraftan ileride inşa edilecek büyük sığınaklar için de katli olarak verilmiş bir karar yoktur. Şehrimizde birçok eski su bendleri ve yeraltı geniş mahzenler vardır. Bunlardan bir kısmı şimdi kullanılmaz bir haldedir. Bundan bir müddet evvel, bir fen heyeti bu yerleri birer birer gözden geçirmiş ve bunların asrı bir sığınak haline sokulması kabul olup olmadığını tedkik etmiştir.

Bütün İstanbul halkını alabilecek büyük sığınaklar yapmak için elli milyon lira gibi bir para sarfına ihtiyaç olduğu ileri sürüldüğünden masrafla azaltmak için bu mahzen ve su bendlerinden istifade edilmesi zarurî görülüyor. Bunun, için yakında katli bir karar verilecektir.

TİYATRO TENKİDLERİ:

Herkesin beğeneceği bir komedi: Bahar temizliği

Telif eserlere halkımızın gösterdiği rağbet, tiyatromuzun atisi için güzel bir müjdedir. Büyük tiyatro şöhretlerinin isimlerine kapılanların tiyatrosalonunu doldurmaları da, tiyatroya gösterilen alâkanın güzel bir nümunesidir. Ancak tiyatroya sade telif veya sade büyük şöhret ismine kapılıp gitmemek gerektir. Batıda daha henüz adını bilmediğimiz, eserini seyretilmediğimiz öyle beynelmül olmağa namzed muharrirler ve eserler var, ki Şehir tiyatrosunun her sahnesine koyduğu eseri bir kere görmemiz faydalı olur; çünkü her seferinde tanımadığımız yeni bir şöhret veya eserle karşılaşırız. Her sahneye konan eseri beğenmekle mükellef değiliz ama, kendimizi her oynanan eseri görmekle mükellef saymalıyız. Hiç şüphemiz olmasın ki, eserini bir kaç lisana tercüme ettirmiş olan bir muharrirde, görülmesi ve dinlenmesi lâzım bir kaç sahne, bir kaç fikir vardır ve şunu da itiraf edelim, ki batıdan gelen her eser, yeni yetişecek Türk tiyatro adamına en güzel örnekleri teşkil eder.

Şehir tiyatrosunda oynanmakta olan «Bahar temizliği» komedisini seyredirken aklımıza bu düşünceler geldi. Temsilin ikinci gecesi tiyatro tenha idi. Bunun belli başlı sebebini şöyle izah edeceğiz. Eserin ismi Bahar temizliği. Pek cazib bir isim değil. Bahar temizliği ne olsa gerek?.. Hiç. İngilizceden de tercüme edilmiş. Kimbilir ne mânasız, mânasız bile olmasa bize aykırı bir şeydir. Yazan da Frederick Lonsdale. Bilen duyan varsa parmağını kaldırsın. Tercüme eden; Avni Givda. Sarı çizmeli Mehmed ağa.. gidip görmeğe deymez.

Bizde yabancı bir çok eserlerde bu mülahazalara kapılıp tiyatroya gitmiyenlerin sayısı pek çoktur ve gitmemekle aldandığımız en büyük delili de «Bahar temizliği» komedisidir.

Bahar temizliğinin mânası üstündür. Hani bizde bir darbu mesel vardır: Bahar gelince «Mart içeri pire dışarı» diyip büyük temizlik yaparız. İşte bu temizliğin bir remzi.

Frederick Lonsdale, bugünün en kuvvetli, İngiliz muharrirlerinden biri. Avni Givda değerli bir mütercim. Anha minha «Bahar temizliği» kadın erkek, genç ihtiyar herkesin görüp seveceği, heyecan ve helean duyacağı, eğleneceği, düşüneceği, beğeneceği, avuçlarını patlatarak alkışlayacağı bir komedi.

«Bahar temizliği» ders veriyor, ders verdiği belli etmiyor: «Bahar temizliği» ahlâk hocalığı yapıyor, ahlâka yanaşmadan; «Bahar temizliği» kalabalık bir zümreye örnek oluyor, kendini yadrgatmadan..

«Bahar temizliği» bir sosyetenin aynasıdır. Bu sosyete yalnız Londra, Paris, Berlin, Roma, Atina, Sofya, Belgrad, İstanbul sosyetesini değildir. Makiyajla dekoltenin ifrata vardığı her büyük şehrin sosyetesidir. Ademle Havvayı giydiniz, Habil ile Kabil kalırlı bir daireye sokunuz, duygularından ve davalardan büyük bir şey değişmiyecektir. Ateşle barut hikâyesi:

Bir sosyete tasavvur ediniz, ki her kadının yanındaki erkek kendi erkeği değildir ve bir genç kız vardır, ki, boyuna kokteyl içer. Bir de bekâr çapkın vardır, ki namuslu bir kadını ele geçirmeğe çalışır. Bir de namuslu, karısına düşkün bir erkek vardır ki, bu sosyeteden yakasını sıyırmak ister, karısına söz geçiremez... Kokteyl içen genç kıza, züppe insan müsveddesini, kocasını atlatıp başka erkeklerle dolayan genç kadını, bu muhite kapılan namuslu zevceyi, karısını kurtarmak isteyen ağır başlı kocayı tanıyor sunuz değil mi?..

İşte bu koca, bu kadınlarla bu erkeklerin sofrasına; karısının sofrasına bir orospu getirince, bu sosyetenin namusuna dokunuyor da, yerlerinden fırlıyorlar. Ve o koca, dostunun karısını alan adama, o adamla gezen kadına, kendi karısını elde etmeğe çalışan çapkına mahiyetlerini

salatıyor, tiynetlerini yüzlerine vuruyor.

O genç, o namuslu kadınla eğlenmeğe yeltenen genç, kadınla evlenmek zaruretine düşeceğini anlayınca, işin içinden sıyrılıyor ve kocaya anlatıyor ki: Bir erkek karısıyla, ölüncüye kadar yakından ve candan alâkadar olmalıdır.

Fakat bütün bunlar, bu basit, bu ruhiere hâdisat sırasına geçen ve kayı.. öyle kuvvetli kolpolarla, öyle dinamik sahnelerle, öyle güzel sözlerle canlandırılıyor ki, seyirci ve dinleyici, dudaklarında tatlı bir tebessümle kalb çarpıntısına yakalanarak, nefessiz ama zevkli saatler geçiriyor.

«Bahar temizliği» görülmeğe, dinlenmeğe değer bir eserdir. Seyredilip dinlenmektedir. Ancak temenni edelim ki, bütün İstanbul gençliği «Bahar temizliği» ni seyretmek için seferber olup Şehir tiyatrosuna akın etsin ve temenni edelim, ki Şehir tiyatrosu, bu sene bütün memleketi dolasıp «Bahar temizliği» ni oynasın.

«Bahar temizliği» ni M. Kemal, Mahmut, Talât, Sami, Said, Neşet, Neclâ, Neyire Neyir, Cahide, Muazzez, Nezahet oynuyorlar. Hepsi mükemmel oynuyor. İhtiyar zendost rolünde Mahmud, züppe genç rolünde Sami, usak rolünde Said o tiplere gereken karakteri verdiler. Neclâ, orospu rolünde harikulâdeydi ve jestleri ile, sahneye verilen emeğin boşa gitmediğini, sanatkar olmak için de sahne de uzun zaman yıpranmak lâzım olduğunu gösterdi, çok güzel, hiç kusursuz oynadı.

Neyire Neyir Margerata rolünde başka bir âlem. Türk sahnesinin kendisiyle bihakkın övünebileceği bu yegâne kadın sanatkarımız «Bahar temizliği» ni de, bu sene her temsilde başka bir olgunluk gösteren H. Kemal ile beraber ihya etti.

Selâmi İzzet Sedes

Anadoluda soğuk ve kar

Bir genç kardan dondu, refikası güçlkle kurtarıldı

Antep (Akşam) — Soğuklar bütün şiddetle devam ediyor. Kesif kar tabakaları hemen bütün yolları kapamış ve posta nakliyatı durmuştur.

Bu şiddetli kar fırtınaları, maalesef bir gencin hayatına mal olmuştur.

Bay Mustafa adındaki bir genç refikasıyla beraber, Narhda posta kamyonile Başpınara kadar gelmişlerdir. Posta kamyonu, karların yolu kapamasından dolayı, daha ileriye gidemiyerek Başpınarda kalmış, bay Mustafa da zevcesini yanına alarak Gaziantep'e kadar olan on beş kilometrelik yolu yaya olarak katetmek istemiştir.

Fakat karı koca, karlar içinde iki kilometre kadar yol yürüdükten sonra şiddetli tipiden bunalarak daha ileri gidememişler ve kuvvetleri de keldiği için donarak karların içine yuvarlanmışlardır.

Bu hâdise, Başpınardan telefonla Gaziantep'e bildirilmiş ve karı kocayı bularak kurtarmak için bir suvari müfrezesi yola çıkarılmıştır.

Müfrez, uzun araştırmalardan sonra bay Mustafa ile zevcesini karlar altında donmuş bir vaziyette bulmuştur. İki kazazede süratle Gaziantep'e getirilerek hastahane yatırılmışlardır. Bay Mustafa yapılan tedavie rağmen kurtulamamış ve ertesi günü ölmüştür. Refikasının da hayatı tehlikeydedir.

Bu acıklı facia, şehrimizde derin bir tesir uyandırmış, bay Mustafanın cenazesi halkın gözyaşları arasında defnedilmiştir.

Baş pehlivan İzmirde Dinarlı ile gürleşecek

İzmir 4 (Telefon) — Türkiye baş pehlivanı Tekirdağlı Hüseyin, bayramda Kızılay menfaatine Dinarlı ile gürleşmek üzere buraya gelmiştir.

DÜNYADA neler oldu? neler oluyor?

Erkek 22, kız 9 yaşında: Evlendiler!

Birleşik Amerika devletlerinden Tennessee devletinde bir düğün yapıldı. Öyle bir düğün, ki bütün Amerikayı ayaklandırdı ve bütün medenî âlemin tüylerini ürpertti.

Tennessee bir şehrinde, iki çocuk var. Bu çocuklardan biri yirmi iki yaşında bir oğlan, öteki de dokuz yaşında bir kız.

Bu çocuklar iki arkadaş. Hep beraber geziyorlar, beraber dolaşıyorlar, birbirlerinden hiç ayrılmıyorlar. Olur a, arkadaşlık bu.

Fakat bu arkadaşlık bir kaç kişinin gözüne çarpıyor. Yirmi iki yaşındaki gencin, dokuz yaşındaki kıza pek sıkı fıkı arkadaşlığı dedikoduyu mucip oluyor. Mesele kızın anasile babasına aksediyor. Yirmi iki yaşındaki genci çağırıyorlar ve soruyorlar:

— Nedir bu söylenenler.

Yirmi iki yaşındaki genç cevap veriyor:

— Doğru, kızınızı seviyorum, onunla evleneceğim.

Baba kızına dönüyor:

— Öyle mi?

— Öyle babacığım.

Eh, mademki iki genç evlenmek istiyorlar, varsınlar evlensinler, bundan daha tabii ne olabilir?..

İşin asıl tuhaflığı bundan sonra başlıyor: Bu iki çocuğun, nikâhını kıyak bir papaz da bulunuyor. Bu papaz çocukların nikâhını kıyıyor.

Neden kıymasın, çocuklar evlenmek istiyorlar, analarile babaları bu işe taraftar, bir yastıkta kocamamaları için hiç bir sebep yok!..

Resme dikkat ediniz: Koca uzun boylu, gürbüz bir genç, kabadayı bir çocuk. Yanındaki karısı, kısa önlüğü ile bir mektep talebesi.

Babayı seyahatine çıkmışlar. Yirmi iki yaşındaki kabadayı genç: Karıma bakanın, onu elimden almak isteyenin gözlerini oyarım diyor.

Ve bu işi neye yaptığını soranlara da diyor ki:

— Evlendim, çünkü onu seviyordum. O da bana vardı, çünkü canı böyle istedi. Kimse keyfimizin kâhyası değildir. Anamızla babamız da razı olduktan sonra artık kimseye söz düşmez!

Hakikat budur. Sahiden da kimseye söz düşmüyor, çünkü Tennessee devletinde kanun bu gibi izdivaçlara ceza vermiyor; nikâhları iptal etmiyor.

Sakin eskiden böyle idi sanmayın. Bu iki çocuğun nikâhı 1 şubat 1937 de kıyıldı.

Bundan birkaç sene evvel, Kanadalı on iki yaşında bir genç kız da genç bir amele ile evlenmişti. O zaman bu hâdiseye büyük ehemmiyet verilmedi, çünkü evlenenler kırmızı deriliydi. Bugünse iş çatallaştı: Evlenenler beyaz ve Amerikalı.

Meseleyi reisicumhur Ruzvelte arzettiller. Amma o da bugünlük bir şey yapamıyor. Kanun kanundur. Fakat yakında bu kanunda tadilat yapılacağı da muhakkaktır.

Ankara vapuru

Denizyollarının Ankara vapuru havuza konulmuştur. Dahili aksamı tamamiye değiştirilecektir.

Pedagoji enstitüsü

Tesisine karar verilen pedagoji enstitüsü cumartesi sabahı saat 9,5 da açılacaktır. Aynı zamanda radyoloji ve biyoloji enstitüleri hazırlıkları bitmiştir. Bunlar da önümüzdeki hafta açılacaktır.

Tahsil şubelerinde makbuzlara soyadı da yazılacak

Tahsil şubesinde vergi ve resimlere aid makbuzların bazen mükerrer surette verildiği ve bunun yanlışlıklara sebep olduğu görülmüştür.

Tahsil şubelerine yapılan bir tamimle bundan sonra bütün makbuzlarda mükellefin zati ismiyle beraber soyadının da yazılması ve yanlışlıkların bu suretle önüne geçilmesi bildirilmiştir.

Sesli film, renkli filminden sonra mücessem film..

Salıncakta bir kız sallanıyor, zaman zaman perdeden çıkar gibi oluyor, bir kaysa üstümüze düşecek!

Sinema günden güne terakki ediyor. Sesli film, renkli filminden sonra şimdi de canlı, mücessem film yapılıyor. İlk canlı filmi memleketimize getiren İpekçi kardeşler dün bize bu filmi gösterdiler.

Film başlamadan evvel hepimizin ellerine birer gözük tutuşturuldu. Bu gözüklerin bir canı yeşil, bir canı kırmızı idi..

Sanki ilk defa sinema görecekmış gibi içimizde bir heyecan var.. acaba nasıl şey seyredeceğiz?.. Kahramanlar hakikaten perdeden dışarı çıkacaklar mı?

Film başladı. Holivutta seslendirilen canlı film türkçe idi. Evvelâ canlı film hakkında kısa bir izahat dinledik. Sonra sürprizler başladı.

Bir canbaz.. elinde küçük bir sopa.. Soplanın ucunda bir fare...

Canbaz elini şöyle bir uzattı... Film seyreden bayanlar:

— Aman!.. diye bir çığlık kopardılar. Çünkü canbazın elindeki sopanın ucunda duran fare ta burnumuzun ucuna gelmişti. Nerede ise fare burnumuza tırmanacak..

Arkasından bir genç kız.. mayo ile salıncakta sallanıyor.. salıncak zaman zaman perdeden çıkar gibi oluyor.. hani bir kaysa mayolu genç artist üstümüze düşecek.. perdede türkçe izahat veren zat zaten söylüyor:

— Aman.. artist kucağınıza düşecek.. hoş bir çok erkekler «aman düşün» diye temennide bulunurlar ya..

Bu sahneden sonra bir adam muzıka çalıyor, muzıkanın demiri suratımıza çarpacak. Ha çarptı, ha çarpıyor...

Fakat en eğlencelisi sarhoştur. Sarhoş elindeki bardağı uzatıyor:

— Biraz içki ister misiniz? İstemiyorsunuz öyle mi?

Böyle söyliyerek elini sifona bir basmış basıyor, haydi bütün içkiler perdeden yüzümüze...

Nihayet bir futbolcu.. elindeki top-ları fırlatıyor. Bu topların alınması gelmemesi için gayri ihtiyari sakınıyorsunuz. Bir aralık:

— Acaba gözüksüz nasıl görünüyor?.. diye düşündüm. Gözümünden gözükler çıkardım. Vay, vay, vay..

Kahramanlar ikilemiş.. bir yeşil var, bir de kırmızı.. İşte gözüksüz de böyle görünüyor.

«Mücessem film» muhakkak ki sinemacılıkta bir dönüm noktasıdır. Lâkin henüz başlangıç halindedir. Fakat işin başlangıcında olmakla beraber pek çok sürprizlerle dolu ve pek eğlencelidir. Sesli film bile baş-

Pariste bir sinemada mücessem film seyri

langıcında ne kadar basitti.

İlk seyrettiğimiz Vilma Bankinin «Seher vakti» filminde bir horozun öttüğünü, nihayet bir genç kadının ağladığını, askerlerin şarkı söylediği-

ni görmüştük.

Halbuki sonra sesli film ne kadar ilerledi. Muhakkak ki mücessem film de pek az bir zaman içinde mühim hamleler yapacaktır.

Üç defa yanmış

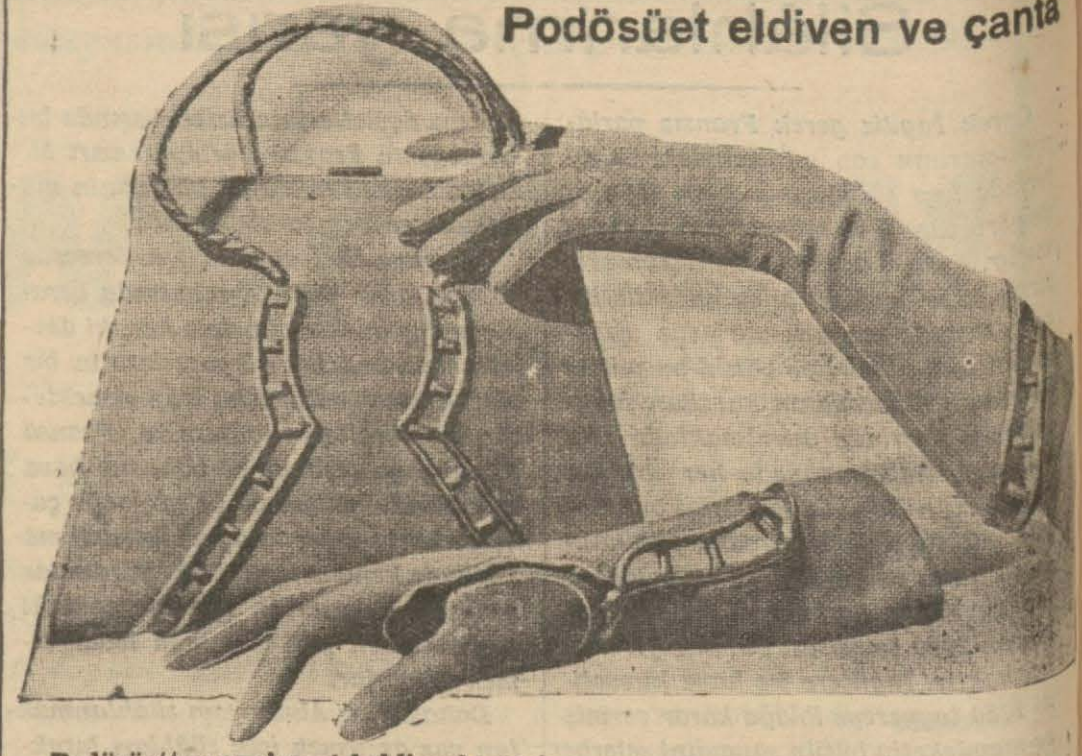
Bir kaç gün evvel Kumkapıda Havzılubostan sokağında Osep adında bir adamın mangala düşerek yandığını ve hastanede öldüğünü yazmıştık. Yedi seneden beri meflûc bir halde bulunan Osep, bundan bir müddet evvel evinde gene mangala düşerek elleri ve yüzü yanmış, bir müddet hastanede tedavi edildikten sonra çıkmıştır. O kazadan bir müddet sonra Osep bir defa da lâmbanın üzerine düşmüş ve lâmba devrilerek evden yangın çıkmıştır. Kendisinin de bazı yerleri yanmıştır. Osep nihayet üçüncü kaza neticesinde daha fazla yanmış ve ölmüştür.

Eski hariciye nazırlarından Bay Asım vefat etti

Esbak Hariciye nazırlarından bay Asım, dün gece Kadıköyündeki evinde vefat etmiştir. Merhum, memleketimizin tanınmış simalarındandır. Uzun müddet Tahran, Sofya sefirliklerinde, Balkan harbinden evvel Hariciye nazırlığında bulunmuştu. Cenazesi bugün saat 11 de Modada Çınarsokağında, 18 numaralı evinden kaldırılacak ve namazı Selimiye camiinde kılınıktan sonra alle kabristanına gömülecektir. Merhuma rahmet diler, ailesine taziyetlerimizi sunarız.

KADIN KÖŞESİ

Podösüet eldiven ve çanta

Podösüetten aynı model eldivenle çanta.

Çok gülmek bazan uyku getiriyormuş

Doktorlar uyku hastalığının yeni bazı şekillerini keşfettiler

Amerikada bir kadının, Şarlonun filmi seyrederken gülmekten derin bir uykuya daldığını yazmıştık. Bu kadın ne zaman gülse hemen uyuymuş. Sınırlerine tesir eden herhangi bir hal, ister onu güldürsün, isterse kızdırsın derhal uyumasına sebebiyet veriyormuş.

Tıpta böyle bir hastalık vardır. Bu hastalığın ismi Markolepsidir. Bu hastalıktan muztarip olanlar muhtelif vaziyetlerde derhal uykuya dalıveriyorlar. Meselâ akşam iş dönüşünde kapıdan içeri girer girmez, karısını öpen genç koca derhal uykuya dalıyor.

Bu hastalık 1926 senesinde nazarı dikkati celbe başladı. Doktor G. Adie bu hastalığı şöyle tarif etmiştir:

— Heyecanlarımızın maruz bulunduğu bir nevi hastalık ki, adaleler gevşiyor, ve insan, kendini kaybetmediği halde adalelerine hâkim olamadığı için yere yuvarlanıyor.

Bu hastalıktan her türlü insanlar muztariptiler. Zengin ve fakirler, genç ve ihtiyarlar, bina içinde veya açık havada çalışanlar.

1926 dan 1930 seenisine kadar bu hastalıklar üzerinde ihtisas elde eden doktor Adie 50 hastayı müşahade altına almıştır. Bunlardan 27 si erkek 23 ü kadındır.

Tehlikeli yaşlar 20 ile kırk arasındadır. Fakat 20 yaşında 20 ile kırk yaşından beş defa daha fazladır. İlk buhran çok çalışma ve az uyuma neticesi gelir.

Adamın biri çocuğuna vurmak üzere kolunu kaldırınca kolu olduğu yerde kalmış ve adam boş çuval gibi yere çölmüştür. Bu ilk buhran olmuştur.

İki türlü buhran vardır.

1 — Uykuya dalma kendiliğinden gelir ve hasta şuurunu kaybeder.

2 — Bir heyecan neticesi gelen buhran, hasta nadiren şuurunu kaybeder.

Hastalar muhtelif zamanlarda bu iki buhrana maruz kalırlar. Buhranlar her gün tevali etmeye başlar. Şayed gece kâfi derecede uyunmuyorsa günde bir iki defa buhran baş gösterir.

En tehlikeli an yemekten sonradır. Bilhassa çok yenilmişse.

Evvelâ insan müthiş bir uyku ihtiyacı hisseder, bazan baş ve göz ağrısı olur. Uyku her zaman anı değildir. Uykunun 15-20 dakikada başladığı da olur. Bu uykunun görünüşte diğer uykudan farkı yoktur. Uyandırılabilirsiniz, fakat tekrar uyursunuz. Bazan uykusu o kadar tabii değildir. Gözleriniz kapanır, fakat işittiklerinizi hatırlarsınız.

Ekseriyetle buhran insanı uykuya sevkeden yerlerde gelir, meselâ sıcak bir kompartımanda... Hasta olmayan kimse bu uykuya mukavemet edebilir. Fakat hasta olan edemez.

En iyi çare uyumaktır. 15-20 dakika uyursunuz, sonra ayılınca normal bir surette çalışabilirsiniz. Markolepsiye müptelâ olanlar yatağa yatar yatmaz uyuurlar ve uyku zamanını geçirirler.

Markolepsinin kahkaha ile gelen cinisine katapleksi derler. Hasta güldükten sonra bütün adalelerinin gevşediğini tutmaz bir hale geldiğini hisseder. Olduğu yere çöküverir.

Bu hastalığa yegâne mukavemet çaresi gülmektir. Sakınmaktır. Hele içten güldünüz mü bitti; uyudunuz gitti..

KIRILAN BEBEKLER

Tefrika: No. 14

Nakleden: Zeyneb İdil

Adnan kazara ağzından «Venedik» kelimesini kaçırca Süheylâ derhal, kendisine sonradan uydurduğunu, bize yabancısı bir ahenkle «Ah! evet Venedik» diye kelimeye kuvvetli bir hasret mânâsı veriyor, Venedik görmemiş olmak gibi büyük cehaletimiz için bakışları ile bizi tahkir ediyordu. Otomobilde birden baktı:

— Buranın insanları da ne çirkin şeyler.. dedi.

Hepimiz kırılmış kuklalar yüzü ile birbirimize baktık.

Süheylâ Avrupadan döndüğü günden beri Sait paşalar bizden çıkmıyorlar. Evimize zorla kendi âdetlerini, kendi zevklerini sokmak istiyorlar. Bütün bu gürültünün içinde asabımı en ziyade bozan şey ev halkının, babamdan tutun achiya kadar etraflarında pervane gibi dolaşmaları.

Şimdi artık fokstrotların da modası geçmiş. Süheylâ Venedikte öğrendiği «Funikuli» isminde bir şarkıyı sabah-tan akşama kadar hem çalıyor, hem söylüyor, Adnan da sinek kovar gibi ellerini sallıyarak karısını coşturuyor.

Orkide hakkındaki konferanslar da unutulmuş, şimdi asil eniştem yemeklerimizi de Avrupalaştırmak için mutfaktan çıkmıyor. Romada tanıştığı bir diplomatın, bazı yemek tarifeleri öğrenmiş. Nerede ise ahçıbaşı istifa edip gidecek.

Möblemizi de fazla antika buluyor, kendi apartmanını yepyeni kübik sedirler, abajorlar, resimler, heykellerle döşeyecekmiş. Mütemediyen manasız bir sesle:

— Ruhumu bütün bir güzellik içerisinde yaşatmak istiyorum.. diyor.

Babam, alicenap babam damadının bulunmaz ruhunu bu çirkinlik içerisinde öldürmemek azmîle telâşla yerinden sıyrılıyor ve:

— Bankamda namınıza hudutsuz bir kredi açıyorum.. diye cevap veriyor.

Paşazademiz memnun, müteşekkirci olacağı yerde kaşlarını çatıyor ellerini cebine sokarak dişleri arasından:

— Evet evet biliyorum.. diye fısıldıyor.

Bu fısıldaşının mânâsı: «Efendi ken-

dine gel, insan servetinden böyle ulu orta yüksek sesle bahseder mi? Bu ne bayağılık!»

Güzellik içinde ruhunu yaşatmasını, yemeklerimizi Avrupalaştırmasını, hattâ sık sık kucağına oturttuğu Jüldenin kadınlaşmağa yüz tutan baldırlarını kardeşesine sıkımasın bile hoş görüyorum, fakat kabul edemediğim bir şey varsa, biz ses çıkarmadıkça büsbütün şumarması. Ateşli inkılâpçı son zamanlarda artık yapacak bir de işliklik bulamayınca, benim hayatımı düzeltmeğe kalkıştı. Geç vakitlere kadar sokaklarda kalmam akıllı kafasında bir takım kuşkular doğuruyormuş. «Kadın milleti» denen bizler mütehakkim bir erkeğin sert yumruğu altında yaşamaya mahkûmmuşuz. Düşüncemiz az, irademiz hiç yokmuş. Meğer bizleri kafes arkasına kapamakta babaları ne kadar haklı imişler... Arkadaşlarımız kimlermiş acaba? Pervin denilen o kibar sürtük bilhassa genç kızlar için çok tehlikeli imiş. Hele onunla derhal ahablığını kesmeli imişim. Bunun üzerine esasen çoktan beri coşup güçlükle yenebildiğim hiddetim aştı:

— Antika möblemizi kübikleştirecek, yemeklerimizi Avrupalaştıracak yerde şimdiye kadar yormadığımız nazik bey-nimize bugünkü genç Türk neslinin düşüncelerinin dörtte birini yerleştirme-

ğe çalışınız.. dedim.

— Ama müsaadenizle anlatayım...

— Müsaade filân yok. Kimse boyundan büyük işlere karışmamalı. Yeni evlendiniz, genç güzel bir karınız var, onu mesut etmeğe çalışınız, üst tarafı size ait değil.

Bu kavganın üzerine şeker bayramına kadar Süheylâ ile dargın durduk. Maamafih edepsizliğim semeresini vermedi değil, o günden sonra Adnan hayatım için en ufak bir kinayede bile bulunmadı. Güzel Mithat! Seni kaybetmemek için her türlü fenalığı yapacak kadar ahlâksız, her türlü mücadeleye göğüs gerecek kadar kuvvetliyim.

— 8 —

Bundan birkaç gün evvel Mithat, gezdirmek bahanesile beni garsonyerine davet etti. Davetine büyük bir ıssallıkla boyun eğip bugün için söz verdim. Uysallığıma evvelâ hayret etti, sonra galibiyetinden emin bir canavar sesi ile: «Bekliyorum» dedi. Son kelimesinde öyle bir müstehzi mâna vardı ki, izzetinefimsi, kadınlık gururum kırıldı. Lâkin böyle buhranlı zamanlarımda izzetinefimsi, gururumu düşünecek halde değilim. Evet Mithata gidecek, öpücüğümü tekrar alacağım... Bu korkunç ve güzel anı düşünürken bile damarlarım yaniyor. İkimiz yalnız,

başbaşa Pervinsiz saatler geçireceğiz.

Birdenbire sükûnet buluyorum. Bu gayri tabii sükûnet beni biraz şaşırtıyor. Notalarımı çantama yerleştirirken: «Çılınca cesaretinin ne gibi tehlikelerle karşılaşmak ihtimali olduğunu iyice ölçtüm mü Süzî» diye kendi kendime soruyorum.

Bugün evvelâ piyano dersim için Fazilete gideceğim. Bu müddet zarfında belki heyecanım yatışır, vaziyeti daha büyük bir soğuk kanlılıkla muhakeme edebilirim. Sonra Fazilet benim yegâne melceim, bütün bir arkadaşlığım. Güzel yüzü, makul sözleri belki bilmediğim, daha doğrusu şu anda düşünemediğim noktaları aydınlatır. Mithatla arama velevki bir saniye için olsun onun tertemiz silüetini karıştırdığımdan utandım, kızardım. Evet Fazilet! Eski bildiğin Suzan çoktan öldü; bugün değil sen, dünyanın en kuvvetli adamları toplansa onu kararından döndüremezler, isterse bu karar tehlikeli bir şey için verilmiş olsun.

Şuşut odama girdi, çoktan hazırlanmıştı. Ceketimin kolunu geçirirken:

— Okudunuz mu? diye sordu.

— Neyi.

— «Hayatın sıraplarını».

— Okumak şöyle dursun birinci safhifisini bile açmadım.

(Arkası var)

Evlilikte saadet reçetesi Kaynana kelimesini lûgatlardan silip atmalı Bütün kabahat gelinlerdedir kaynanalarını idare edemiyorlar

Bayan Meliha Avni aklıma gelince daima Taksimdeki heyecanlı nutkunu hatırlarım. O söyler ve halkı çöşürken yanımda duran arkadaşım (Va Nu) :

— En mükemmel halk hatibi, demisti...

Bir çok konferanslarını ve nutuklarını dinlediğimiz genç hatibi, sof kakmalı mobilyeelinin süslediği salonunda buldum. Pencereden dışarıya şöyle bir gözüm ilmişti. Taksim âbidesinin etrafında dadılar havadan istifade için çocuk arabalarını dışarı çıkarmışlar.

Bayan Meliha Avniye sordum:

— Sizce ideal evlenme yaşı hangisidir? Kadın için en münasib evlenme yaşı?

— Eskiler evlenme yaşını 18 olarak tesbit etmişlerdi. Hattâ büyük bir muharrir: «On dokuzuna gelmiş ve henüz evlenmemiş olan bir genç kız annelik hayatından bir sene kaybetmiştir.» demiş.

Eski anneler kızlarını okadar çabuk evlendirmek isterlerdi ki: «Gözünü açsın, kocasını görsün.» sözü aralarında pek meşhurdur.

Ben eskiler gibi evlenme yaşını bu kadar küçültmeği aklımdan geçirmiyecem. Sadece diyeceğim ki: «25 yaşına gelen evlenmemiş kız annelik hayatından bir sene kaybetmiştir.

— Demek yirmi dördüncü yaş kızlar için en müsait evlenme yaşı. İdeal bir çift olmak için bu yirmi dört yaşındaki genç kız kaç yaşında bir erkekle evlenmelidir?

— Bence izdivaçta böyle tipatıp muayyen bir yaş farkı koymak hiç doğru değildir. «Evlenecek erkekle kadının arasında şukadar yaş bulunmalıdır.» diye kat'i bir şey söylenemez. Bazen bakarsınız kadın erkekten 10 yaş küçüktür, gayet iyi geçinirler, bakarsınız ki ikisi de aynı yaştadırlar, saadetlerinde hiç bir gölge yoktur. Hattâ bazı bakarsınız, erkek kadından bir iki yaş küçüktür. Dünyanın en sevişen çiftleri arasındadırlar.

Fakat normal olarak erkekle kadın arasında 10 yaş fark bulunursa saadet sebeplerinden biri daha garanti edilmiş olur.

Lâkin katiyen erkek bu yaştan büyük olmamalıdır. O takdirde işin içine fazla hürmet karışır.

Bazen böyle kocası kendisinden çok büyük olan kadınlara bakıyorum, zavallılar şaşırıyor. Acaba karşılardaki babası mı? Kocası mı?

Erkek eve gelince genç kadınlar gayri ihtiyari ona bir baba şefkati gösteriyorlar. Aralarında büyük bir nesil farkı olduğu için genç kadın: «Kocam belki hafiflik telâkki eder.» diye en küçük neşe hareketlerinden bile kaçınıyor ve neşesini kaybediyor.

Doğrusu bu dünyanın en ızdırahlı hayatlarından biridir.

— Saadetlerinin tamamlanması için kadınların kaynanaları ile beraber mi oturması lâzım?.. Kayanasız mı?.. Şimdiye kadar görüştüğüm kaynanaların aleyhinde bulunmuşlardı.

— Bence ailenin saadeti için kadınlar kaynanaları ile oturmadırlar. İlk bakışta bu sözüm garip gelmesin.. izah edeyim.

Sorarım size evlâdlarını uzun yıllar özene bezene yetiştiren annelerden hangisi çocuklarının saadeti istemez? Ve hangi anne çocuğunun kurduğu yeni yuvanın saadet içinde bulunmasını arzu etmez?

Lâkin anne bir türlü kurulan yeni yuvayı benimsememiştir. Çünkü kendisine bu yeni yuvada bir damga vurulmuştur: Kaynana... Ve karşısında müthiş bir cephe almıştır: Gelin veya damad.

Kaynanalar şimdiye kadar çocuklarının kurdukları yuvaya faydalı olamamışlarsa sebebi budur. O yuvayı benimsememeleri..

Ben bütün kabahati bilhassa gelinlerde buluyorum. Onlar kaynanalarını

Bayan Meliha Avni Sözen

idare edemiyorlar.. yoksa kaynana bir anneden başka bir şey değildir.

— Bu sözlerinizle milyonlarca kaynananın gönlünü kazanmış olduğunuz bayan Meliha Avni..

— Ben hakikati söylüyorum.. hem bir gelin kaynanasını niçin sevmesin? Bunu anlıyamıyorum.. bence evlenme aşk üzerine, aşk olmasa bile bir sempati üzerine kurulmalıdır.

İnsan aşkla, sempati ile birleştiği bir adamın bütün manevi taraflarını sever değil mi? Halbuki bir kadın kocasının bütün manevi cihetlerini, huylerini, âdetlerini severse kaynanasını da sevmelidir. Çünkü kocası bu huyleri, bu âdetleri veren onun annesi, yani kendisinin kaynanasıdır. Kocasındaki manevi güzelliklerin hepsinin memba kaynanasıdır. Çünkü çocuğuna manevi güzellikleri veren annedir.

Aynı manevi güzellikleri oğlunda sevip de, annesinde «kaynanadır» diye sevmemek pek garip olur.

İnsan kaynanasını beğenir ve onu severse iki sevgi birden kazanmış olur. Biri kocası, biri de bir anne, kaynanası..

Hattâ şimdiye kadar gelinlerin kurduğu cepheyi yıkmak, kaynanayı yuvaya daha benimsetmek için bu kaynana sözünü kaldırmak, kaynana kelimesini lûgatlardan silmek lâzımdır. Bunun yerine anne denilsin.

— Görüşüğüm birçok bayanlar ideal bir çift teşkil için erkekte güzelliğin dördüncü, hattâ beşinci planda olduğunu söylediler. Ve hattâ ideal bir koca olmak için erkek için güzellik hiç lâzım değilmiş..

— Bence ideal kocada eli yüzü düğün olmak birinci planda gelen şeylerdendir.

Bir söz vardır: «Kadının çirkinine tahammül edilmez..» denir. Fakat erkeğin çirkinine ise hiç tahammül edilmez..

— İdeal çift münzevi mi yaşamalı? Yoksa ahabları ile beraber mi? Saadetleri hangi surette fazlalaşır.

— Ahabları ile beraber.. cemiyet içinde..

— Şehirde mi? Yoksa şehirden uzakta mı?..

— Eğer kuvvetli bir aşk izdivacı yapılmışlarsa şehirden uzak.. çünkü birbirlerini çıldırması seviyorlarsa erkek kadın için, kadın da erkek için başlı başına birer dünya olur.. hattâ bunlar dünyayı bir tarafa bırakabilirler.. çünkü kendi hususi dünyaları vardır.

Lâkin izdivaçları bir aşk evlenmesi değil de bir sempati evlenmesi ise o zaman şehirde yaşamalıdır.

— Ailenin saadeti için çocuk lâzım mıdır? Ve kaç çocuk saadet temin eder?

— Lâzımdır.. fakat nihayet iki çocuk.. Ama ben bunu umumiyet için söylüyorum.. benim çocuğam hiç yolum yoktur..

H. F. Es

Aktör Şadi Ankaraya gitti Darülbeydi repertuarındaki bazı piyesleri temsil edecek Bu piyeslerin İstanbulda da oyanması çok muvafık olacaktır

«Hissei şayia», «Sekizinci», «Bir Çiçek iki böcek» gibi telif ve adapte vodvilleri eski Darülbeydi sahnesinde yaşatan aktör Şadinin Ankarada bir şehir tiyatrosu kurmak vazifesini üzerine aldığı hakkında birkaç gündüneri bir rivayet dönüyordu. Hatta söylendiğine göre sanatkar, bu maksatla şehrimizde eski, yeni sanatkarların iştirakile bir tiyatro ekibi hazırlamış ve bu heyetle Ankaraya gitmeğe karar vermiştir.

Bu rivayetler üzerine B. Şadi ile görüştük. Bize şu izahatı verdi: «— Ankara Halkevi temsil kolu rejisörü Raşid Rıza, Halkevi sosyal yardım komitesi namına bir kaç temsil vermek üzere beni Ankaraya davet etti. Ben de bugün (dün) Ankara gideceğim. Ankarada Halkevi temsil kolundaki gençlerle beraber İbnirrefiğin repertuarından «Hissei şayia» yı «Sekizinci» yi ve orada karar vereceğimiz bir iki piyes oynaduktan sonra buraya döneceğim. Burada bir ekip tertib ederek Ankaraya gideceğim katiyen doğru değildir. Ankarada bir şehir tiyatrosu teşkil edileceğinden ve benim de bu işe memur olduğumdan haberdar değilim. Ben, sadece üç, dört temsil verdikten sonra geleceğim.»

Aktör Şadinin vaktile İstanbul halıkına seve seve temşa ettirdiği bu eski piyesler, sahnemizde senelerdenberi hasretini çektiğimiz komedi ve vodvil ihtiyacını bugün de hatırlatıyor. Sanatkarı İstanbul halkı da tekrar sahnede görürse çok memnun olacaktır. B. Şadinin Ankarada olduğu gibi İstanbulda da bu piyesleri temsil etmesini temenni ederiz.

Bahar havası

Dün İstanbulda güzel bir bahar havası vardı. Termometre öğle vakti 14 dereceye kadar çıkmıştı. Parlak bir güneş ortalığı ısıtıyordu. Son soğuklardan ve kar fırtınalarından sonra bu hava herkesi sevindirmiş, bir çok mektepler talebelerini gezmeğe çıkarmışlardı. Resmimizde bir mektep talebesi gezmeğe giderken görüntüyü.

Kız sanat mektebinin 935, 936 mezunları

Maarif vekâletinden gelen bir tebliğ üzerine kız sanat mektebinden 935 ve 936 ders yılı sonunda mezun olanlar orta mektep mezunu addedileceklerdir.

«İttihad ve Terakki» nin son devirlerinde suikastlar ve entrikalar Cemiyet nasıl battı? Teceddüd fırkası niçin doğdu, nasıl dağıldı?

Tefrika No. 7

Yazan: Mustafa Ragıp

Said Halim paşa, harbe girmemiz üzerine istifa etmişken istifasını neden geri aldı?

Said Halim paşanın Yeniköydeki yalına gelen bazı hususi dostları, paşaya Odesanın bombardıman edildiği hakkında bir rivayet işittiklerini söylemişler, sadrazam bu rivayete inanmamış, ancak misafirlerinin ısrarı karşısında vaziyetten şüphelenmiş ve bu rivayetin doğruluğunu anlamak üzere geceleyin Enver paşaya telefon etmişti.

Harbiye nazırı, sadrazama şöyle bir cevap vermişti:

— Evet, böyle bir hâdise oldu, fakat yarın tafsilât ahır, arzederim!

Said Halim paşa, Enver paşanın bu baştan savma cevabı karşısında daha fazla izahat almağa cesaret gösterememiş, fakat hayret içinde kalmış ve devleti vakitsiz harbe girmeye mecbur edecek şu hâdise hakkındaki endişelerini yamndakilerden esirgememişti. Gerçi Said Halim paşanın, bizzat kendisi ile Alman sefiri Fon Vangenhaym arasında imza edilen Osmanlı - Alman ittifak muahedesi-ne göre Osmanlı devletinin de Almanlarla beraber harbe girmesi şartı. Fakat, Said Halim paşa, harbe sebebiyet verecek tecavüzün Rusyadan gelmesini istiyordu. Bahusus askerî hazırlıklarımız henüz bitmemişken sadrazam, Karadeniz vakasından doğacak neticeler karşısında ciddi endişeler içinde kaldı.

Ertesi gün, Odesa ve Sivastopolun bombardımanından doğan vahim hâdiseyi tetkik ve vaziyete göre bir karar vermek üzere toplanan meclis yükümlü harbe girmemize şiddetle muhalefet ederek istifa eden nazırlardan sonra Said Halim paşa derin tereddüd ve endişeler geçirmiş ve istifasını yazarak padişaha vermeğe karar verdiğini Talât beyle Enver paşaya kat'i bir lisanla söylemişti.

SADRAZAMIN NASIL TEHDİD ETTİLER?

Sadrazamın böyle bir niyette bulunduğunu hoş görmeyen Talât bey Said Halim paşaya derhal şu cevabı verdi:

— Alman sefirle yapılan muahedeyi imzalayan biz değiliz. Mademki mukadderatımızı Almanlara bağladık, imzanıza riayet buyurmanız lâzımdır!

Enver paşa da aynı mütaleaya iştirak etmekle beraber Mısırlı prensi şu suretle tehdit etmişti:

— İngilterenin orduca askerî hazırlığı henüz tamam değildir. Biz, en kısa bir zamanda Süveyş kanalını geçer ve Mısra gireriz. Zati devletiniz istifa edip çekilirseniz, Mısırdaki menfaat ve alâkalarınızı da teminat altına alamayız.

Talât bey, arkadaşları Enver paşanın sadrazamı tehdit ettiğini görünce Said Halim paşanın cesaretini büsbütün kırmak için şu sözlerle Mısırlı prensin can damarına basmıştı:

— Evet, ordumuz Mısra girdikten sonra Mısırdaki geniş mikyasta bir teşkilâtı İslâmiye yapmak lâzımdır. Bu teşkilât, İngiltere ile müttefikleri aleyhine semere verecektir. Böyle bir teşkilâtın başına da Mısırdaki vaktile çok sevilen ve tanınan eski Mısır kadısı Yahya efendiyi geçirmek pek münasib olur. Öyle değil mi şeyhislâm efendi?

Şeyhislâm Hayri efendi, Talât beyin bu sualine başını eğmek suretile muvafakat işareti vermiş, fakat Said Halim paşanın da rengi sapsarı kesilmişti!

Sadrazam, dahiliye nazırının neyi ima etmek istediğini pek iyi kavramıştı. Said Halim paşa için ızdırab veren eski bir hâdiseyi hatırlatmak için bu sözler üzerine sadrazam hiddetlenmiş, fakat ses çıkaramamıştı.

«YAHYA EFENDİ» İSMİNDEN NEDEN BU KADAR KORKMUŞTU?

Said Halim paşanın bu tehditler karşısında bu kadar yıldıran bir hale gelmesi sebepsiz değildi, izah edeyim:

Said Halim paşa, pederi Halim paşanın vefatından sonra Mısırdaki meşhur Zeyneb hanım vakfının mütevelliliğine geçmişti. Meşrutiyetin ilânından evvel, bu vakıftan istifade eden alâkadarlar vakfın müteveli tarafından hüsnü idare edilmediğini iddia etmişler ve Said Halim paşa aleyhine Mısırdaki bir dava açmışlardı. O zaman Mısır kadılığında bulunan Yahya efendi, davayı rüyet etmiş ve müddetlerin talebleri haklı bularak verdiği hüküm ile Said Halim paşayı mütevellilikten azletmişti. Sekiz seneden fazla Mısır kadılığına ifa eden Yahya efendi, çok dürist bir zattı, Kahirede herkesin hürmetini celbetmişti.

Fakat meşrutiyetin ilânından sonra Said Halim paşa hakkında evvelce verdiği bu karar sebebiyle Musa Kâzım efendi, ilk şeyhislâmlığı zamanında Yahya efendiyi Mısır kadılığından azletmiş, Said Halim paşanın intikamını almıştı.

Yahya efendi Mısırdan geldikten az bir zaman sonra sırasile meclisi tetkikatı şer'iyeye reisliğine, Anadolu ve Rumeli kazaskerliklerine terfi ettirilmişti. Şeyhislâm Hayri efendi, Musa Kâzım efendi gibi hareket etmemiş, eski Mısır kadısını Rumeli kazaskerliğinde muhafaza etmişti.

Maamafih, bir müddet sonra Musa Kâzım efendi tekrar Şehislâm olmuş ve Yahya efendiyi de tekaütliğe sevk etmişti.

İŞLERİN MESULİYETİ SAİD HALİM PAŞAYA NASIL YÜKLETLİYORDU?

İşte Karadeniz vakası üzerine Said Halim paşayı tehdit eden Talât bey, o zaman Rumeli kazaskeri olan Yahya efendiyi Mısra gönderceklerini söylemekle, Zeyneb hanım vakfı mütevellilik haklarından Said Halim paşanın büsbütün mahrum edileceğini anlatmış oluyordu. Said Halim paşa böyle bir tehdit karşısında istifa kelimesini bir daha ağzına almamış ve harp kabinesi riyasetinde kalmaya muvafakat etmişti.

Görülüyor ki «İttihad ve Terakki» erkânı, Almanlarla ittifak etmek, harbe girmek, daha evvel de Edirneyi iştirada teşebbüs etmek gibi mühim siyasi meselelerde doğrudan doğruya kendileri görüşmek istememişler, kendi siyasetlerine tâbi, fakat halk nazarında da bir mazi ve mevkileri olan küçük Said paşayı, asker ve ordu nazarında tanınmış Mahmud Şevket paşayı en sonra da Said Halim paşayı - münasib gördükleri çarelere başvurarak - sırasile sadarete getirmişler ve bu makamda sonuna kadar muhafaza etmişlerdi. Bundan başka Talât bey, dahiliye siyaset ve idare bakımından da Said Halim paşadan istifade etmenin yolunu buluyordu. «İttihad ve Terakki» nin bu tecrübeli ve kurnaz lideri, sıkınsınca, neticesi menfi bir yola giden işlerden çoğunun mesuliyetini sadrazama yükletmenin kolayını bulmuş, kendisi el altından hareket etmişti.

İşte bugünkü kongreye riyaset etmek üzere merkezi umuminin kapısı önünde mükellef otomobilden inerken, başta Talât bey olduğu halde bütün İttihadcular tarafından hürmetle karşılanan sadrazamın mevkil ve vaziyeti bu merkezde idi.

BİRİBİRİNE ZİD FİKİRDEKİ İNSANLAR BİR ARAYA GELMİŞLERDİ

Merkezi umuminin içtima salonu, memleketin her tarafından gelen murahhaslarla dolmuştu. Bu murahhaslar, terbiye, meslek, seciye ve düşüncü bakımından birbirlerinden çok farklı, gayrimütecannis insanlardı. Meşrepleri, seviyeleri, bir kelime ile benlikleri birbirine uymayan bu efendiler, yalnız bir nokta etrafında birleşiyorlardı:

(Arkası var)

Veryüzünde garib âdetler, gülünç itikadlar

Cenup denizleri adalarında evlenme kız ile erkeğin ailesi arasında pazarlıkla yapılan bir alım satım işi sayılır

Çocuklar daha küçük yaştan hatta bazıları doğmadan birbirlerine nişanlanır, kız büyüyünce düğün gününe kadar ayrı bir kûlûbede saklanır kız için evvelden tayin edilen bedel tamamille ödenince güvey kızı almaya gelir, ziyafetler verilir, eğlenceler yapılır

Sağda yukarıda: Yeni Ginede düğüne iştirak edemiyen ve kocası öldükten onra yüzünü kimseye göstermemeye ve yerde sürünmeğe mahkûm bir dul. Altında düğün tuvaleti yapılmış bir gelin, ortada düğün için yüzüne boyalar sürülen güvey, yukarıda ortada: Borreoda düğün merasimi, solda: Evlenince burnuna halka takılan bir yerli ve Yeni Ginede gelin alayı

İnsanlar için evlenme hâdisesi, hayatlarında şahsi ve içtimai mühim bir takım değişiklikler hazırlayan bir vaka olmak itibarıyla yalnız cinsî bir münasebet meselesi şeklinde kalmamıştır. Bu buhranın sihri ve dini, içtimai ve iktisadi hatta psikolojik cepheleleri vardır. Dünyanın muhtelif memleketlerinde bu bakımlardan hangisine daha ziyade ehemmiyet verilmiş ise evlenme merasiminin de buna göre muhtelif şekiller almış olduğunu görüyoruz.

Mesela şimdi bizde medenî nikâh, izdivaç merasiminden bütün dini görüşleri uzaklaştırdı. Taibat ve ahlâkta birbirine uymayan şekillerden doğan geçimsizliklerin ve manevî ruhi zulumların ayrılma sebepleri olarak kabul edildiği yerlerde izdivaçta psikolojik tesirlerin birinci safta tutulduğu anlaşıyor. Kütüphanelerle daha basit bir seviyede kalmış olan yerlerde bile evlenmede bu muhtelif tesirlerin izlerini ayırmak mümkündür.

Miktarları mahdud, yayım sahaları dar, yaşayışları çok iptidai olan insanlarda evlenme dar gruplar içinde yapılabildiğinden bunlarda kimlerin kimlerle evlenebileceği daha çocuklar dünyaya gelmeden bilinir ve aileler arasında doğacak çocuklarını birbirlerine nişanlayan olur. Böyle iptidai kavimlerde izdivaç bir tarafın erkek veya kadın ferdlerinin diğer tarafın erkek ve kadın ferdlerine, yalnız bir tanesi müstesna olmak üzere, yasak edilmesi şeklinde anlaşılır.

Daha ileri memleketlerde düğün merasiminin mümkün olduğu kadar parlak yapılması, şahitler, davetliler, ziyafetler, alaylar, hep herkesin bu izdivaçtan haberi olsun diye yapılmış ilân mahiyetinde hareketlerden başka bir şey değildir. Bizde evlilerin düğün yüzüklerini her zaman parmaklarında taşınmasına mukabil, daha iptidai kavimlerde evlilerin saçlarını taramalarında ve giyinip kuşanmalarında yahut süslenişlerinde evli olduklarını gösterecek işaretler ve alâmetler bulunur. Mesela Solomon adası civarında Ontong Java adası yerlilerinde evlenip çocuğu olan adamın burnuna bir halka tak-

ması âdettir. Kabumbağanın bağa dediğimiz kabuğundan yapılmış olan bu halka kimin burnunda varsa onun evli ve çoluk çocuk sahibi olduğu anlaşılır.

Avustralyalılar gibi bazı iptidai kavimlerde ayrıca düğün merasimi yapılmadan bir erkek ile kadının bir arada yaşamaları ile izdivaç hayatı başlamış olur. Böyle olmakla beraber müşterek hayata başlamadan önce senelerce süren bazı hareketlerle bu izdivaç evvelden hazırlanmış bulunur. Ekseriyetle bu izdivaç erkeğin kadını ebeveyninden satın almasıyla başlar. Bu âdetin menşei kız kaçırılarda aramalıdır. Bu hareketler kız ile erkeğin mensup oldukları kabileler arasında husumetlere ve kavgalara yol açmış, bu husumetleri ortadan kaldırmak bu muharebelerin önüne geçmek için sulh bedeli olarak bir mal verilmesi, satın almak suretille evlenmeye yol açmış... Kızı kaçırdıktan sonra sulh için bir çare aranmadansa, kızı kaçırmadan bir bedel teklif ederek kızı istemek usulü düşünölmüş. Malenezyalılarda bir kabile reisi yüksek saydığı bir aileden kız almak isterse bunların çocukları daha doğmadan pazarlığını yapar, bedeli verir, doğan çocuk erkek olursa bu bedeli iade ederler, kız olursa ebeveyn çocuğu büyütür, fakat kız nişanlısının mali sayılır.

Böyle nişanlı kızlar büyüdükleri vakit ayrı bir kûlûbede saklanır, kızı kimseye göstermemeye dikkat edrler. Kûlûbenin kapısı önünde kızın ya babası yahut yakın bir akrabası nöbet bekler. Bazı kabilelerde kız ve erkek çocuklar birbirlerine pek küçük yaştan nişanlanırlar. Erkek tarafı kız tarafına kararlaştırılan bedeli taksitlerle ödemeye başlar. Bazı yerlilerde nişanlı kız ile erkek çocuk birbirleriyle temas ettirilmez. Santa Kruz adasında delikanlılara köyün bazı kûlûbelerine yaklaşılmaları tenbih edilir amma niçin olduğu söylenemez. halbuki o kûlûbelerde nişanlıları vardır.

Bazı yerlerde ise bunun aksi yapılır. Malaitada olduğu gibi, orada nişanlı kız ile erkek çocuk bir arada kardeş gi-

bi büyütülür, nihayet evlenme çağına geldikleri vakit vaziyet kendilerine bildirilir. Evlenme yaşı bu adalarda erkekler için 20 ile 25 arası ve kızlar için 18 dir. Lord How adaları yerlilerinde kız ile erkek tarafın ailesi arasında bir takım hediyeler alınıp verilir, bunlar ekseriyetle yiyeceğe ait şeylerdir. Kız tarafı oğlan tarafına taro dedikleri bir nevi pasta pişirir ve büyük kaplara dolurarak gönderir, bunlar oğlan tarafının hisım akrabasına dağıtılır. Bu hediyeye karşılık olarak kız tarafı sepetler dolusu kuru balık ve on binlerce Hindistan cevizi gönderir.

Kız tarafının gönderdiği şeylerin kıymeti daima öbür tarafındakinden çok yüksek olur, çünkü onlar aldıkları hediyeye mukabele etmekle kalmıyarak kız için bir bedel vermekle de mukaleftir. Kız tarafı nihayet kızlarının evlenecek çağa geldiğine hükmedince kızı süsler, ceviz yağlarıyla vücudunu ovalar, başına köpek balığı dişlerinden yapılmış bir taç kor, burnuna, kulaklarına, kemikten ve bağadan yapılmış halkalar ve küpeler takar, beline yeni bir ot fişan giydiren ve babası anası önde diğer akrabası etrafında olduğu halde köyün içinde dolaşmaya başlarlar, bunu gören delikanlı hemen yüzünü boyatar, süslenir ve nişanlısının kûlûbesine gider.

Yeni Gine Papularında bunun aksi görülür, güvey bedeli tamamen ödödikten sonra gelinin evine gider ve hazır olan kızı yanına alır ve arkadaşları ile birlikte teşkil ettikleri bir alay ile onu evvelden kendi elleriyle hazırladığı kûlûbesine getirir. Bütün köy halkı bu alayı seyre çıkar yalnız her iki tarafın en yakın akrabasından bile olsa, matem içinde olan dular meydana çıkamazlar. Çünkü kocasını kaybeden bir kadın altı ay yüzünü kimseye gösteremez, ayağa kalkamaz, yerde dört ayaklı gibi yürüyünce sürüklenmek suretille yürümeye mecburdur. Borneo yerlilerinde ise gelin ile güvey bir de şahit kalın bir örtü altında saklanır ve sihirbaz tarafından yapılan bazı merasimden sonra akit vaki olmuş sayılır.

Faik Sabri Duran

Cenevre mektupları

Leman gölünün etrafında Türklerin göğüslerini kabartan 3 mühim vaka

Son haftalarda İsviçrelileri çok meşgul eden iki mesele

Cenevre 31 — İsviçrede Leman gölünün etrafında Türklerin göğüslerini kabartan üç mühim vaka olmuştur: Birisi ve en yücesi 1923 temmuzunda büyük ve sevgili Başvekilimizin Lozanda imzaladığı kurtuluş muahedesi; ikincisi geçen yaz temmuzunda Montreux'de imza edilen Çanakkale mukavelesidir; üçüncüsü de bu ay içinde Cenevrede başarılan İskenderun ve Antakya anlaşmasıdır.

Lozan muahedesini milli zafer doğurdu; Çanakkale ile Hatay mukavelelerini Lozanın verdiği siyasi, askeri ve iktisadi istiklal kazandırdı. Türk cumhuriyet tarihinin bu üç pariak sahifeleri düşünülürken birşey göğsümü kabartıyor, o da üç şanlı vakayı çok yakından görüp takip edebilişimdir.

Suriyeli kardeşlerimizi de bizim kadar sevindirmesi lâzım gelen Cenevre anlaşması haberlerini bu şehrin kanton göz hastanesinde yataarken taze taze alıyordum. Cenevrenin kanton hastaneleri şehrin üniversite mahallesine arkasıdır; sakin bir yamaç eteğinde, güzel ağaçlar altında sükunet içinde. İskenderun ve Antakya millî davamızın görüşüldüğü ve şerefli bir şekilde bağlandığı Cemiyeti Akvam yeni binası ise Cenevre şehrinin karşı yakasında yüksek bir tepe üstündedir.

Kantonun üniversitesi asırlar evvel kurulmuş çok eski Cenevrenin evvel zaman kalesi eteklerini okşar ve bir kaç yüz yıllık tarihini sokaklarında ve binalarında dolaşanlara okutur. Karşı taraf ise yeni doğan bir mahalledir; Cemiyeti Akvamın epi yıllar geçirdiği uyşuk yaşayışından sonra sanki bu yeni binaya girişi onu daha canlı yapmıştır, ve canlılığın en göze görünür işlerinden birisi olarak Türkiye ve Fransa arasındaki dostluğu sarsan İskenderun ve Antakya işini sağlama bağlamıştır.

ESKİ BİR HATIRA

Altmış yıldan ziyadedir bana hizmet eden yorulmuş gözlerimden soldakisi son yıllarda beni üzüyordu, ve son haftalarda çok endişeye düşürmüştü. Ona rahatlık verebilmek için Cenevredeki kanton hastanesinde bulunurken, ve ameliyathâlsarsıntılı geçip de rahatça gazeteleri takip ederken, okuduğum ve işittiklerim arasında beni üç iş daha ziyade alâkadar eyliyordu. Büyük sevinçle göğsümü kabartan Hatay anlaşması bunların başında geliyordu, ondan sonra pek genç yaşlarıma doğru gözlerim arkaya dönüyor; Suriye meselesile altmış yıl evvel Şam askeri rüştiyesinde üç sene süren ve Jradan bana diploma kazandıran talebeliğimi hatırlıyorum. Şanlı din kardeşlerimizle biribirimize: «Ya ahi!» ya kardeş diye hitaplar edişimizi sanki bugün gibi hatırlıyorum ve sonra kendi kendime diyorum: «Türkler bu diyarların asırlarca sahibi idiler? Yerli Arap din kardeşlerine asla yan gözle bakmadılar.

Bizim aramızı açmak, benim dediğim tarihte 1877 de başlıyordu. Aramızı açanlar Suriyede güya mektepler kurmağa geldikleri halde Türk ve Arabı birbirine düşürmeğe çabalıyorlardı; meşhur Lübnan meselesi ve Lübnan prensliği o zaman doğmuştu; Dürzü patırdıları o yıllarda başlıyordu. Bu siyaseti emperyalistler her yerde yaptılar; gittikleri yerin huzur ve rahatını kaçırdılar. Mostra istiyor musunuz? Yüzylerce rahat yaşayan Çinlilerin bugünkü iç kavgalarına, bir millete ve bir mezhebe mensup İspanyanın şimdiki acıklı ve kanlı haline bakınız!

1878 den başlayıp 1912 Balkan harbine ve 1918 de biten umumî harbe kadar bütün Balkanlıları evvelâ Türklerle, sonra onları birbirlerine saldırtan eski Levanten emperyalist siyaseti ortada iken, Suriyedeki bazı mahdud düşüncelilerin ve yahud ücretle düşünenlerin patırdısına oradaki kardeşle-

rimizin kulak asacaklarına ihtimal vermiyorum.

Yirmi gün süren tehlikeli bir hastaneye misafirliğinden çıktım. Altmış sene evvel babam Şamda ordu muhasebecisi idi. O güzel şehirde bir büyük caminin avlusunu üç tarafından dolduran askeri rüştiyesinde okudum. Hayat bilgisine gözümü Şamın Beredesi kenarında açtım. Merhum Mithat paşanın Şamda kurduğu ilk millet bahçesinde Şamlı arkadaşlarımla koşup oynadım. O zamanın bana verdiği samimi hislerle ve Cenevre hastanesinin sakit ve sakin odasındaki çok temiz düşüncelerimle bütün Suriye ve Şamlı kardeşlerimizi Avrupalının emperyalist ve sömürücü yalan politika meşalesine asla inanmamaya davet ederim.

İSVİÇRELİLER NE İLE MEŞGUL?

Şimdi gelelim Avrupa ve bilhassa Cenevre muhitinde bu meseleye nasıl baktığına: Fransız matbuatı bu işle mümkün mertebe az uğraştırmıştır; Cenevrenin yerli ruhihi sömürge siyasetile pek az meşguldür. İsviçrelilerin kolonisi yoktur, zaten İsviçrede politikacılık diye bir meslek kurulmamıştır. Burada herkes çalışması hayatını kurmağa alıştı; İsviçrenin devlet adamları millet işlerini görmeği bir kanaat, bir feragat ve bir fedakârlık olarak kabul etmişlerdir. O fedakârlığa katlanırlara halkın güveni vardır. Fedakârlık mevkîinde bulunanların ve bütün iri ufak memurların da halka sevgisi ve bağlılığı vardır. Bundan dolayıdır ki, son yarım asrın yalancı ve yırtıcı Avrupa politikacılığından iğrenmiş olan bu sakin ve çalışkan halk, hasta Avrupalının politika patırdısına kulak verecek yerde kendi derdlerle ve o derdlere çare bulmakla meşguldürler. Bu derdlerin hemisi hepsi iktisadidir ve son haftalarda iki işleri var ki, onu da burada yazmadan geçmek istemiyorum:

1 — İsviçredeki mebusların bundan sonra kendilerine sunulacak bütçeler asla zam istiyememelerine karar veriliyor. Mebusların bütçeleri indirtmek salâhiyeti bulunacak; ve yahud aynen kabul edecektir. Fakat filân kısma ve hesaba, münakale ile daha zam yapılmasını talep edemeyeceklerdir. Bu İngilterede cari eski bir usuldür, çok faydası görölmüştür. Parmanter memleketlerde mebusların yeni masraf kapıları açmaları yahud tufeyli Sinekür hizmetlere meydan verilmesi mahzurunun önüne geçmiştir. İsviçre bu kararı verdi ve tatbikatına geçiliyor.

2 — Çaresiz bir surette ve hariçteki hareketlerle mukabele için etatist siyaset kabul eden İsviçrenin federasyon meclisi etatist mesleğinin açtığı masraflarda ve memur kayırmakta ve yahud sinai müesseseler kurmakta vukua gelen cümlerliklerin ve israfların, sinekürlerin ve lükse kapılmaktan dolayı akan fazla paraların önüne geçmek için bir kontrol komisyonu teşkil ettiriyor. En göze çarpan noktası dahi şudur: Devlet memuriyetinde bulunanlar sermaye muhafzasını ve kıymetini bilmezler, cömerd ve müsrif olurlar, bundan dolayı bu kontrol komisyonu azağına alınacakları hazine parasını bol bol sarfetmeyecek olan başka bir elemandan seçmeğe kararlaşmışlardır.

Kendi çalışmasıyla sermayenin ne olduğunu ve sermaye muhafzasının ne zor bir iş bulunduğunu iyi anlayıp bilmiş olan kimselerden teşekkül edecek olan bu yeni kontrol komisyonu İsviçrede çok ciddi ve faideli tasarrufları temin edilecektir diyorlar; ben buna kanıim.

(Devamı 11 inci sayıfede)

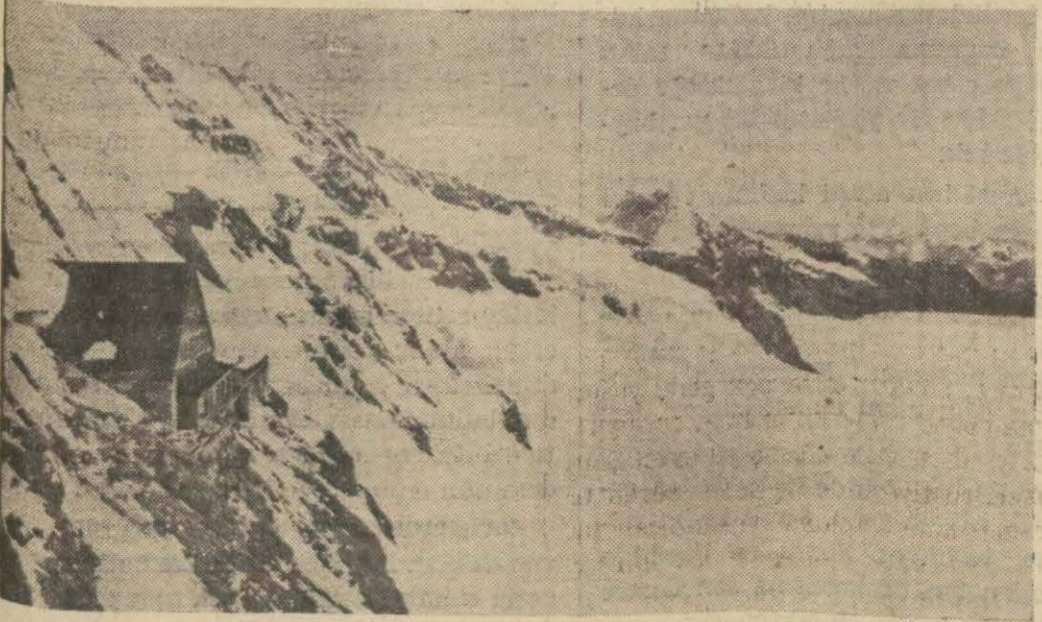
Ahmed İhsan Tokgöz
Ordu Sayılayı

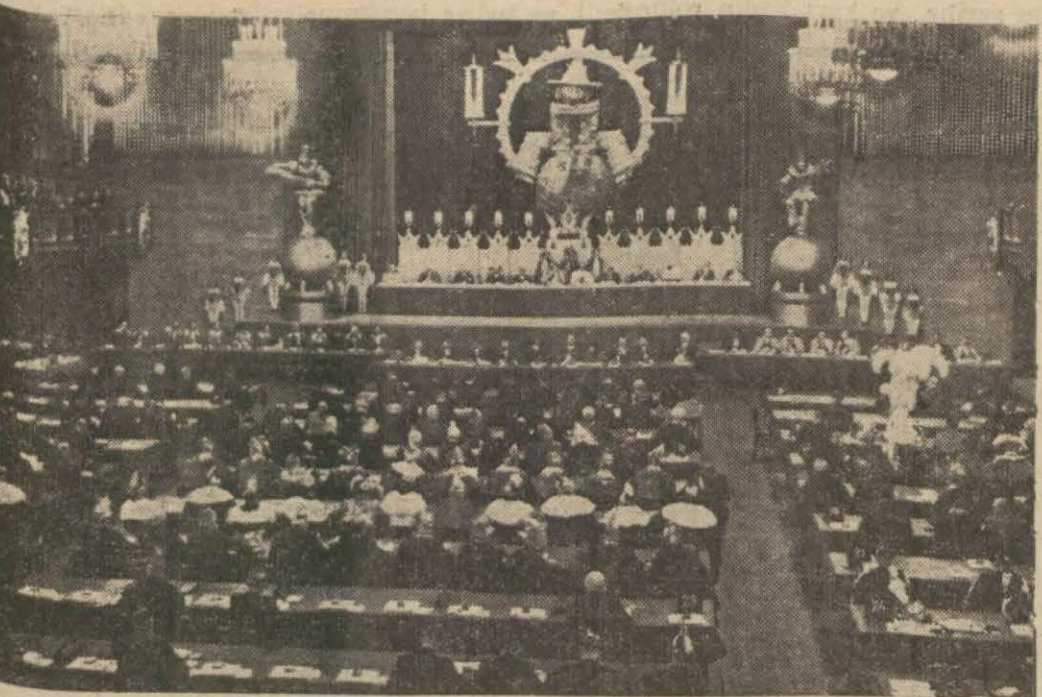
Amerikada su basmasına dair resimler gelmiştir. Yukarıda Ohio nehri sularının kapladığı yerlerden bir kısmı görünüyor.

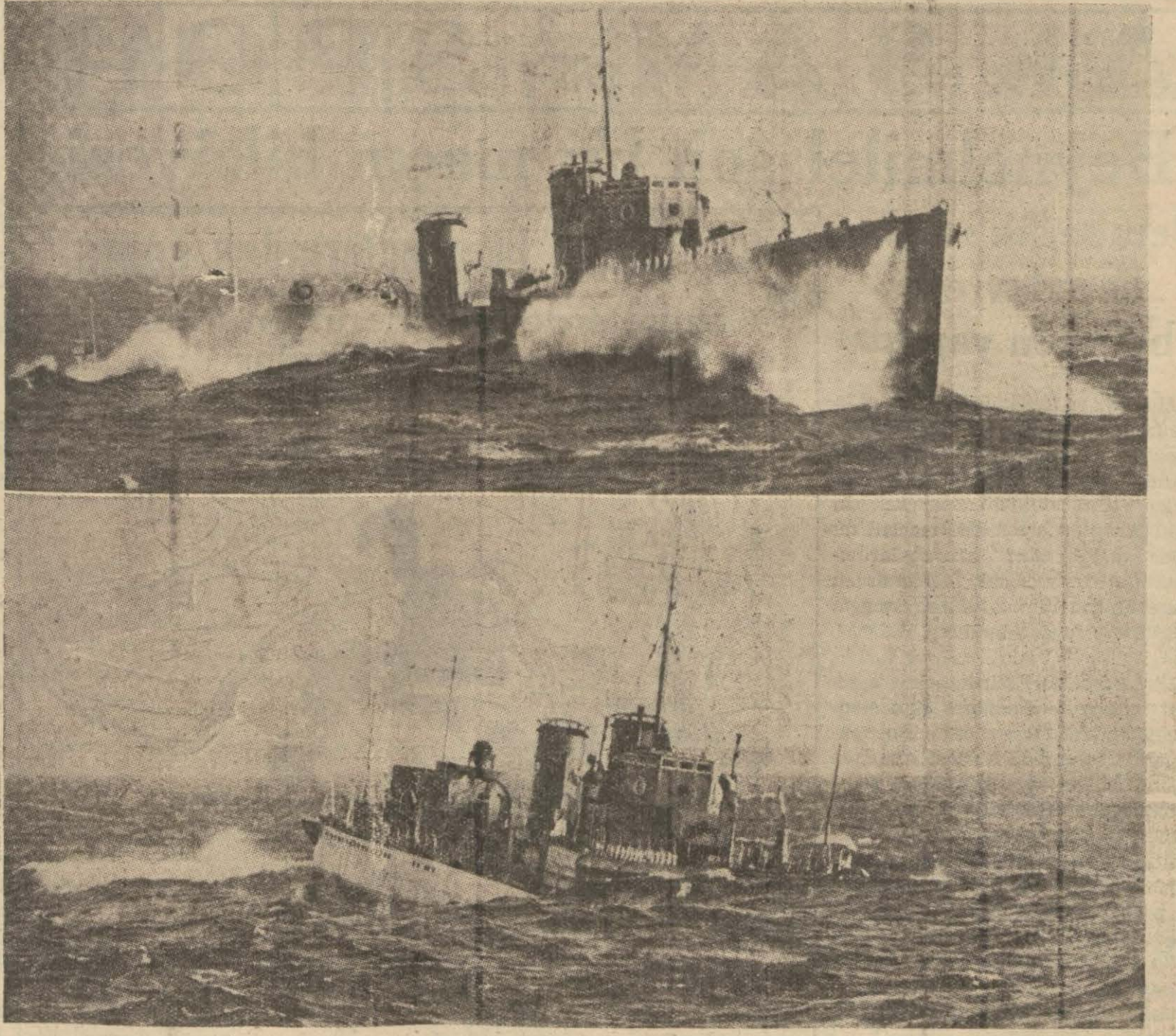
Almanyada kışın şiddetinden yaban domuzları yiyecek bulamıyarak Berlinin yakınına kadar gelmişlerdir. Hükümet bir memur vasıtasile bunlara yiyecek dağıtmaktadır. Bu suretle yaban domuzları bir parça ehlileşmişlerdir.

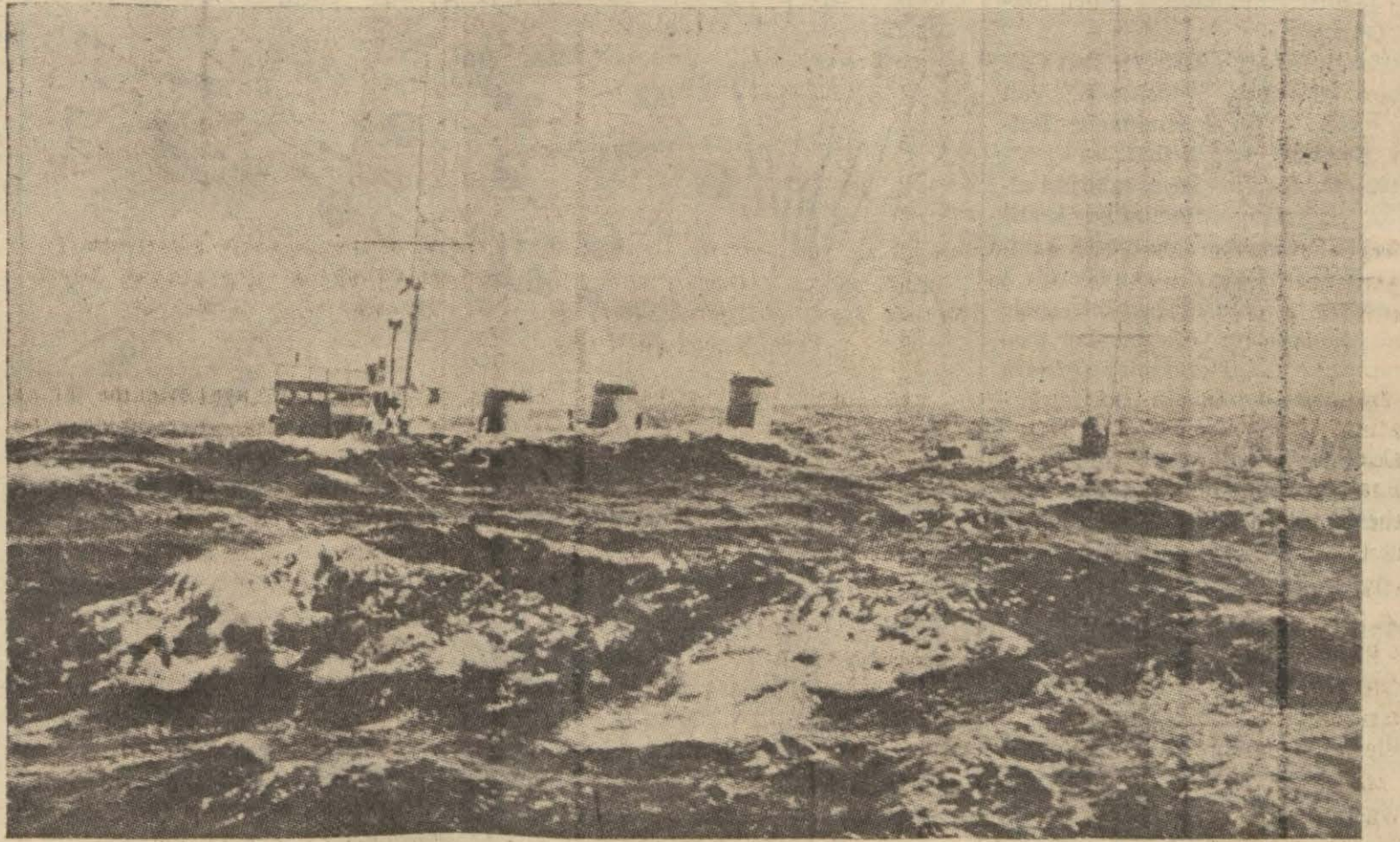
İsviçre dağlarında kış sporları yapanların fırtınalı havalarda iltica etmesi için yapılan sığınaklardan biri

Almanyada bir karnaval kongresi toplanmıştır. Kongre karnaval şenliklerine yeni bir şekli verilmesini görüşecektir. Yukarıda kongre toplantı halinde görünüyor.

Atlantikte müthiş fırtınalar: Yarısı suyun içinde olduğu halde yol alan bir İngiliz torpito muhribi

Atlantikte fırtına: Bacalarının ucuna kadar suya gömülen bir Fransız torpito muhribi

Şan Kay Şeki tevkif etmişken sonra serbest bırakan Çin generali Çang Su Liang ve karısı

Hollivutta artistler arasında yapılan bir zarafet müsabakasında Mirna Loy birinci gelmiştir. Yukarıda artist, son çevirdiği filmlerden birinde görünüyor.

AKŞAM SPOR

Beynelmîlel son bir maçın hikâyesi

**Beraberlik sayıları
hep devreler
biterken yapıldı**

Almanya ve Hollanda millî futbol takımları geçen pazar 2-2 berabere kalmışlardı. Bir telgraf, bir radyo haberi olarak kısaca öğrenilen bu neticeye aid birkaç stürm, muhtelif memleketlerin millî takımları arasındaki maçları merakla takip eden okuyucularımızı tatmin etmeyeceğini bildiğimizden müsabakanın tam tafsilâtını aşağıya nakletmeği faydalı bulduk.

Maç Dusseldorf şehrinin bu oyun için tatil ve tevisi edilmiş olan stad-yumunda 70000 seyirci önünde oynanmıştır. Oyunun dördte üçü Almanya takımı lehine cereyan etmekle beraber Alman muhacimlerinin gol çıkaramaması takımlarına, hakedilmiş bir galibiyeti verememiştir.

Maç, güneşli bir havada oynanmış ve geçenlerde Londrada İngiltere - Macaristan maçını idare etmiş olan Fransız hakem Leclerg tarafından idare edilmiştir.

Takımlar sahaya şu şekillerde çıkmışlardır:

Almanya: Jakob - Janes, Munzen-berg - Gellesch, Goldbrunner, Kitzinger - Lehner, Hohmann, Friedel, Szepan, Gunther.

Hollanda: Halle - Wilvers, Van Caldenhove - Paanne, Andriessen, Van Heel - Wels - Van Spaendonck, Bat-huys, Heetians, Van Nellen.

Hollandahlar rüzgârı arkalarına almışlar ve ilk Alman hücumunu kestikten sonra hasım kalesine inerek Jakbu tehlikeli vaziyetlere düşürmüşlerdir.

Biraz sonra oyun müsavî bir şekle girmiş, Almanların yerle beraber paslarına mukabil Hollandahlar açıklara zuun paslarla oynamaya başlamışlardır.

Bu suretle Almanlar daha rahat oynamak fırsatını bulmuşlar, fakat tam formunda olan Hollanda müdafii Van Caldenhove yerinde müdahalelerle a-kınları durdurmuştur.

DİREĞE ÇARPTIKTAN SONRA

Ancak yirmi yedinci dakikada Gunt-her'in bir şütü direğe çarparak geri gelmiş, Lehner topu kafa ile alarak Friedel'in önüne atmış, o da hafif bir dokunuşla Almanyanın birinci sayısını kaydetmiştir. Bundan sonra Almanlar tazyiklerini arttırmışlar, fakat Alman muhacimlerinin topu çığnemeleri veya bitmez tükenmez paslaşmaları Hollanda kalesini ikinci bir tehlike-den masun bırakmıştır.

BERABERLİK SAYISI

Kırk birinci dakikada, Wels'in orta-ladığı topu yakalamak için fırlayan Jakob muvaffak olamamış ve top sol açık Van Nellen'e geçmiş o da şüt çekmiştir. Top kaleye girdiği halde Gold-brunner hemen dışarıya çelmiş, fakat Bakhuyts itiraza meydan vermiyecek şekilde topu tekrar kaleye sokmuştur.

Maçta hazır bulunan 15000 Hollan-dalı, hep bir ağızdan şarkı söylemeğe başlamışlar ve bu şarkı devrenin bit-mesine kadar sürmüştür.

İKİNCİ DEVRE

İkinci devrede oyun ağır başlamıştır. Sahadaki don açıldığı için çamur oyu-na tesir etmiştir. Fakat bu pek az de-vam etmiş, oyun canlanmış. Hollanda-hlar üstüste iki korner çekmiş, Jakob kurtarmıştır.

Bundan sonra Almanlar gene hâki-miyeti ele almışlar, fakat ilk devrede olduğu gibi muhacimlerinin mütema-di paslaşmaları ve hiç şüt çekmemele-ri yüzünden gol çıkaramamışlardır. Garip bir tesadüf eseri olarak Alman-lar ikinci gollerini gene yirmi yedinci dakikada atabilmişlerdir. Demarke va-ziyette bırakılan Lehner Hollanda kale-cisinin sağ tarafına sıkı bir şüt çek-miş, Halle plonjon yapmasına rağ-men gole mani olamamıştır.

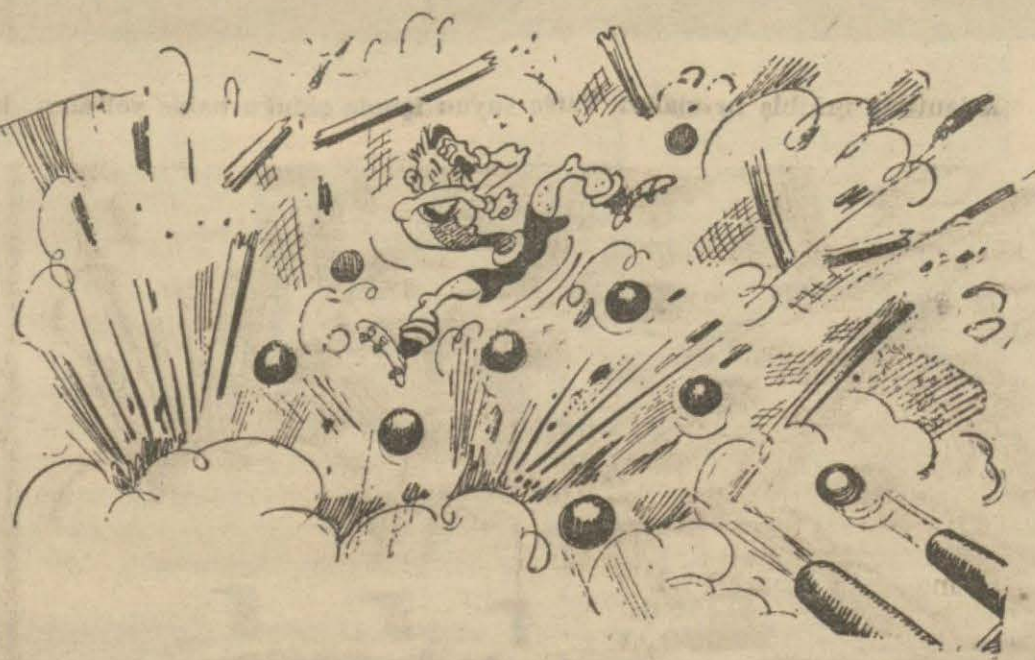
Bundan sonra Almanlar feryat bir tak-tik hatasına düşmüşler, top Hollanda muhacimlerine geçtikçe üstlerine gide-

Bu haftaki lik maçlarından sonra

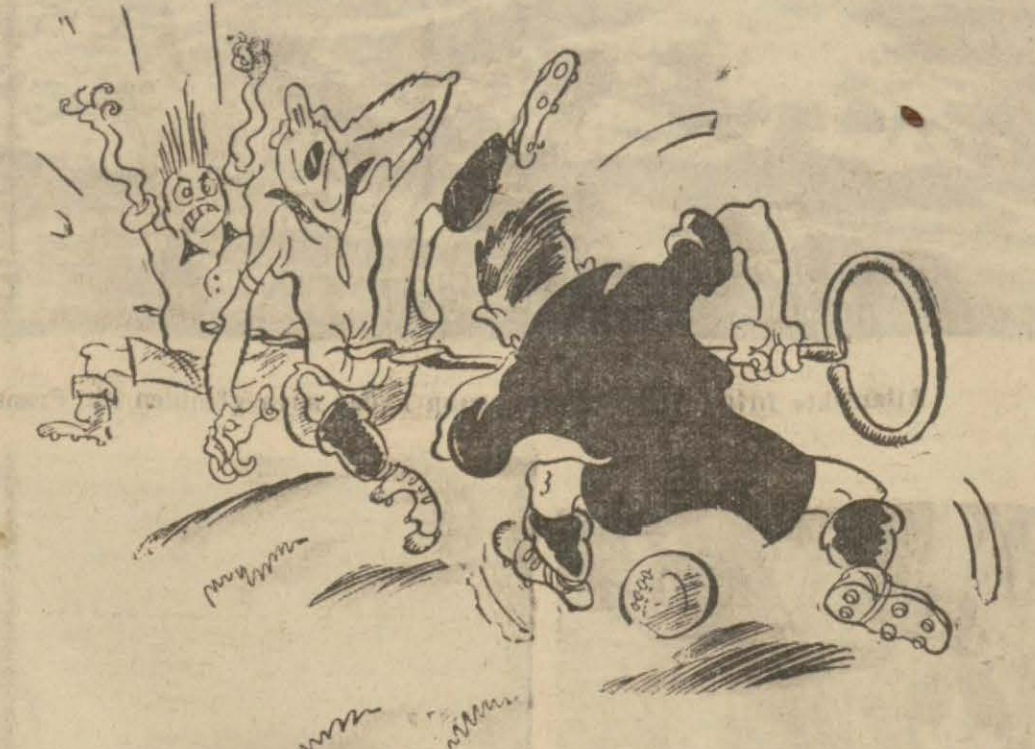
Gazetelerde okumanız muhtemel olan bazı parçalar

(Yaşar, Lütfi, Hüsnü veya Faruk) karşı taraf muhacimlerini biçtiler

(Fenerbahçe, Galatasaray, Beşiktaş veya Güneş) kalesi müthiş bir bombardmana maruz kaldı

(Ali Rıza, Gündüz, Nâzım veya RasiH) karşı taraf müdafaasını deldiler

ceklerine, hep birlikte geri geri çekilme-ğe başlamışlardır.

Oyun sonlarına yaklaşıyor ve seyircile-rin bir kısmı staddan ayrılırken Hol-landa merkez muhaciminin kasdı bir tekmesile Alman merkez muavini Gold-brunner'in burnu kırılmış ve onun ye-rine Szepan geçerek takım on kişi kal-mıştır. Oyunun bitmesine birkaç daki-ka aklı bir Hollanda hücumunda Wels'in ortalamadığı topu Bakhuyts kale-ye sokarak Hollandanın beraberliğini temin etmiştir.

SAHANIN HÂKİMİ İKİ OYUNCU

Bütün maçta fevkalâde oynayan iki oyuncu olmuştur; bunlar da: Alman takımından Szepan, Hollanda takımın-dan Caldenhove'dir. Bunlardan sonra Almanlardan Lehner, Munzenberg ve Hohmann; Hollandalılardan Van Heel, Wels ve Bakhuyts en fazla muvaffak olanlardır.

Futbol münekkidi, Hollandanın mümkün olduğu kadar kısa bir zaman içinde takımlarını değiştirmek, Alman-yanın ise topu çığnemiyen, lüzumsuz

paslar yapmayan ve bilhassa şüt çeken yeni muhalemler bulmak mecburiyeti-nde olduklarını kaydetmektedirler.

Alman idareciler, Faik oyunlarının bir galebe ile müküfalanmamış ol-masına müteessir olmakla beraber iyi bir oyun çıkardıklarından dolayı mem-nun bulunmaktadır.

Hollandalı idareciler ise, oyunun başlangıcına göre böyle bir netlee ümid etmediklerini ve beraberlikten mem-nun olduklarını söylemektedirler.

Uşak Ergenekon klübünün yıldönümü

Uşak (Akşam) — Şehrimizin Erge-nekon idman yurdu on üçüncü yıldö-nümünü Halkevi salonunda verdiği mü-samere ile kutlandı. Salonu doldu-ran güzide davetliler arasında Bursa sporuna ötedenberi değerli yardımla-rı dokunan Maraş sayısları B. Alâettin Tirit oğlu da bulunuyordu. Müsa-mereye cumhuriyet marşile başlandı. (Gömdüğüm o cihan) unvanlı piyes temsil edildi.

Bizde kadın rolü yapan erkek artistler

Büyük Behzad, Hazım, Mahmud, Naşid, Emin Belig ve nihayet zenne Necdet kadın rollerinde muvaffak olmuşlardır

Tiyatro mütehassısı Eybert:

— Sizde tiyatroya genç kızlar hiç rağbet etmiyorlar... Bu gidişle korka-rım ki erkekleri kadın rolüne çıkara-caksınız... diyor.

Bu söz üzerine aklıma bizde mü-kemmel kadın rolü oynayan artistler geldi.

Düşündüm? Şimdiye kadar bizde kimler kadın rolüne çıkmıştır.

Gözümün önüne büyük Behzad geldi. Behzad isterse erkek rolünde gösterdiği büyük muvaffakiyeti ka-dın rolünde de gösterebilir.

Hele bir Arab bacı olursa ömür-dür...

— Ayo.. bugün patlıca dolması ya-pacaktım.

Hattâ bir kere onu Arab ba-cı kıyafetinde görenler Behzad oldu-ğunu tanıyamamışlardır.

Sonra büyük Behzada en ziyade yakışan kadın kıyafeti nedir bilir misiniz: Havayen genç kız kıyafeti..

«Lüks hayat» in bir temsiliinde Beh-zad bir sürpriz yapmış, birdenbire de-kolte bir kıyafetle Havaylı kız olarak sahneye fırlamıştı.

Sazdan bir eteklik... Göğsünde sü-yen... Belini kıvrıya kıvrıya öyle bir dans etmişti ki...

Sonra meşhur Hazım da isteyince mükemmel kadın olur.. zaten sarı olan saçlarının üstüne altın renkli bir peruka taktı mı? bir bakışı ile er-kekleri çıldırtacak bir Alman kadını-na benzer..

Son zamanlarda komedide pek zi-yade muvaffak olan Mahmudu bir kadın rolünde hatırlıyorum.. aman o ne mahalle karısıydı. Çanak kale testisi gibi iki elini iki böğrüne ko-yup:

— Ayol ben abokat gibi kariyım.. benimle dil yarışına çıkacak kadının dilini yutarım..

Son zamanlarda erkek rolü kadar çok kadın rolü oynayan aktör Naşid-dir. Öyle bir süslenip püslenip, pud-raları, alıkları sürüp, sürmeleri çe-kip, kirpiklerini uzatıp, kulağına kü-peler, boynuna gerdanıklar takıp sahneye çıkışı vardır ki görmeğe de-ğer... İkide bir gözlerini baygın bay-gın süzerek:

— Ayol ben ateşli kadını.. ateşli kadını ben.. diye sahneyi güm güm inletir.

Bir de Sürpik Dudu rolünde Naşid enfestir. Evlenmek isteyen şışman bir Ermeni madamı... Kendisinin evlen-mesine oğlu mani olmak istiyor.. Sür-pik Dudu delirecek...

Her ne hikmetse Naşid daima ev-lenmek isteyen yaşlı, ateşli kadın rol-lerine bayılıyor. Sonra, en bayıldığı rollerden biri de kocasına son derece hâkim bir kadın olmaktadır.

— Herif.. herif.. göz ayağının ba-ğım.. boşa beni..

Diye zaman zaman kocasının girt-lağına sarılır.. ve kart kadın rolünde:

Bay Behzad

Bay Hazım

Bay Mahmud

Bay Naşid

Bay Necdet

Bay Emin Belig

— Bir busem cihana değer... diye gözlerini süzer.

Şimdi saçlarının yerinde yeller esen doktor Emin Belig de daima Tib-biye mektebinde verilen müsamere-lerde kadın rolünü oynamış.. hattâ bir kere de perukası başından kaymış.. Henüz dökülmeğe başlayan saçları meydana çıkmış...

Lâkin tiyatro mütehassısı Eybert'in:

— Daha da olmazsa erkekleri ka-dın rolüne çıkarırsız.

Sözü başkadır. Tiyatro mütehas-sısı her halde bu sözile «Genç kadın» rollerini kasdediyor..

Halbuki bizde genç kadın, genç kızlar rolüne çıkmış, oynamış hiç bir erkek aktör yoktur. Yalnız tiyatro mütehassısı zannederim ki genç ka-dın bulunamazsa biz de eski «Zenne» tipini tekrar canlandırmak niyetin-de.

Bizde zenne rolünde en ziyade mu-vaffak olan bay Necdet'tir. Zenne Nec-detin şimdiye kadar bir çok orta oyun-ları temsiliinde kendisinin bir erkek olduğu katiiyen anlaşılamamıştır. Hattâ çokları kadın mı erkek mi diye Necdetin üzerine beş lira, on beş lira-ya bahse tutuşmuşlardır... H. F.

İnegölde eski harap hükümet konağı binası satılmıştır. Elli senelik bu bi-na yıktırılacak ve 20 metrelik geniş bir cadde açılacaktır. Yukarıda eski hü-kümet konağı görünüyor.

Her akşam
bir hikâye

Sessiz bir dram

Yeni otomobil Hulya hanımefendiyi bir kaç gün misafir kaldığı Beylerbeyindeki eski yalıdan Yakacıkta köşke götürüyordu.

Hulya hanımefendi ancak o zaman otomobilin küçük aynasına bakınca yeni şoförün kim olduğunu tanıdı. Çok değişmişti. Daha incelmışti. Arkasındaki şoför esvabı pek yakışmıştı. Fakat hep eski Ahmeddi. Ferhad beylerin yanında hizmet ederken sevdiği, evlenmeye karar verdikleri şoför. Sonra, bir çok vakalar olmuş ve nihayet Saim beyefendi ile evlenmek muvaffakiyetini göstermişti.

Tabii ki Saim beyefendiye vaktile hizmetçilik ettiğini söylemeye lüzum göstermemişti. Saim bey onu çıldırması seviyor, almak için her türlü fedakarlığa kalkıyordu. Bütün ailesile bu yüzden darılmıştı. Hulya ona ne söylese inanacaktı. Çünkü dünyada onun gözünde yalnız Hulya vardı.

Şimdi Ahmed de otomobili idare ederken küçük aynadan Hulyaya bakıyordu. Bu lâkayd bir nazara benzıyordu. Fakat Hulya vaktile kendisinin o kadar hoşuna gitmiş, o kadar sevmiş olduğu bu gözlerin derinliklerinde bir istihza pırıltısı farkeder gibiydi.

Birbirlerini tanımışlardı.

Hulya bunu anlayınca bir korku duydu. O kadar yorgunluk ve yalanlıklar bahasına elde ettiği zengin ve muhteşem hayat şimdi kendisinden nefret etmesi tabii olan bu adamın elinde idi. Elbette Ahmed bu vaziyetten son dereceye kadar istifade etmeye çalışacaktı.

Tehdide kalkacaktı. «Mektuplarını kocana gösterebilirim, fakat istersen sana satabilirim» demesi pek tabii idi. Hulya bu sözleri kulağında duyuyordu. Artık içinden sınırlanmayacağı bir ağa tutulmuştu. Sordu:

— Daha çok var mı Yakacığa?

Ahmedin maksadını anlamak istiyordu. Onun barid, âdeti muhakkar bir sesle verdiği cevap kendisinde hiç bir ümid bırakmadı:

— Yarım saate kadar...

Ahmed hanımefendi bile dememişti.

Saat beş olmuştu. Hulya o günü pek fena geçirmişti. Zihninde bir hâlâ çaresi arıyordu. Bu kâbustan, bu adamdan onu kurtaracak bir çare. Fakat yapılacak bir şey göremiyordu. Para ile bu iş bitmiyecekti. Ahmed muttasıl daha fazlasını isteyecek, eski münasebetin tekrar başlamasını isteyecek ve nihayet onu mahvedecekti.

Hulya, yorgun, ümitsiz bir halde yatak odasına gitti. Kocasını gelinceye kadar uyuyacaktı. Sonra... Bakalım ne olurdu.

Odaya girer girmez yatağın parlak

gri örtüsü üzerinde büyük bir beyaz zarf gördü.

Zarfin içinde buruşuk, katlanmış bir halde kendi mektupları vardı. Bir vakitler Ahmede yazmış olduğu mektuplar. İmlâ yanlışlarıyla, mürekkebekleklerle dolu mektuplar. Fakat ateşli, aşıkane cümleler.

Mektuplardan başka, kurşun kalemle yazılmış küçük bir pusula da gördü:

«Korkma, Ayşe. Sana bir şey yapacak değilim.»

Hulya yalan söylemeye alıştı. O kadar senedir, yükselmek, zengin olmak için giriştiği acı mücadelede kalbsiz bir hale gelmiş, hassasiyetini kaybetmişti. Fakat şimdi göğsünde yeni bir şey peyda oluyordu. Bir alev, bir ağlamak ihtiyacı... «Ahmedciğim!..» diye mırıldanmak istiyordu.

Onu yegâne seven erkek o idi. Hâlâ da seviyordu. Öteki erkekler ona paradan başka bir şey vermemişlerdi. Ahmed şimdi nerede idi?

Hulya artık mantık ve muhakemeyi unutmuştu. Ahmed'i görmek istiyordu. Aşağı kata hizmetçilerin odasına koştu. Burada kimse yoktu. Bir koridordan geçti. Birdenbire, açık bir kapının önünde durdu.

Eşikte Ahmed vardı. Arkasından şoför esvabını çıkarmıştı. Elinde eski bir yol çantası tutuyordu. Köşkü bırakıp gideceği anlaşılıyordu.

Bakıştılar. Ahmed lâkayd gibi görünen bir nazarla bakıyordu. Fakat Hulya bu bakışların altında gizlenen şeyi anladı. Bir kelime bile kekeleyemedi. Ona sokuldu, yüzünü göğsüne dayadı ve hicrîlığa başladı.

İşte bu onların vedası oldu.

Saim beyefendi geldiği zaman köşkü bombos bulmuştu. Yukarı kat odaları dolmuştu. Karısını aramak için yatak odasına gitti, fakat odada kimse yoktu.

O zaman, ortalık kararmış olduğu için, küçük dolabın üstünde lâmbayı yakmaya gitti. Yastığın altından çıkan bir zarfın köşesi gözüne ilişti.

Şimdi, yatağın üzerine oturmuş, o eski mektupları, karısı hizmetçi iken aşık şoföre yazılan muhterisane satırları okuyordu.

Bitirdiği zaman, bir müddet hareketsiz durdu. Ellerini yüzüne kapamıştı. Yüreği çarpıyordu.

Sonra, mektupları yerine, bulduğu yere koydu. Bunları okumaması olmak daha iyi idi.

Şimdi Hulyaya karşı hissettiği aşık merhamet te karışıyordu. Zavallı Hulya! Yalan söylemeye, daima yalan söylemeye, kendisini o kadar seven kocasına da yalan söylemeye mecbur olmuştu.

Saim bey isteseydi onu buradan kovabilirdi. Hulya bir zillet ve sefalet

Radyo

5 Şubat 937 Cuma

İstanbul—Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Muhtelif plâk neşriyatı, 14,00 Son.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Spor musahabeleri: Eşref Şefik, 20 Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Bay Ömer Rıza tarafından arapça havadis, 20,45 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, saat ayarı, 21,15 Orkestra, 22,10 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 23 Son.

Ecnebi İstasyonların Bu akşamki En Muntahap Programı

Roma (420,8) saat 22 Senfonik konser. Frankfurt (251) 21.10 senfonik konser. Viyana (506,8) 20.25 «Cavallerio Rusticana» ve «Pagliacci» operasından parçalar. Peşte (549,5) 21.40 Wagnerin «Tristan ve İso» operası. Operadan nakil. Praga (470,2) 22 Glökanın «Ruslan ve Ludmilla» operası. Varşova (1339) 21,15 filormanik orkestra. Luksemburg (1293) 22.40 konser.

Dans Musikisi

Lüksemburg (1293) saat 23.25 — Frankfurt (251) 23.30 — Peşte (549,5) 24,30

6 Şubat 937 Cumartesi

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13 - 13,30 Güneş koro heyeti tarafından konser.

Akşam neşriyatı: 18,30 Güneş klübünden naklen Necip Fazıl tarafından bir konferans, 19 Şehir tiyatrosu komedi kısmı tarafından bir temsil, 20 Türk musikisi heyeti, 20,30 Bay Ömer Rıza tarafından arapça havadis, 20,45 Münir Nureddin ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, saat ayarı, 21,15 Orkestra, 22,10 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 23 Son.

hayatına sürüklenebilirdi. Fakat içindeki derin sefkat böyle bir harekettten onu menediyordu. Saim bey Hulyayı hâlâ seviyordu. Şu dakikada belki her zamankinden ziyade seviyordu.

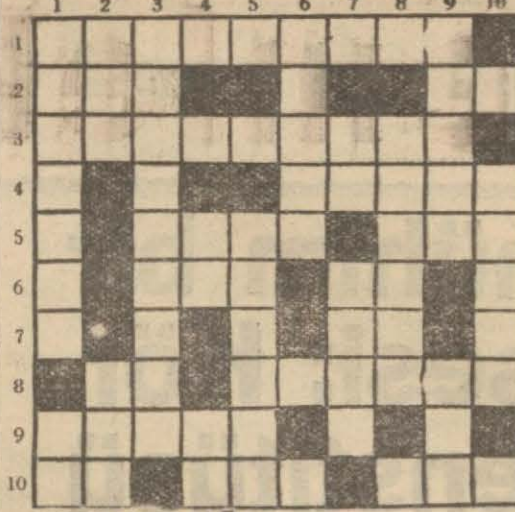
Odadan çıktı. Aşağıya, salona indi. Bahçeye çıktı, sonra bahçeden de dışarı çıktı. Köşke girmiş olduğunu kimse görmesini istemiyordu. O hakikati keşfetmiş olmayacaktı. Her şeyi unutmak, daha doğrusu hiç bir şeyi bilmemek lâzımdı.

Bir saat sonra döndü. Karısını salonda buldu. Mütebessim, müşfik, yaklaştı. Her akşamki gibi, sanki o sessiz dram vukubulmuş gibi:

— Bonsuvar, canım, dedi.

Hikâyecî

BULMACAMIZ

SOLDAN SAĞA:

- 1 — Uyku sersemliği (9)
- 2 — Ayu içi (3) Zaman (2)
- 3 — Bir meseleyi çözmek (9)
- 4 — Taze olmanın (5)
- 5 — Çürümüş posa (4) Birdenbire (3)
- 6 — Az sıcak (3) Kırmızı (2)
- 7 — Nota (2)
- 8 — Sual (2) Azar (6)
- 9 — Gizli (5)
- 10 — Köpek (2) Yapmak (3) Söz (3)

YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 — Hakyeri (7) Nota (2)
- 2 — Ayu içi (3) Solgun (3)
- 3 — Hal sanatı (9)
- 4 — Vilâyet (2) Sifat edatı (2)
- 5 — Kabuklu bir yemiş (6)
- 6 — Unvan (5)
- 7 — Beraber, ile (2) Ön değil (4)
- 8 — Naible idare edilen diyar (6)
- 9 — İten, dürten (5) Yükseltmek (3)
- 10 — At tüylerini taramak (5)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ:

Soldan sağa: 1 - Tavşan, Ten 2 - Ala, Ezan 3 - Tuğyan 4 - Saat, At 5 - Kesif 6 - Yad, Ne, Et 7 - Ezani, Site 8 - Aşure 9 - İm, Hitabet 10 - Zil, Nale. Yukardan aşağı: 1 - Tavsiye, İz 2 - Al, Azami 3 - Vatandaş 4 - Ut, Nuh 5 - İrin 6 - Neyzen, Eta 7 - Za, Ses, Al 8 - Tan, İzbe 9 - En, Afet 10 - At, Tente.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Asım, Taksim: Kürkçüyan, Firuzâğâda Ertuğrul, Kalyoncukullukta Zafiropulos, Beyoğlu: İstiklâl caddesinde Galatasaray, Tünelde Matkovic, Galata: Okçumusa caddesinde Yeniyol, Fındıklıda Mustafa Nail, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Beşir Kemal, Heybeliada: Tomadis, Büyükdada: Merkez, Fatih: İsmail Hakkı, Karagömrük: Ali Kemal, Bakırköy: Hüdl, Sarıyer: Osman, Tarabya, Yeniköy, Emirgan, Rumelihisarındaki eczaneler, Akсарay: Cerrahpaşada Şeref, Beşiktaş: Süleyman Recep, Kadıköy: Söğüdüçeşmede Hulûsi Osman, İskele caddesinde Saadet, Üsküdar: İmrahor, Fener: Balat, Hüsameddin, Beyazıt: Asadoryan, Küçükpazar: Necati, Samatya: Kocamustafapaşada Rıdvan, Alemdar: Çemberlitaşta Sırrı Rasim, Şehremini: Topkapıda Nâzım.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

No 96

KEMAL REİS GÖZLERİNİ
AÇIYOR MU?

Hüsrev ve Receb reisler hazırlıklarına devam ederken, bir sabah, birdenbire gemiciler arasında şöyle bir haber yayıldı:

«Kemal reis gözlerini açmış!»

Bu haber en ziyade Kemal reisi sevenleri ve Receb reisin taraftarlarını sevindirmişti.

Kaptan gemisine koşanlar arasında Hüsrev reis de vardı.

Kemal reisin eski deniz arkadaşlarından Salih reis, Kemal reisin başı ucunda duruyordu.

Endülüslü Seyid Hüseyinin yaptığı ilaç tesirini göstermeye başlamıştı.

Salih kaptan:

— Kemal reis biraz önce gözlerini açtı.. beni karşısında görünce gülümsedi. Fakat, konuşmadı. Tekrar gözlerini kapadı.. uykuya daldı. Bütün donanma efrafinı müjdeleyin: Reisimiz diriliyor.

Diyordu.

Amiral gemisine gelenler sevinç içinde:

— Kemal reis iyileşiyor. Haydi adaya çıkalım.. ve kurbanlar keselim. Diyerek kayıklarla sahile çıkıyorlardı.

Bu haberdan canı sıkılan Hüsrev reisin benzi balmumu gibi sararmıştı.

Salih reis sordu:

— Neden kederlisin.. niçin herkes gibi sevinmiyorsun? Bak, reisimiz iyileşiyor artık.

— Bugün can sıkıcı bir haber aldım da..

— Nedir o? Söyle bakalım..

— Bu hastalığa tutulanlar, yirmi beş gün içinde iyileşmezlerse, ötürlermiş.

— Merak etme imanım! Kemal reis gözlerini açtı. Ölüm tehlikesi artık uzaklaştı.

— Adalılar, hastanın, ölmeden bir kaç gün önce, iyiliğe yüz tuttuğunu, hatta konuştuğunu söylüyorlar. Fakat, bütün bu sevindirici ve ümid verici alâmetlerden sonra, hasta birdenbire zehirlenip ölmüş.

Salih kaptan gözünün ucile Hüs-

rev reisin yüzüne baktı:

— Kim söyledi bunları sana?

— Adalıların hepsi böyle söylüyorlar.

— Ben de her gün adalılarla temas ediyorum ama.. hiç kimse bana böyle bir şey söylemedi.

— Senden çekinmişlerdir.

— Sebepi?..

— Çünkü sen çok sert bir adam-sın! Öntüne geleni haşlırsın!

Salih reis önüne baktı.

Düşünmeye başladı.

Konusmuyordu.

Bu sırada, yataкта yatan Kemal reisin tekrar gözleri açıldı.. ve dudaklarının ucundan bir tek kelime işitildi:

— Su...

Salih kaptan bunu işitince hemen yerde duran testiye sarıldı.. Kemal reisin ağzına bir bardak su uzattı:

— Nasılsınız.. başka bir şey istiyor musunuz?

Kemal reis gözlerini Salih kaptana dikti.. suyu yarısına kadar içti.

— Hayır..

Gözlerini tekrar kapadı.. o gün Kemal reisin ateşi de düşmüştü.. vücudu her günkü gibi yanmıyordu. Alnında hafif bir ter belirdi.

Tabib Seyid Hüseyin, Receb reise bir gün önce şunları söylemişti:

«Hastanız su isterse veriniz.. ve

günün birinde alnında hafif bir ter görürseniz, hastanın ölümünden kurtulduğuna katıyetle hükmedebilirsiniz!»

Salih reis, hastanın alnındaki terleri görünce, hekimin sözlerini Hüsrev kaptana da tekrarlamaktan kendini alamadı:

— Amiralimiz kurtuluyor.. hiç merak etme!

«CESARETİ KAYBETMEK, HERŞEYİ
KAYBETMEK DEMEKTİR!»

Hüsrev reis o akşam Mayorka meyhanelerinden birinde, kendi adamlarından eski bir korsanla konuşuyordu:

— Koca aslanım! Ne merak ediyorsun? Kemal reis iyileşse bile, biz sözümüzde duruyoruz. Daha olmazsa, İspanyol sahillerinden uzaklaştıktan sonra, enginlerde, donanmadan ayrılıp kaçarsın.

— Cesaretim kırıldı, Mehmetçğim! Bugün gözümle gördüm.. amiral iyileşiyor. Artık bütün plânlarım suya düştü.

— Beyhude üzülüyorsun! Bir insanın, cesaretini kaybetmesi: Her şeyini kaybetmesi demektir. Onu kaybedeceklerin yeryüzüne hiç doğmamış olmaları daha iyidir. Halbuki, siz Cezayirde cesaret ve atılganlığınızla yalnız Venediklileri değil, bütün dünya

Cenevre mektupları

(Baş tarafı sekizinci sayıfede)

FİAT YÜKSELMEDİ

İsviçrenin geçirdiği iktisadi buhranlar cihan krizlerinin akisleridir; bunlara karşı federal meclisi en ziyade bu sene mühim tedbirler alıyor. Kendi paralarını Fransızlar gibi yüzde otuzdan ziyade kıymetten düşürdüler; fakat İsviçrede hiç bir şeyin, amma hiç bir şeyin fiatı para inisi yüzünden yükselmemiştir ve yükselmesine katıyen müsaade etmiyorlar; bilâksi frangın altın mikyasında duruşuna nisbeten hayat biraz daha ucuzlatılmaktadır, bunu herkes millî bir vazife telâkki ediyor. Beş sene evvel İngilizler kendi paralarını altın ölçüsünden aşağı indirmişlerdi; bu yüzden İngiltere sanayii sürüm gördü ve İngilterede hayat fiatı hiç değişmedi. Bu orada, koloniler sayesinde oldukça kolay bir iş idi, halbuki İsviçrede parayı indirip fiatleri değiştirmenin devlet ile halk arasındaki ahengi ve idealistliği gösterir büyük bir delildir ve fazlettir ve en büyük medenî işareti burada görüyorum.

Ahmed İhsan Tokgöz

Ordu Sayları

HASAN
KUVVET ŞURUBU

Zaafı umumî, kansızlık ve kemik hastalıklarına gıfai tesirleri çoktur. Çocuklar, gençler, genç kızlar ve ihtiyarlar her yaşta istimal edebilirler.

1936 - 1937 başmahsulü
Norveç Morina
BALIKYAĞI

Halis Morina balığının ciğerlerinden çıkarılmıştır. İçmesi kolay ve nefistir. Mideyi bozmaz. Gayet temiz ve muakkam ve yeni Hasan markalı şişelerde satılır. Taklitletinden sakınınız.

1/4 litre 40, 1/2 litrelik 60, 1 litrelik 100 kuruştur.

HASAN DEPOSU

Ankara, Eskişehir, Beşiktaş, Beyoğlu ve İstanbul merkezi

korsanlarını yıldırması bir deniz kurtuluşu! Bu kadar cesaretsizlik size yaraşır mı?

— Peki ama.. ne yapabilirim ben tek başıma?

— Neden tek başınıza kalıyorsunuz? Peşinizden gelen bizler, adam değil miyiz? Ben kendi hesabıma İstanbulla gitmeye razı değilim ve böyle bir arzuda da yoktur. İstanbulla gidip te ne yapacağız? Elimize ne geçecek? Rüstem paşa hepimizi! (Asiller geldi!) diye çil yavusu gibi dağıtacak değil mi? Biz bunu biliyoruz.. ve başımıza geleceği de şimdiden görüyoruz. Halbuki Cezayire dönersek, hepimizin başı hem cellâd palasından kurtulacak. Hem de yeniçerilerin eline düşmüş olmayacağız...

— Şimdi ne yapmamı istiyorsunuz? Bekliyelim.. dönünciye kadar hiç kimseye ağzımızı ve içimizi açmayalım. Yolda giderken, bir gece sözleşir ve Cezayire doğru dümen kırıp donanmadan ayrılırız.

Hüsrev reisin yüzü gülmeğe başlamıştı.

— Dediğini yapacağım, Mehmetçğim! dedi. Sen benim en eski deniz arkadaşımın! Donanmada senden başka güvendiğim bir kimse yok. Bütün denizcileri sen kandracaksın.. bunu senden bekliyorum.

(Arkası var)

Memleket Sahifesi

Izmirin mühim bir müessesesi: Kör dilsizler enstitüsü

Buraya alınan anormal bir çocuk yedi senede bir meslek sahibi yapıyor

Enstitüdeki dilsiz ve sağır talebe

Izmir (Akşam) — İzmirin en mühim ve büyük şefkat müesseselerinden biri Karşıyakadaki sağır, körler ve dilsizler enstitüsüdür. Cumhuriyetin ilânile birlikte İzmirde tesis edilmiş olan bu müessese, on üç senede en mükemmil bir dereceye yükseltilmiştir. Enstitüyü tesis ederek onun mütemadi bir şekilde tekâmülü için çalışan direktör, doktor Necati Kemal Kipli bu muvaffakiyetinden dolayı hararetle kutlamak isteriz.

Şimdi enstitüde 120 sağır, dilsiz ve kör vardır. Bunların yirmi beşi kızdır. Enstitüde anormal bir çocuk yedi senede okutulmakta, umumî malûmata sahip bir hale getirilmekte ve bir meslek öğretilmiş olarak hayata atılmaktadır. Müessesede sekiz atelye vardır: Meslekî olarak marangozluk, oymacılık, demircilik, kunduracılık, terzilik, dokumacılık, nakış, dikiş ve körler için müzik şubesi.

Anormalleri yetiştirmek için müessesede Türk ve ecnebi birçok mütehassıslar vardır. Müesseseden yetişen gençler, sanat hayatında hakikaten muvaffakiyetler göstermekte ve kazanmaktadır. Enstitüden çıktıktan sonra dört lira gündelikle marangoz atelyelerinde çalışan dilsizler vardır. Müzik şubesi, enstitünün bir konservatuvarı haline sokulacaktır. Bu şubede kız ve erkek sekiz çocuk vardır, iki yılda klâsikleri çalabilecek derecede iyi yetiştirilen çocukların İzmirli ve bundan evvel verdikleri bir konserde, onların muvaffakiyetleri takdir edilmekle beraber bedbahtlıkları ziyaretçilere göz yaşları döktürmüştür. kompozisyon yapmağa kabiliyetli sekiz çocuk yetişmiştir.

Normal surette yedi senede meslekî

malûmatla müstahsil hale sokulan bu zavallılara, hayatta muvaffakiyet imkânları hazırlanmaktadır.

Sağır ve dilsizler, normal bir metod oral ile söylemek, okumak ve konuşmak öğrenmektedirler. Dilsizin dili, dilliler gibidir, fakat onun kulağı duymadığı için söz söylemesini öğrenememişlerdir. Onun için enstitüde bir dilsiz evvelâ:

— A A A A A I.
— O O O O O I.
— İ İ İ İ İ I.

Seslerini çıkarabilmek öğretilir. Bu sesleri çıkaran bir dilsizin görüşmeği, söz söylemeği öğrenmesi kolaylaşmış demektir.

Enstitüde bir psiko pedagoji ve bir de psiko teknik laboratuar vardır. Ayrıca muhtelif yıllarda enstitüde yetişen talebenin eserlerinden mürekkep, zengin bir de müze vardır.

Anormalleri hayata iyi bir şekilde yetiştirmek için kurulan müesseseyi, hakikaten mükemmel bir hale getiren doktor Necati Kemal Kipli, tekrar takdir ve tebrik etmeği bir vazife bildik.

Diyaribekir belediyesinin istikrazı

Diyaribekir (Akşam) — Diyaribekir belediyesi, beş senelik imar programının ilk kısmını tatbik etmek için 150 bin liralık bir istikraz akdetmeğe karar vermiş ve bu maksadla belediye reisi B. Şeref Ankara'ya gönderilmiştir.

Belediyeler Bankasından akdedilecek bu istikraz ile itfaiye teşkilâtı ıslah edilecek ve bazı yollar yapılacak, elektrik tesisatının noksanları ıkmal edilecektir.

Karamanda kara kış

Bir aydanberi kar yağıyor tavşan, keklik bolluğu var

Karaman (Akşam) — Burada kara kış bütün şiddetle devam etmektedir. Bir aydanberi fasilasız düşen kar nahiye ve köy yollarını kapatmıştır. Termometre sıfırdan aşağı 15-20 ye kadar düşmektedir. Halkın bir kısmı odun ve kömürün yokluğundan mazot, bir kısmı da maden kömürü yakmaktadır.

Şehirle köy arasında münakalat durduğu için buğday ve arpa fiatları birden bire yükselmiştir.

Köylerde buğdayla arpa stoku çoktur. Piyasaya celbi imkân olmadığından buğday 6½, arpa 4½ dan muamele görmektedir.

TAVŞAN VE KEKLİK BOLLUĞU

Son günlerde şehir civarında tavşan ve keklik bolluğu var. Kardan, soğuktan barınamayıp şehre sokulmak isteyen zavallı hayvanlar halk tarafından kolaylıkla tutulmaktadır.

Yalnız bu çok şiddetli kıştan çifçi çok memnundur. Çifçiye göre; bu bol karlar çok su vererek toprağı besler, ve bin netice mahsul da bereketli olmuştur.

Erbaa elektrige kavuşacak

Erbaa 1 — Erbaa belediyesi Erbaada modern bir elektrik fabrikası kurmağa karar vermiştir. Bu iş için 24 bin lira serf edilecektir. Şimdiden bir kaç şirket ile temaslara başlamıştır.

Adapazarı orta okula kavuşuyor

Adapazarı (Akşam) — Adapazarı 107 bin liralık büyük bir orta mektep binasına kavuşuyor. Bu binanın yapılmasında ve kâlet ve vilâyetin yüksek ilgi ve yardımlarına katılan Adapazarı halkının nakdi yardımı da görülmüştür. Binanın yeri tayin edilmiş ve hemen inşaata başlanacaktır. Bu hususta büyük hizmetleri sebat etmiş ve Adapazarıların saygı ve sempatisini kazanmış olan orta okul direktörü Ahmed Tevfik Tarımın, terfien İstanbul Üsküdar orta okul direktörlüğüne tayin edilğinden, ayrılması Adapazarılarda derin bir teessir uyandırmıştır.

Kazanın her köşesinde şerefine ayrı-ayrı çayları verilmiştir. Buraya Maarif vekâleti müsteşarı B. Ridvan Nafiz ve başmüfettiş Celâl gelmişlerdir. Yeni yapılacak orta okul işini ve ilk mekteplerin durumlarını tedkik etmişlerdir.

Kazanın her köşesinde şerefine ayrı-ayrı çayları verilmiştir. Buraya Maarif vekâleti müsteşarı B. Ridvan Nafiz ve başmüfettiş Celâl gelmişlerdir. Yeni yapılacak orta okul işini ve ilk mekteplerin durumlarını tedkik etmişlerdir.

Mürefte kazasına bağlanan köyler

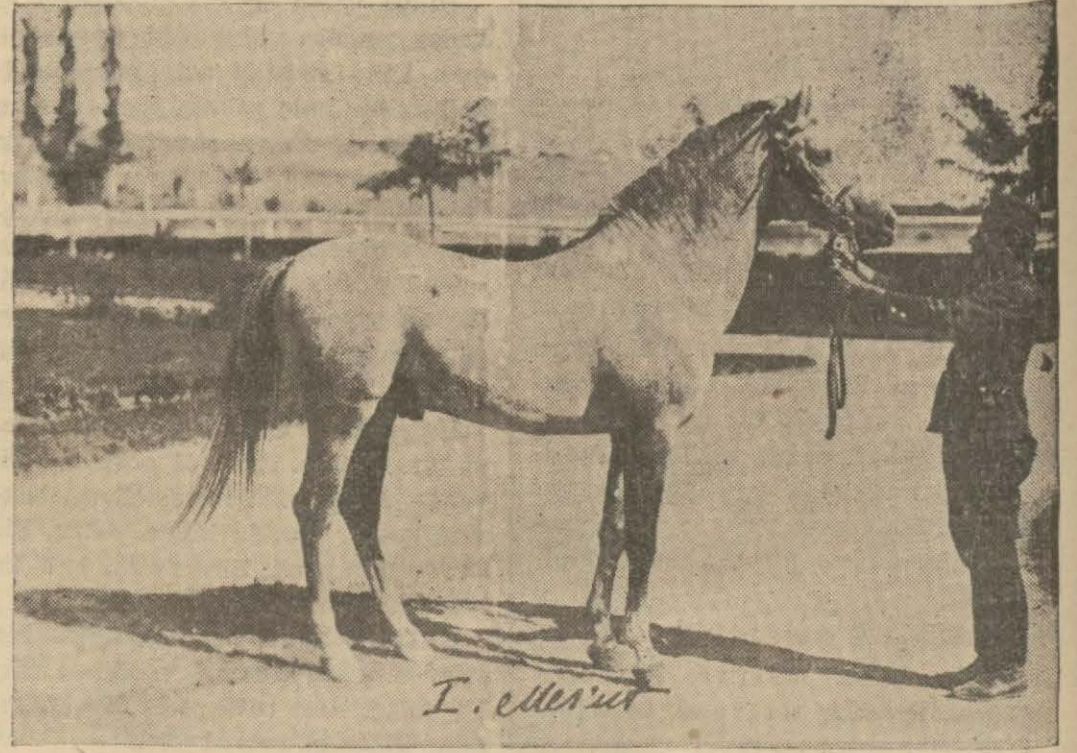
Tekirdağ (Akşam) — Tekirdağın Şarköy kazasına bağlı Mürefte nahiyesinin bu kere yüksek makamata kaza olması kabul edilmiş ve Mürefte kazasına bu köylerin tabi olması kararlaştırılmıştır. Mürefte, Aşağı kalamış, Beyoğlu, Çınarlı, Gazî, Güzel, Hoş, Kirezli, Mürselli, Ormanlı, Tepe, Tatarlı, Uçmakedere, Yukarıkalamış, Yaya, Yörgüç, Yenice.

Bir köy muhtarı hayvanını gezdirirken öldürüldü

Bozdoğan 2 (Akşam) — Bozdoğan kazasının Osmaniye köyünde esrarengiz bir cinayet olmuştu. Köy muhtarı Şükrü, gece pazardan dönerek evine gelirken terli hayvanını gezdirmeğe başlamış, hülviyeti belirsiz bir şahıs tarafından atılan kurşunla öldürülmüştür. Katil kaçmış, ve kim olduğu anlaşılamamıştır. Adliyece tahkikata devam ediyor.

Sultan suyu harası çabuk tekâmül etti

Yedi senede Haranın at mevcudu 117 başa çıkarıldı

Haranın yetiştirdiği 933 doğumlu soy kan arap bir aygır

Malatya (Akşam) — Malatya ili ile Akçadağ şosesinin 25 inci kilometresi üzerinde bulunan Sultansuyu Harası 929 yılında açılmış ve aralıksız bir çalışma neticesinde son tekâmül devresine erişmiştir.

929 yılında faaliyete geçen haranın muhitin ekonomi bakımından kalkınmasına büyük bir tesiri görülmektedir. Memleketin muhtaç olduğu damızlıkları yetiştirerek istibdadın bırakmış olduğu karışık enkaz üzerinde çalışarak çoğaltma ve ıslah etme prensiplerini amaç tutmuş ve bu amacını da çok başarılı olarak tahakkuk ettirmiştir. Sultansuyu Harası ilk teessüsünde 3 baş damızlık kısırakla işe başlamış ve 931 yılında Irak ve Bağdattan asıl damızlıklar satın alınmıştır. Bu damızlıklardan tesallip yaptırmak suretile erkek ve dişi yavru elde edilmiş ve bunlar esas mevcude ithal edilerek haranın damızlık miktarını çoğaltmıştır.

Bunlardan yalnız erkek taylar mürebbinin nezareti altında sistematik bir şekilde talim, terbiyelerini ikmal ettikten sonra Devlet aygır depolarına yollanarak halk elinde dejenere olmuş, asaletini kaybetmiş, atları kitle ve kametlerini, istenilen biçime sokmak için yolların senenin muayyen ve mahdud aylarında da ahali hayvanatına parasız aşı yaptırılarak metisaj usulü güdüldü.

Hara atçılık bakımından yalnız, Arap ırkı üzerine çalışarak geçen 7 yıl gibi kısa bir zamanda her türlü mahrumiyete katlanmış ve büyük muvaffakiyetler göstererek at mevcudünü 117 başa çıkarmıştır. İklim ve muhit Arap neslinin orijinal bir şekilde yetişmesine müsaade ettiğinden harada menşei Arabistan olan tohumluklardan çok güzel ve tipik taylar yetiştirilmektedir.

Esasen Malatya ikliminin bu ırk üzerinde iyi tesirlerinden istifade edilerek azamî derecede çalışılmış, her sene iyi randumanlar alınmıştır.

At yetiştirmek gayesi üzerine kurulan hara; şubesi mütehasssının yılmaz çalışması ile bu kıymetli damızlık-

ların biyoloji ve fizioloji bakımlarında çok hassas davranmaktadır.

Şurasını çok memnuniyetle kaydetmek lâzımdır ki, bu yıl, bütün enerji sarfedilerek modern bir usul olan «Jivotkof» usulile damızlıkları tohumlama yoluna gidilmiş ve dolayısıyledir ki, büyük muvaffakiyet kazanılarak 936 yılında tay alma nisbeti % 90 a çıkmıştır. Atçılık şubesinin aralıksız çalışması karşısında Arabistandan gelip te uzun yıllar kısır kalan kısıraklar gebe bırakılmış ve normal olarak yavru alınılmıştır.

Elde mevcut damızlık birkaç aygırdan azamî surette istifade çareleri aranarak sunî tohumlama işlerine çok önem verilmiş bu suretle bir aygırdan alınan «ispermatozoit»le beş altı kısırağın tohumlanması temin edilmiştir.

Bu biçimle yapılan tohumlamaların başlıca hedefi, hem çok kıymetli olan aygırı bulaşık hayvan hastalıklarından muhafaza ve hem de bilhassa kısırağı gebe bırakmak; aynı zamanda aygırı yormaksızın azamî derecede istifade usulünü temin etmektir. Nitekim, bu yıl Akçadağ kazasında yalnız bir aygırdan 250 baş kısırak aşılanmış ve bunların gebe bırakılmak imkânları temin edilmiştir.

Hara atçılık, siğircilik, koyunculuk, ziraat ve muhasebe şubeleri üzerine müessesedir. Atçılık ve siğircilik şubeleri ayrı ayrı birer mütehasss tarafından idare edilmektedir. Haranın yetiştirdiği güzide ve menşinde bulunamayacak kadar olan Arap tay mahsulü bakımından istikbalî çok geniş ve parlaktır. Sair yerlerde emsaline az tesadüf edilen bu asil hayvanlar memleketimiz için ıslah ve teksir işine yaradığı kadar aynı zamanda iyi bir varidat membaı teşkil etmektedirler. Harada memurin ve müstahdemin üzerlerine düşen işleri büyük alaka ile yapmakta ve başarmaktadırlar.

Şehirden, eğlenceden her türlü şeylerden mahrum kalarak zevk, eğlence, neşesini her saat hayvanlar üzerinde çalışmakta bulan müessese memurları cidden tebrike şayandılar.

Samsun (Akşam) — Samsunda sürekl avları her pazar yapılmaktadır. Şimdiye kadar 700 den fazla domuz itilaf edilmiştir. Gönderdiğim resim vali ve valî muavininin iştirakile tertip edilen sürekl avında bulunanları bir arada gösteriyor.

Gaziantep (Akşam) — Burada hava'lar karlı ve soğuk gidiyor. Genç mektepliler bundan memnundurlar. Yukarıki klîşe kar oyunlarıyla meşgul olan küçük mekteplileri gösteriyor.

Milâno görüşmesi ve ecnebi gazeteleri

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

siyasi mahfillerinin duydukları emniyetsizliği mahirane bir surette teskine muvaffak olmuştur.

Türkiye İtalyaya askeri dinamizminin tevessüünden dolayı, müteyakkız bulunmağı ihmal etmemiş, bilhas- sa Oniki adada İtalya tarafından tesis edilen bahri ve havalı üsler meselesinde çok hassas kalmıştır.

Maamafih Türklerin endişesi, İtalyanın arazi müddealarının şarki Afrika- ya müteveccih olduğu görülünce geniş bir müveccit sükûnet bulmuştur. Fazla olarak bugün İtalya gazeteleri, İngiltere ile İtalya arasında akdedilen anlaşmanın, Akdenizde statükonun muhafazasına matuf olduğuna göre İtalyanın Türkiyeye karşı bir taarruz emeli beslemediğini bir defa daha isbat ettiğini kaydediyor ve bu şerait altında iki memleket arasında ufkun tamamilen aydınlanması lâzım geldiğini ilâve ediyorlar.

İki memleket arasındaki meselelere gelince, Romanın noktai nazarına göre İtalyanın Boğazlar muahedesini imzalamaması, Türkiyeye karşı husumetinden değil fakat zecir tedbirler sisteminin tatbikinden ileri geliyordu.

Şimdi vaziyet değiştiği için Boğazlar meselesi Türkiye ile İtalya arasında doğrudan doğruya müzakere edilebilir. Maamafih İtalyanın noktai nazarı bu meseleleri münferid bir hadise şeklinde değil, fakat İtalyan - Türk münasebatının umumî kadrosu dahilinde tetkik edilmesi lâzım geldiği merkezindedir.

Kont Ciano Milâno mülâkatından istifade ederek Balkan ve Akdeniz meselelerinden de bahsedecek ve belki de Türkiyeyi, İtalyanın şarki Akdeniz havzasındaki siyasetine iştirake ikna etmeğe çalışacaktır.

FRANSIZ GAZETELERİNİN BİR KISMI TEASSÜFE ŞAYAN TAHRİKÂTA KAPILIYORLAR

Paris 4 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Milânode cereyan eden Türk - İtalyan müzakerelerinin neticesi ne olacaktır? Jurnal ve Jur gazetelerinin Roma muhabirleri, İtalyanın Türkiyeyi Sovyet Rusyadan ayırmaya çalışacağı hususunda müttefik bulunmaktadırlar.

Jurnal gazetesi muhabiri bildiriyor: «Tam bir nikbinlik izhar eden resmî mahafil, bu müzakerelerin, tek taraflı anlaşmalar sistemi için yeni bir muzaferiyet teşkil ettiği kanaatindedirler.

Diğer taraftan, İtalyanın, Sovyet emperyalizminin maksatlarına hizmet etmemesi şartile Montrö mukavelenamesine iştirak edeceği temin olunmaktadır.»

Teşkilâtı esasiye kanunu

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Kırk yedinci madde — Vekillerin ve siyasi müsteşarların vazife ve mesuliyetleri mahsus kanunla tayin olunur.

Kırk sekizinci madde — Vekâletlerin ve siyasi müsteşarların adedleri kanunla tayin olunur.

Kırk dokuzuncu madde — Mezun ve her hangi bir sebeple mazur olan bir vekile icra vekilleri heyeti âzasından bir diğeri veya siyasi müsteşarlardan biri muvakkaten niyabet eder. Ancak bir vekil veya bir siyasi müsteşar bir vekâletten fazlasına niyabet edemez. Siyasi müsteşarın vekile niyabeti halinde kaşnamesi Meclise arz olunur.

Ellinci madde — İcra vekillerinden veya siyasi müsteşarlardan birinin divanı âliye sevkine dair Türkiye Büyük Millet meclisince verilen karar vekâlet ve müsteşarlıktan sukutu dahilî mutazammındır.

Altmış ikinci madde — Vazifelerinden münbais hususatta, icra vekilleri ile siyasi müsteşarları ve şûrayı devlette temyiz mahkemesi rüesası ve âzası ve Cumhuriyet baş müddeium-

Jur gazetesi muhabiri, İtalyanın, Sovyet aleyhtarı siyasete Türkiye'nin iltihakını temin etmek için çok çalışacağını ve Sovyet emperyalizminin maksatlarına yardım etmemesi şartile Montrö mukavelenamesine iştirak edeceğini yazmaktadır.

Bu gazete İtalyanın Türkiyeyi Kırım, Ukranya, Azerbaycan ve Gürcistanla alâkadar olmıya davet edeceğini ilâve etmektedir.

Nihayet İtalyanın Balkan antantı memleketlerine yakınlaşmaya teşebbüs edeceği söylenmektedir. İtalya Balkan antantı başkanı olan B. Rüştü Arasa, Arnavutluğu askeri harekâta bir zemin olarak kullanmıyacağını ve Bulgar tadiliciliğinin, Bulgar - Yugoslav pak-tının da isbat ettiği gibi korkulacak bir şey olmadığı hususunda teminat verecektir.

Övr gazetesi, M. Hitler, son nutkunda, İtalyadan çok az ehemmiyetle bahsetmiş olmasının B. Aras üzerine bir tesir uyandırdığını, ve Türk bakanında İtalyanın sandığı kadar kuvvetli olmadığı hissi uyanmış olduğunu yazmaktadır.

Anadolu ajansının notu:

Fransız gazetelerinden bir kısmı Aras - Ciano mülâkatından bahsederken garip ve teassüfe şayan tahrikâta kapılıyorlar. Milânode Türkiye hari- ciye vekiline kont Ciano tarafından bu yolda teklifler yapılmamış ve buna benzer hiç bir görüşme vuku bulunmamıştır.

Milâno mülâkatının dükkü tebliğ ve çok açık gösterilen hedef ve neticelerini değiştirmeye ve Türkiye - İtalya görüşmelerine başka bir mahiyet vermeğe matuf olan bu kabil neşriyat, Ankara maahfilinde hayretle karşılanmıştır.

YUNAN GAZETELERİ MİLÂNO MÜLÂKATINI MEMNUNİYETLE TEFSİR EDİYORLAR

Atina 4 (A.A.) — Gazeteler, Milâno mülâkatlarını büyük bir memnuniyetle tefsir etmekte ve bunlardan mesud neticeler ümid eylemektedirler.

Proia ve Katimerini gazeteleri, Türk İtalyan yaklaşmasına karşı Yunanistanın alâkasını tebarüz ettirirken şöyle demektirler:

Yunanistan, Türkiye ile mutlak samimiyet münasebetleri idame eylemektedir, İtalya ise basit bir formaliteden ibaret olmıyan dostluk pak-tı ile takviye edilmiş ananevi rabitalarla bağlıdır.

Gazetelerin tebarüz ettirdiklerine göre İtalyan - İngiliz anlaşmasından sonra, Türk - İtalyan yaklaşması, Akdenizin şark havzasında sulhü katî surette müstakar bir hale sokacak ve bu havza milletlerinin, kendi refah ve inkişafı için faaliyetlerinde devam eylemelerini mümkün kılacaktır.

misini muhakeme etmek üzere divanı âli teşkil edilir.

Yetmiş dördüncü madde — Umumî menfaatler için lüzumu, usulüne göre anlaşılmadıkça ve mahsus kanunları mucibince değer pahası peşin verilmedikçe hiç bir kimsenin malı istimval ve mülkü istimlâk olunamaz. Çiftçiyi toprak sahibi yapmak ve ormanları devlet tarafından idare etmek için istimlâk olunacak arazi ve ormanların istihlâk bedelleri ve bu bedellerin tediyesi sureti mahsus kanunla tayin olunur. Fevkalâde mallarda kanuna göre tahmil olunacak para ve mal ve çalışmaya dair mükellefiyetler müstesna olmak üzere hiç bir kimse hiç bir fedakârlık yapmağa zorlanamaz.

Yetmiş beşinci madde — Hiç bir kimse mensup olmadığı felsefî içtihad, din ve mezhepten dolayı muahaze edilemez. Asayiş ve umumî muaheret adabına ve kanunlar hükümlerine aykırı bulunmamak üzere her türlü dinî âyinler yapılması serbesttir.

Kanun neşri tarihinden muteber olacaktır.

Üç milyar altın franklık açık

Bu yüzden Fransız parasının altın karşılığı düştü

Paris 4 (A.A.) — Fransa bankasının blâncosu, altın mevcudundan 3 milyar eksik göstermektedir. Bu parayı, para kanunu mucibince Fransa bankası altınını satmak ve altın satın almak için daimi hakka malik olan kambyo istikrar sandığı çekmiştir. Sandığın yaptığı bu muamele evvelce yatırdığı 7 milyar (bunun 5 milyarını 9/10 tarihinde ve 2 milyarını da 30/10 tarihinde yatırmıştır.) Çekmekten ibarettir. Son İngiliz istikrazlarından sonra yapılan bu tedbir, istikrar sandığının elinde bulunan vasıtaları takviye edecek ve sandığın piyasadaki icraatını daha müessir bir hale getirecektir.

Paris 4 (A.A.) — Fransa millî bankası ihtiyatında üç milyar altın franklık tenakus üzerine, Fransız parasının altın karşılığı yüzde 57,42 den yüzde 54,76 ye inmiştir.

Atlantikte bir buzdağı yüzüyor

New-York 4 (A.A.) — Sahil muhafaza gemisi «Cayuga» Transatlantik gemilerin yolu üzerinde mevcudiyeti keşfedilmiş olan bir Aysberg'i tarassud etmek üzere Boston'a hareket etmiştir.

Bu Aysberg'in mevcudiyeti, bu mevsimde fevkalâde bir hadise addedilmektedir. Aysberg'in uzunluğu 61 metre, yüksekliği on sekiz metredir.

Fransa İspanyaya tıyyare göndermemiş

Paris 4 — Meclis hava encümeni kontrol komitesi, yaptığı tedkikat neticesinde Fransız hava nazırının İspanyaya tıyyare gönderdiği hakkında Echo de Paris gazetesinde çıkan haberin doğru olmadığını bildirmiştir.

Yeni iktisad fakültesi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

İKTİSAD FAKÜLTESİ AÇILMIŞTIR

Altı sene evvel Ankarada ortaya atılan bu fikrin takip ettiği seyri anlatan rektör iktisad fakültesi tesisinin nihayet büyük reisi cumhur tasdikinden geçmiş bulunduğunu bildirerek: — Buna istinaden beyan ediyorum. İktisad fakültesi açılmıştır, dedi ve şiddetle alkışlandı.

Üniversite rektörü bundan sonra yeni tesis edilen iktisad fakültesinin hangi maksadlarla kurulduğunu ve gayesi ne olacağını anlattı ve ezcümle dedi ki:

— Türkiye'de mühim bir iktisad faaliyeti vardır. İşte bu fakülte iktisadî bir ilim mevzuu olarak tetkik edecek memleketin ana ihtiyaçlarını göz önünde tutarak iktisadî meseleleri derinleştirecek ve ana yasaların esaslarını hazırlıyacak ve nihayet iktisadî hayatta müessir olacak elamanlar yetiştirecektir.

Rektör sözlerini iktisad fakültesi yeni talebelerine yeni profesörlerine ve genç dekanı Ömer Celâle muvaffakiyetler temenni ederek bitirdi.

İKTİSAD FAKÜLTESİ DEKANININ NUTKU

Bundan sonra iktisad fakültesinin dekanı Ömer Celâl kürsiye gelerek yeni fakülteye düşen vazifeleri anlattı. Fakültenin şimdiye kadar işitilmemiş olan iktisadî mevzular üzerinde tetkikler yapacağını memlekette ilmi şeniyeti tesbit edeceğini ve yurdumuzun eksiklerini anlamış, iktisadî zaruretleri kavramış, iktisadî mücadelede yer alacak bilgili elamanlar ye-

tiştireceğini, istikbalin iktisad profesörlerini hazırlıyacağını söyleyerek sözlerine nihayet verdi.

PROFESÖR KESLERİN KONFERANSI

Bundan sonra iktisad fakültesi profesörlerinden Kesler alkışlar arasında kürsiye gelerek «sosyal siyaset» mevzuu ve çok alâka ile dinlenen bir konferans verdi.

Açılış merasiminin yapıldığı salon- da iktisad fakültesinin yeni talebeleri de hazır bulunuyorlardı.

Keslerin konferansı alkışlarla bitti.

Davetilere merasim salonunda iktisad fakültesinin açılması şerefine tertip edilen büfeden çay ve pasta ikram edildi. Yeni iktisad fakültesi yarından itibaren tedrisata başlayacaktır.

Hepsi sarhoş!

Bulgaristanda 12 kişinin yaralanmasına sebep olan bir otobüs kazası

Sofya 4 (Akşam) — Altısı kadın be- şî erkek olan bir düğün kafilesi, Köstendilde bir düğünden Sofyaya otobüsle dönerken bir meyhane önünde durmuşlar, şoför de dahil olmak üzere meyhanede içerek kafaları çekmişlerdir. Kendileriyle beraber sarhoş olan şoförün idaresinde aynı otobüsle tekrar yollarına devam ederken otobüs 35 metre derinliğinde olan bir uçuruma yuvarlanmış. İçindekilerin hepsi ağır surette yaralanmışlardır. O sırada buradan tesadüfen geçmekte olan bir diğer otobüs yaralıları hastaneye kaldırmıştır.

GÜNEŞLE YAĞMURA GÜVENME

ÇARPINTIYA NEVROL

Emsalsiz ilâçtır. Sinire, Hafakana, teessürle bayılanlara 20 damlası hayat verir.

ŞİK ve KİBAR FAMILİYALAR

tercih etmeleri sebepsiz değildir. Çünkü Venüs müstahzaratı nam ve şöretini söz ve şarlatanlıkla değil, malını bütün dünyaya beğendirmek suretile isbat eden şayanı itimad ve tecrübe edilmiş yegâne markadır. Evliyazade Nureddin: Kimyevi ecza alât ve itriyat deposu İstanbul

Satış ilânı

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan:

24505 İkrâz numarasile Mehmet Ali tarafından borç alınan (875) lira mukabilinde Vakıf paralar idaresine birinci derecede ipotekli olup tamamına yeminli üç ehli vukuf tarafından (1980) lira kıymet takdir edilmiş olan Kartal'da Uskudar caddesinde eski 1080/49 ve 1259/1, 1259/3 ve 85/1.85/2 yeni numaralı sağı mukaddema Ümmügülüm el-yevm 31 harita numaralı mahal, solu, Mardik dükkânı arkası Piyasa caddesi, önu Bağdad caddesile mahdud dükkânı müstemil hanenin tamamı açık arttırmaya konmuştur.

Evsafı umumiyesi: Evin zemin katı: Kapı caddede olmayıp deniz tarafındadır. Bu katda çimento antiré, tulumbalı kuyu ve merdiven altı vardır.

Birinci kat: Karosiman merdiven başı, bir ocak, iki oda, bir helâ, odanın birinde balkon vardır.

İkinci kat: Bir oda ve bir balkondan ibarettir.

Zemin katı dükkân: Hem caddede ve hem de deniz cihetine kapısı olup çimento döşeli ve arkasında bir aralık ve altında ayrı kapısı olan bodrumu vardır.

Bina kârgir, merdiven ahşaptır. Dükkân kepenkli istordur. Elektrik tesisatı vardır.

Sahası: Umumu 45 metre murabbat olup bunun tamamı bina ile meşguldür.

Yukarıya evsaf ve hududu yazılmış olan dükkânı müstemil mezkûr evin tamamı açık arttırmaya konmuş olup şartnamesinin 1/3/937 tarihinden itibaren dairemizde herkes tarafından görülebileceği gibi 29/3/937 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 14 (on dört) den 16 (on altı) ya kadar dairemizde açık arttırma ile satılacaktır.

Arttırma bedeli muhammen kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde en son arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere 13/4/937 tarihine müsadif salı günü saat 14 (on dört) ten 16 (on altı) ya kadar dairemizde yapılacak olan ikinci arttırmasında gayri menkul gine muhammen kıymetinin % 75 ni bulduğu takdirde en son arttırma ihale edilecektir.

Ve bulmadığı takdirde 2280 numaralı kanun hükümlerine tevfi kanun satış geri bırakacaktır. Taliplerin muhammen kıymetinin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçesini veya millî bir bankanın teminat mektubunu hâmil bulunmaları lazımdır. Müterakim vergiler ile vakıf icaresi ve belediyeye ait tenvirat ve tanzifat rûsumu ile dellâliye satış bedelin den tenzil olunacaktır. Taviz bedeli nüshetirye aittir. 2004 numaralı İcra ve İflâs Kanununun (126) ncı maddesinin dördüncü fıkrasına tevfi kan bu gayrimenkul üzerinde ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını, ilân tarihinden itibaren (20) yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile bildirmeleri, aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları cihetle alâkadarların işbu maddenin mezkûr fıkrasına göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 934/3803 dosya numarasile müracaatları ilân olunur. (668)

Kadıköy İkinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Ölen ve mirasının taksimi hâkimliğimizden istenen eczacı Leon Çubukçıyanın Kadıköyünde Mühürdarcaddesinde Rızaiye sokak 47 No. lu evi. Evin önünden denize kadar inen sed ve Mühürdar caddesinde 64 No. lu arsanın 1/6 hissesi açık arttırma suretile 11/3/937 perşembe günü saat 10-12 ye kadar mahkeme binasında satılacaktır.

2 — Yeminli üç ehli vukuf tarafından eve tahmin olunan kıymet 11000 arsa hissesine tahmin olunan kıymet 158 liradır. Tayin olunan günde arttırma bedeli muhammen olan kıymetin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde son taahhüt baki kalmak şartile 26/3/937 cuma günü saat 10-12 de icra edilecektir.

3 — Arttırma şartnamesi 10/2/937 tarihinden itibaren mahkeme divanhanesine asılmıştır.

4 — İşbu gayri menkuller ipotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların gayri menkuller üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair iddialarını evrakı müsbitelerile 20 gün içinde hâkimliğimize bildirmeleri aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları ilân olunur. (667)

Hesap defterleri

Piyananın en sağlam, en muntazam en zarıf ve en ucuz

Yövmiye defterleri

Kasa defterleri

Defteri kebirler

Muavin defterler

Birinci hamur kâğıt ile

Kalın banka kâğıdı ile

	kuruş
200 Sahifeli	120
300 "	150
400 "	200

	kuruş
200 Sahifeli	140
300 "	170
400 "	225

(Akşam) idaresinde satılmaktadır. Telefon: 24240.

Hesap defterlerinizi almadan bunları görünüz ve bu fırsattan istifade ediniz!

Açık Eksiltme İlânı

Haydarpaşa Lisesi Satınalma Kurumundan:

Haydarpaşa lisesi yatılı talebesinin az 180 çok 200 çift iskaripini açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 12/2/937 cuma günü saat 15 de İstanbul Kültür Direktörlüğü binası içinde liseler muhasebeciliğinde toplanacak olan komisyonda yapılacaktır.

Beher çift iskaripinin tahmin bedeli 490 ve mecmuunun ilk teminatı 73 lira 50 kuruştur.

Talipler şartnamayı görmek üzere mektep idaresine müracaat edebilirler. Taliplerin eksiltme gününden evvel okuldan alacakları irsaliye ile ilk teminatlarını liseler muhasebeciliğine yatırmaları ve belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (499)

Askerî Fabrikalar

Umum Müdürlüğünden:

Askerliğini yapmış olan Ticaret lisesi mezunu bir memur alınacaktır. Ticaret tahsili ile beraber Banka ve ticarî müesseselerde çalışmış ve buralardan bonservis almış olanlar tercih olunacak ve ellerindeki vesikalara ve yapılacak imtihanda gösterecekleri ehliyeteye göre yüz sekiz liraya kadar ücret verilecektir.

İsteklilerin istidalarına bağlıyacakları diploma, askerlik vesikası ve nüfus cüzdanlarıyla birlikte en geç 10/Şubat/937 akşamına kadar umum müdürlüğe müracaatları. (465)

Nafia Vekâletinden:

18 Şubat 1937 perşembe günü saat 15 de Ankarada Nafia vekâleti Malzeme eksiltme komisyonunda Safranbolunun Kuzdağı Abaza devlet ormanlarından veya hususî mukaveleli ormanlarından kesilmek ve ana hat üzerinde her hangi bir istasyonda teslim edilmek üzere 23200 lira muhammen bedelli 16000 adet normal kayın traversin kapalı zarf usulü ile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı parasız olarak Ankarada vekâlet malzeme dairesinden alınabilir.

Muvakkat teminat 1740 liradır.

İsteklilerin teklif mektuplarını Nafia vekâletinden alınmış 1937 senesi müteahhitlik vesikası ile birlikte 18 Şubat 1937 perşembe günü saat 14 e kadar Ankarada vekâlet malzeme müdürlüğüne verilmesi lazımdır. (233) (611)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlânları

Tahmin edilen bedeli «110000» lira olan «10000» ton rekompaze kömürü 16/Şubat/937 tarihine rastlayan salı günü saat 14 de kapalı zarf usulile alınacaktır.

Muvakkat teminatı «6750» lira olup şartnamesi «550» kuruş mukabilinde komisyondan her gün verilir. İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifati dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektuplarını en geç 16/Şubat/937 salı günü saat 13 e kadar Kasımpaşıda bulunan komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri ve bu saatten sonra verilecek teklif mektuplarının kabul edilmeyeceği. (482)

★

Tahmin edilen bedeli «32900» lira olan «35000» metre yerli pamuk kumaş 12/Şubat/937 tarihine rastlayan cuma günü saat 14 de kapalı zarf usulile alınacaktır.

Muvakkat teminatı «2467» lira «50» kuruş olup, şartnamesi «165» kuruş mukabilinde komisyondan hergün verilir.

İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifati dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektuplarını 12/Şubat/937 cuma günü saat 13 e kadar Kasımpaşıda bulunan komisyon başkanlığına vermeleri. (433)

KOZLU

Kömür işleri

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
HİSSEDARAN HEYETİ
UMUMİYESİNİ DAVET

İdare Meclisi riyaasetinden: ...

Şirketimizin 1936 hesap senesine aid alelade heyeti umumiye içtimalı 12 Mart 1937 tarihine müsadif cuma günü saat onbeşte Ankarada Şirketin Merkezi olan Türkiye İş Bankası binasında akdedilecektir.

Ruznamei Müzakeratı:

1 — 1936 senesine aid Meclisi İdare ve Murakıp raporlarının kıraat ve tasvibi.

2 — 1936 senesi bilançosunun ve kârı zarar ve faizi muhassas hesaplarının tetkik ve kabulile Meclisi İdarenin ve Murakıpların ibrası ve temettüün sureti tevzii.

3 — Müddeti hitam bulan Meclisi İdare azalıkları ile münhal azalıklara intihap icrası.

4 — 1937 senesi murakıplarının tasvini.

5 — 1937 senesi alelade heyeti umumiyesine kadar muteber olmak üzere Meclisi İdare azalarının hakkı huzur ile 1937 senesi murakıp ücretlerinin tesbit hususlarından ibarettir.

Ticaret kanununa ve esas mukavelememize tevfi kan sahibi rey olan hissedarlarımızı asaleten veya vekâleten içtimada hazır bulunmaları ve bunlardan hamiline aid hisse sahiplerinin lâakal bir hafta evvel Şirket merkezine hisselerini tevdi ile mukabilinde rey pusulası almaları lüzumu rica ve ilân olunur.

Meclisi İdare

İstanbul KASAPLARI

Türk Anonim Şirketinden:

Müzakerat Ruznamesi:

1 — Meclisi İdare ve Murakıp raporlarının okunması ve Meclisi İdare ve murakıpların ibrası.

2 — Kârın tevzii hakkında karar itihazi.

3 — Meclisi İdare azalığından çıkan âzanın yerine yeniden âza intihabı.

4 — 1937 senesi için yeniden mura kıp seçilmesi ve senelik ücretlerinin tayini.

5 — Nizamnamei dahilî mucibince hamil oldukları hisselerin bedeli Şirket sermayesinin en az dörtte birine varan hissedarlar tarafından içtima gününden en az on gün evvel vukubulacak teklifler.

Şirketimiz, senelik âdi içtimaı 11 Mart 1937 perşembe günü saat 14 de Şirketin İdare merkezi olan Şirkcede Köprülü Handa 36 numaralı odada yapılacaktır. Dahilî nizamnamenin 26 ncı maddesi mucibince içtimadan en az on gün evveline kadar hisse senetleri hamillerinin senetlerini ya Şirket veznesine, yahud herhangi bir Bankaya teslim ettiklerine dair ibraz edecekleri makpuz mukabilinde dühuliye varakası almaları lazımdır.

SAPAN

TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN:

Şirketimizin hissedarlar heyeti umumiyesi 6 Mart 1937 tarihine tesadüf eden Cumartesi günü saat 10,30 da İstanbulda Tahtakalede Preuvayans Hanının 41 numaralı odasında âdi surette içtima edecektir.

Lâakal on hisseyi haiz hissedarların içtima gününe takaddüm eden yedi gün zarfında hisse senetlerini makpuz mukabilinde Şirkete tevdi eylemeleri rica olunur.

Ruznamei müzakeratı:

1 — İdare Meclisinin raporunun kıraati

2 — Murakıp raporunun kıraati

3 — Bilânço kâr ve zarar hesaplarının tasdiki

4 — İdare Meclisinin ibrası

5 — İdare Meclisinin yeniden intihabı

6 — Murakıp içtimalı ve ücretinin tesbiti.

SAADETİNE
İS BANKASININ
KUMBARASI DA
ÂMİL OLDU.

ALGOPAN

Madenî kutularda kaşe

Grip, nevroz, romatizma, baş ve diş ağrılarına emsalsiz ilaçtır. Eczanelerden arayınız.

İhissarlar U. Müdürlüğünden:

- I — Şartnamesi mucibince 26X48 eb'adında 500,000 adet şarap mantarı pazarlıkla satın alınacaktır.
- II — Pazarlık 10/II/937 tarihine rastlayan çarşamba günü saat 15 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- III — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.
- IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paraları ile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (528)
- I — Şartnamesi mucibince 10,000 kilo yerli malı Nişasta kola pazarlıkla satın alınacaktır.
- II — Pazarlık 17/II/937 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 15 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.
- III — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen Şubeden alınabilir.
- IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paraları ile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (689)

TURK HAVA KURUMU BUYUK PIYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

4 cü Keşide 11 Şubat 937 dedir

Büyük ikramiye 50.000 liradır.

Ayrıca: 15,000, 12,000, 10,000 liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat Vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7/Şubat/937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakit olur.

KOZMİN

En güzel diş macunudur. Bir defa tecrübe ederseniz başka diş macunu kullanmayacaksınız.

Yüksek İktisad ve Ticaret Mektebi Direktörlüğünden:

Okulumuz eski okullarından tasfiyeye tabi olupta evvelce ilân edilmiş olan muayyen vakit zarfında müracaat edenler için 15/Şubat/937 den 21/Şubat/937 tarihine kadar devam etmek üzere son bir imtihan devresi açılmış olduğundan 15/Şubat/937 tarihine kadar mektebe müracaatları. (660)

Askerî Fabrikalar Ticaret Kaleminden:

Fabrikalar ihtiyacı için miktarı ne olursa olsun «Levha, Boru, Çubuk veya küllüce halinde» hurda kurşun satın alınacaktır. Bu nev'i kurşun satmak isteyenlerin pazarlık için İstanbulda Fındıklıda Askerî fabrikalar yollama amirliğine, Ankara'da Ticaret kalemine müracaatları. (672)

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLÂNLARI

Müstahkem mevki kıtaatı ihtiyacı için 27360 kilo sabun kapalı zarfla eksiltmesi 16/Şubat/1937 salı günü saat 16 da İzmir Müstahkem mevki satınalma komisyonunda yapılacaktır. Sabunun mecmu tutarı 10670 lira 40 kuruş olup ilk teminatı 800 lira 28 kuruştur.

Evsaf ve şeraiti müstahkem mevki satınalma komisyonunda görülebilir. Eksiltmeye iştirak edeceklerin Ticaret odasında kayıtlı olmaları şart olmakla beraber 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde ve şartnamelerinde yazılı vesikalarla birlikte teminat ve teklif mektuplarını ihale günü ve saatinden en geç bir saat evvel komisyona vermeleri. (586) (507)

İstanbul komutanlığı Satınalma Komisyonu İlânları

7 ci Kor için beheri beşer yüz kilogram çeker 3 tane baskül açık eksiltme ile ihalesi 15/2/937 pazartesi günü saat 15 te yapılacaktır. Muhammen tutarı 1290 liradır. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 97 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber ihale günü vakti muayyeninde Fındıklıda Komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (480)

HIÇ BİR İDDİA

Aslında kıymetsiz olana fazla bir şey ilâve etmez.

KREM PERTEV

İfrat ve mübalâğanın ifadesi değildir. Terkibi bir fen harikası gibi velveleli bir tarzda ortaya atılan güzel mîstahzarlarını da kendisine karşı hiçbir zaman rakip olarak tanımamıştır.

MEVSİM SONU

Dolayısıyla
Galatada meşhur

EKSELSYOR

elbise mağazasının
tekmil dairelerindeki

TENZİLÂTLI

satışından istifade ediniz.

Şu cetveldən bir fikir edinebilirsiniz

	Liradan
Kumaştan pardesüler	11 ½
Trenkot pardesüler	15 ½
Gabardin pardesüler	17 ½
Mandleberg pardesüler	23 ½
Muşambalar	12
Erkek kostümleri	14 ½
Kadın mantoları	13
Kadın müşambaları	10

Yalnız birkaç gün için

EKSELSYOR'da

Bulacaksınız.

Hâli tasfiyede Emtia ve yol eşyası

Avrupa Anonim Sigorta Kumpanyası
Türk Anonim Şirketinden:

Şirketin 9 mart 1937 salı günü saat 14 de şirketin merkezi idaresi olan Galatada Büyük Tünel Hanında Ticaret kanununun 455 inci maddesi mucibince âdi surette içtima edecek olan heyeti umumiye ye hissedarlar davet olunur:

Ruznamei Müzakerat:

- 1 — Tasfiye memurları raporunun okunması ve teklifleri hakkında karar verilmesi.
 - 2 — Murahip raporunun okunması.
 - 3 — Tasfiye memurlarının yapmış oldukları işlerden dolayı zimmetlerinin ibrası.
 - 4 — Bilançonun tetkik ve tasdiki.
 - 5 — Murakıp tayin ve ücretinin tesbiti.
 - 6 — Tasfiye memurlarına şirketle muamele yapmağa mezuniyet verilmesi.
- Hissedarların dahili nizamnamenin 26 ncı maddesinde yazılı hisse senetlerinin tevdi muamelesini Ticaret kanununun 371 inci maddesine tevfi kanununa gününden lâakal bir hafta evvel icra etmeleri lâzımdır.
- Hissedarlar hisse senetlerini Galatada Osmanlı Bankasına tevdi edeceklerdir.

Tasfiye Heyeti

Operatör- Urolog

Dr. Mehmed Ali

İdrar yolları

hastahıkları mütehassısı. Köprübaşı
Eminönü han Tel: 21916

Büyükada Yat Kulübü

İdare Meclisi Reisliğinden:

Büyükada Yat Kulübü Türk 'Anonim Şirketi Heyeti Umumiyesinin 2 Mart 937 tarihine müsadif salı günü saat 15 de Çağaloğlunda Eminönü Halkevinde sureti adiyede içtima edeceği arz olunur.

Ruzname:

- 1 — Meclisi İdarenin 1936 senesi hesabına aid raporun okunması ve heyetin ibrası.
- 2 — 1936 senesi bilanço ve kârı zarar hesabının okunması.
- 3 — Murakıp raporunun okunması.
- 4 — Sıra ile çıkacak olan üç âzanın yerine yenilerinin seçilmesi.

İlica - iskele - Palamutluk Demiryolu T. A. ŞİRKETİ

Ortaklarına ilân:

Ticaret yasasının 361 nci maddesile iç nizamnamesinin 23 ncü maddesi hükümlerine tevfi kanununa İLİCA - İSKELE - PALAMUTLUK Demiryolu Türk Anonim Şirketinin ortakları genel kurumu aşağıdaki işleri görüşmek üzere Martın beşinci cuma günü saat onbirde Şirketin Galatada Şarap İskelesi sokağında Muradiye Hanının 5 nci katındaki merkezi idaresinde âdi surette toplantıya çağırılır.

- 1 — İdare Meclisi raporile Murakıp raporunun dinlenmesi.
- 2 — 1936 senesi hesaplarının gerçektirilmesi, mezkûr sene netayicine dair İdare Meclisinin teklifi hakkında karar alınması ve İdare Meclisinin ibrası.
- 3 — Çıkan üyelerin tekrar veya yerlerine başkalarının seçimi.
- 4 — İdare Meclisi üyelerine verilecek ön hakkı mikdarının tesbiti.
- 5 — 1937 senesi için bir murakıp tayini ve verilecek ücretin tayini.

En az onbeş ortaklık senedine malik olup işbu toplantıda bilâsale veya bilve-kâle hazır bulunacaklar Ticaret yasasının 371 nci maddesi mucibince sahip oldukları senetleri toplantı gününden en az bir hafta evvel Şirketin Galatada Şarap İskelesi sokağı Muradiye Hanının 5 nci katındaki merkezine yatırmaları lâzımdır.

Ortaklık senedinin yatırıldığına gösterir müessesatı maliye tarafından verilmiş vesikalar ortaklık senedi gibi kabul olunur.

5 Şubat 937 İdare Meclisi:

İhtiyar
duncaya kadar sıhhi
dişlere
malik
olmak
için...

Satılık mükemmel çiftlik

Topkapı haricinde divarla mahdud 25 dönümlük mükemmel bir çiftlik satılıktır. İçinde iki güzel köşkü, müteaddid ahırları, 12 dönümlük bağ, meyvalık ve çam ağaçları ve sebze bostanı vardır. Acele ve kelepirdir. Her türlü kolaylıklar gösterilir. İsteklilerin Galata Fermenecilerde İlyadis Han 142 numaraya müracaatları.

İŞÇİ KIZ ARANIYOR

14 ilâ 18 yaş arasında işçi kız isteniyor. Haftalık 350 kuruştur. Postane arkası Basiret hanı 31 numaraya müracaat.

BELSOGUKLUĞU

VE FRENGİYE YAKALANMAMAK
İÇİN EN İYİ İLAÇ

PROTEJİN'dir

50 KRS. HER ECZANEDE BULUNUR.

Müz'ic Boğaz Ağrıları

Kışın birçok insanları rahatsız eder. Yutkunmakta zorluk ve ıstırap çekerler.

AKRİDOL

Boğaz ve bademcik iltihaplarını pek çabuk geçirir. Soğuk algınlığından, Grip ve Nezleyle yakalanmaktan bizleri korur.

Her eczanede bulunur. Küçük kutu 35, Büyük kutu 70 kuruştur.

Kulağınıza küpe olsun!

GRİPİN

Kullanmakla kabildir!

Bir hamlede nezle ve gripi geçirir. Harareti sür'atle düşürür. Baş dîş, sinir, mafsâl, adale ağrıları ancak GRİPİN almak suretile çarçabuk defedilebilir. İcabında günde üç kaşe alınabilir.

Kat'i tesir

Türk Anonim Elektrik Şirketi

Muhterem ahaliye ilân:

Türk Anonim Elektrik Şirketi, Nafia vekâletinin kararile 1 Şubat 937 den itibaren azamî tarifenin aydınlatma ve ev ihtiyaçları için kilovat saat başına 12 kuruş olacağını muhterem halka bildirir.

Aynı karara göre sınaî ihtiyaçlar tarifesi, her kilovat saat için 6 kuruş olacaktır. Aydınlatmaya ve ev ihtiyaçlarına Şirketin kendiliğinden tatbik ettiği tenzilatlı fiyatlar ise değişmeyecektir, yani:

Normal tarifenin 2 inci tertibi	Kilovat saati	7,25	Krş.
» » 3 » »	» »	3,75	»
Çifte tarife (saat 21 den 17 ye kadar ölçülen sarfiyat)	» »	7,25	»
P ve N. tarifesi (saat 22 den 16 ya kadar ölçülen sarfiyat)	» »	3,75	»
Su ısıtıcı	» »	6,5 ve 2	»
Mutfak tarifesi	» »	5 ve 4	»
Işık veren reklâmlar (saat 20 den 16 ya kadar ölçülen sarfiyat)	» »	7,25	»

Yukarda yazılı fiatlara, sınaî ihtiyaçlar için kilovat saat başına 1 kuruş ve diğer bütün ihtiyaçlar için de kilovat saat başına 2 kuruş istihlak resmi ilâve edileceği tabiidir.

Silko

ŞARK İSPENCİYARİ LABORATUARİ

**ROMATİZMA
LUMBAGO
SIYATİK**

Omuz, sırt ve kuyrak sokumu ağrılarını

**TESKİN ve
İzale eder.**

Istanbul Komutanlığından:

Kendi işleriyle uğraşmak fırsatı verilmek suretile Ordu için ücretli tabib alınacaktır. İhtiyat ve sivil tabiplerin komutanlık Ş. 5 e müracaatları. (673)

Pirinç - Yulaf - mercimek - Buğday - ırmik - Patates - Mısır - Arpa
Bezelye - Çavdar - Turlü - Badem

H A S A N

HASAN
ÖZLÜ
UNLARI

özlü Unlarını

Yavrular seve seve yiyor. Ve bu leziz gıdalara bayılıyorlar.

Tabiatın saf hububatın özlerinden istihsal edildiği için çocuklar çabuk neşvü nüma buluyorlar. Çabuk büyüyorlar. Hastaliksız ve çok uzun ömürlü oluyorlar.

Mutlaka HASAN ismine ve markasına dikkat ediniz. Eczanelerde ve bakkaliyelerde bulunur.

HASAN deposu: İstanbul, Ankara, Beyoğlu, Beşiktaş, Eskişehir.

Paranıza

Zahmetsiz ve Sağlam

En Yüksek Geliri

ADAPAZARI

Türk Ticaret Bankası (Bahçekapı Taş Han)

Size Temin Etti

Bankanın

«Kuponlu vadeli mevduat»
servisine yatıracağınız

Her 100 lira için

Yılda 6 lira faiz alırsınız.

Faizlerin her aya isabet eden mikdarı
kuponlar mukabilinde aybaşlarında ödenir

KANZUK NEZLE ve ÖKSÜK PASTİLLERİ

1- PASTİL ANTİSEPTİK KANZUK

Boğaz ve Akciğer nahiyelelerini temizler. Ses kısıklığını açar. Teneffüs yolu ile geçen bütün hastalıklardan korur. Yeşil renkli pastillerdir.

2 - PASTİL LEON KANZUK

Kodein ve Tolü Balsamı ile hazırlanmış öksürük pastilleridir. Lezzeti lâtif ve tesiri katidir. Penbe renkli pastillerdir.

KANZUK markasına dikkat

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ: Beyoğlu - İstanbul